PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Planu Ogólnego Gminy Polanów

- OPINIOWANIE / UZGADNIANIE -

WYKONAWCA:

REFUNDA Maciocha i Wspólnicy sp. k.

ul. Sikorskiego 3H/36, 53-659 Wrocław
www.refunda.pl
email: *kontakt@refunda.pl*
tel. 71 371 79 90 lub 793 992 996

AUTORZY OPRACOWANIA:

POLANÓW, 28 stycznia 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp 4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko 4
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko 5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy 5
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami 7
2.1. Charakterystyka Obszaru - położenie terenu objętego projektem Planu oraz stan zainwestowania 7
2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu 9
2.1.1. Główne cele określone w projekcie Planu 9
2.1.2. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko 37
2.3. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami 39
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska 42
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych 42
3.2. Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia 51
3.2.1. Podział fizyczno – geograficzny i ukształtowanie terenu 51
3.2.2. Geologia 54
3.2.3. Złoża kopalin 55
3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna 56
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne 59
3.5. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery 67
3.6. Gleby 69
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego 71
3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu 74
3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu 75
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu 76
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru 78
5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody 78
5.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 82
5.2.1. Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 82
5.2.2. Integralność obszaru Natura 2000 84
5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność 84
5.3.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni 84
5.3.2. Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów 85
5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne 86
5.4.1. Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców 86
5.4.2. Ochrona krajobrazu i zabytków 87
5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska 88
5.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne 89
5.6.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych 89
5.6.2. Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~ 90
5.6.3. Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny 90
5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu 91

5.7.1. Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian ... *91*
5.7.2. Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi *92*
5.8. Oddziaływanie skumulowane ... 94
5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii ... 94
5.10. Podsumowanie ... 95
6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu ... 98
6.1. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie ... 98
6.2. Rozwiązania wynikające z wydanych decyzji, dobrych praktyk i przepisów powszechnych, które należy uwzględnić na etapie realizacji założeń polityki przyjętej w projektowanym dokumencie ... 98
7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko ... 103
8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia ... 103
9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu dokumentu na środowisko ... 104
10. Spis rysunków, fotografii i tabel ... 104
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym ... 105

Załączniki:

1. Oświadczenie autora prognozy

1. WSTĘP

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Plan Ogólny to dokument planistyczny gminy, który został wprowadzony przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688). Plan ogólny uchwala rada gminy i stanowi on akt prawa miejscowego.

Rada Gminy Polanów podjęła uchwałę LXXV/456/23 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Polanów w dniu 28 grudnia 2023 r.

Projekt dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Polanów" będący przedmiotem niniejszej prognozy, dalej określa się też jako: projekt *Planu*, *POG Polanów*.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 ust. 1 oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi dowód w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 57) oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym (art.58). Następnie w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest uzyskanie wymaganych opinii w zakresie projektu Planu Ogólnego oraz prognozy oddziaływania na środowisko oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu wraz ze sposobem ich rozstrzygnięcia będą dostępne w Uzasadnieniu udostępnionym wraz z Podsumowaniem przebiegu SOOŚ po przyjęciu dokumentu Planu Ogólnego.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98)
2. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. nr 58, poz. 263, 264);
3. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) (Dz. U. z 2003 r., nr 2 poz. 17);
4. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 960);
9. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.);
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
12. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
13. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);
15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380);
16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r.

poz. 112).

1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Celem niniejszej „*Prognozy oddziaływania na środowisko…*" jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Polanów.

Prognoza wskazuje na wczesnym etapie potencjalne kolizje z obszarami przyrodniczymi (rozdział 5), kulturowymi (rozdział 5) bądź ewentualne konflikty społeczne (rozdział 5). Prognoza także w sposób uzasadniony przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych odziaływań na formy ochrony przyrody (rozdział 6). Opracowanie analizuje i ocenia wpływ realizacji ustaleń projektu planu na zmiany klimatyczne oraz różnorodność biologiczną (podrozdział 5.3.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.) z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy:

- RDOŚ w Szczecinie: WOPN.411.172.2024.AM z dnia 19 lutego 2025 r.
- PPIS w Koszalinie: ZNS.9022.2.9.2024 z dnia 11 grudnia 2024 r.

W związku z art. 54 ust. 1 w/w ustawy przedmiotowy projekt dokumentu wymaga zasięgnięcia opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. Na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku projekt dokumentu jaki i prognoza oddziaływania na środowisko podlegają też uzgodnieniu.

Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Koszalinie zaopiniował pozytywnie projekt Planu Ogólnego wraz z prognozą pismem ……. z dnia …… 2025 r.

Projekt Planu Ogólnego Gminy obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dostosowano do szczegółowości projektowanego dokumentu. Co należy podkreślić – projekt określa podział obszaru na strefy planistyczne oraz wskazuje gminne standardy urbanistyczne.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W myśl art. 52 ust 1 w ustawy ooś, analiza zawarta w prognozie ooś dostosowana jest do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu, a informacje w niej zawarte zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. W związku z tym – w prognozie dokonano opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określono możliwe zmiany spowodowane realizacją zapisów planu. Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Posłużono się danymi dostępnymi publicznie.

Interpretacji sposobu opracowania prognozy wskazanej w ustawie ooś, dokonano na podstawie wytycznych określonych w opracowaniu: „Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym" pod redakcją Romana Bednarka (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.).

Wszystkie materiały źródłowe wymieniono poniżej:

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Polanów uchwalone uchwałą nr XXIII/119/16 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 28 kwietnia 2016 r.,
2. Opracowanie ekofizjograficzne na potrzeby Planu Ogólnego Miasta i Gminy Polanów, styczeń 2025 r.;
3. Opracowanie ekofizjograficzne problemowe do zmiany studium uwarunkowań i kierunków

zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Polanów oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczących lokalizacji inwestycji celu publicznego - stacji elektroenergetycznej 400/110 kV Żydowo Kierzkowo a także dwutorowej linii napowietrznej 2x400kV w kierunku Słupska oraz czterotorowej linii napowietrznej 2x400kV + 2x110 kV na odcinku Żydowo – Żydowo Kierzkowo; Katarzyna Rybakowicz, 2014 r.;

4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Polanów na lata 2022 – 2025 z perspektywą do roku 2029;
5. Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Polanów na lata 2016 - 2025;
6. Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Polanów na lata 2017 – 2023;
7. Program ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych dla strefy zachodnio-pomorskiej - Uchwała nr XVI/206/20 z dnia 4 czerwca 2020 r. Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego;
8. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego;
9. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030;
10. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Zachodniopomorskiego 2030 r.;
11. Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ Szczecin 2024 r.;
12. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
13. J. M. Matuszkiewicz „Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski" PAN IGiPZ Prace Geograficzne Nr 158 s. 87 – 90;
14. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011 r.;
15. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa listopad 2016 r.;
16. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.
17. Statystyka Regionalna oraz Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
18. Bilans Zasobów Kopalin i Wód Podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r. Ministerstwo Środowiska;
19. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie zachodniopomorskim [PIG] - projekt Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej SOPO;
20. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 335);
21. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności;
22. Polityka energetyczna Polski do 2040 roku;
23. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku);
24. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;
25. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku;
26. projekt „Polityki Energetycznej Państwa do 2040 roku;
27. Krajowy Program Ograniczania Zanieczyszczenia Powietrza;
28. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
29. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w zakresie środowiska i gospodarki wodnej;
30. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
31. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Charakterystyka Obszaru - położenie terenu objętego projektem Planu oraz stan zainwestowania

Obszar opracowania obejmuje gminę miejsko – wiejską Polanów, położoną w powiecie koszalińskim, w północno wschodniej części województwa zachodniopomorskiego.

Gmina zajmuje powierzchnię 393 km^2 (39.335 ha). Sieć osadniczą Gminy Polanów tworzy miasto Polanów i 73 zamieszkałe miejscowości położone na obszarze 28 sołectw:

- miasto Polanów,
- Bożenice,
- Bukowo,
- Buszyno,
- Cetuń,
- Chocimino,
- Dadzewo,
- Domachowo,
- Garbno,
- Garbno,
- Jacinki,
- Karsinka,
- Kępiny,
- Kościernica,
- Kościernica,
- Krytno,
- Nacław,
- Nowy Żelibórz,
- Powidz,
- Rekowo,
- Rzeczyca Wielka,
- Rosocha,
- Sowinko,
- Stary Żelibórz,
- Świerczyna,
- Warblewo,
- Wielin,
- Wietrzno,
- Żydowo

Gmina Polanów sąsiaduje z gminami:

- Bobolice, Manowo i Sianów (położone w powiecie koszalińskim)
- Malechowo i Sławno (położone w powiecie sławieńskim)
- Biały Bór (położone w powiecie szczecineckim),

Oraz z gminami w województwa pomorskiego:

- Miastko (położone w powiecie bytowskim),
- Kępice (położone w powiecie słupskim).

Gmina wiejska Polanów powstała po II wojnie światowej na terenie tzw. Ziem Odzyskanych (tzw. III okręg administracyjny – Pomorze Zachodnie) .

Gmina położona jest na Pomorzu Środkowym, 45 kilometrów od Morza Bałtyckiego.

Układ komunikacyjny gminy Polanów tworzy sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Niemal wszystkie drogi na terenie gminy to drogi o nawierzchni twardej (ponad 90% ogółu długości dróg). Drogi wojewódzkie przechodzące przez teren gminy:

- droga wojewódzka DW-206 o kierunku Koszalin – Polanów – Miastko – Bytów,
- droga wojewódzka DW-205 o kierunku Sławno – Polanów – Bobolice,
- droga wojewódzka DW-208 przebiega przez północną część gminy m.in. Wielin.

Drogi powiatowe w gminie mają długość ponad 100 km.

Po II wojnie światowej, w 1945 roku, wszystkie linie kolejowe na terenie gminy zostały zamknięte i częściowo rozebrane. Obecnie można odnaleźć jedynie ślady po konstrukcjach kolejowych, dworcach i przystankach kolejowych. Niektóre elementy są obecnie przedmiotem ochrony konserwatorskiej.

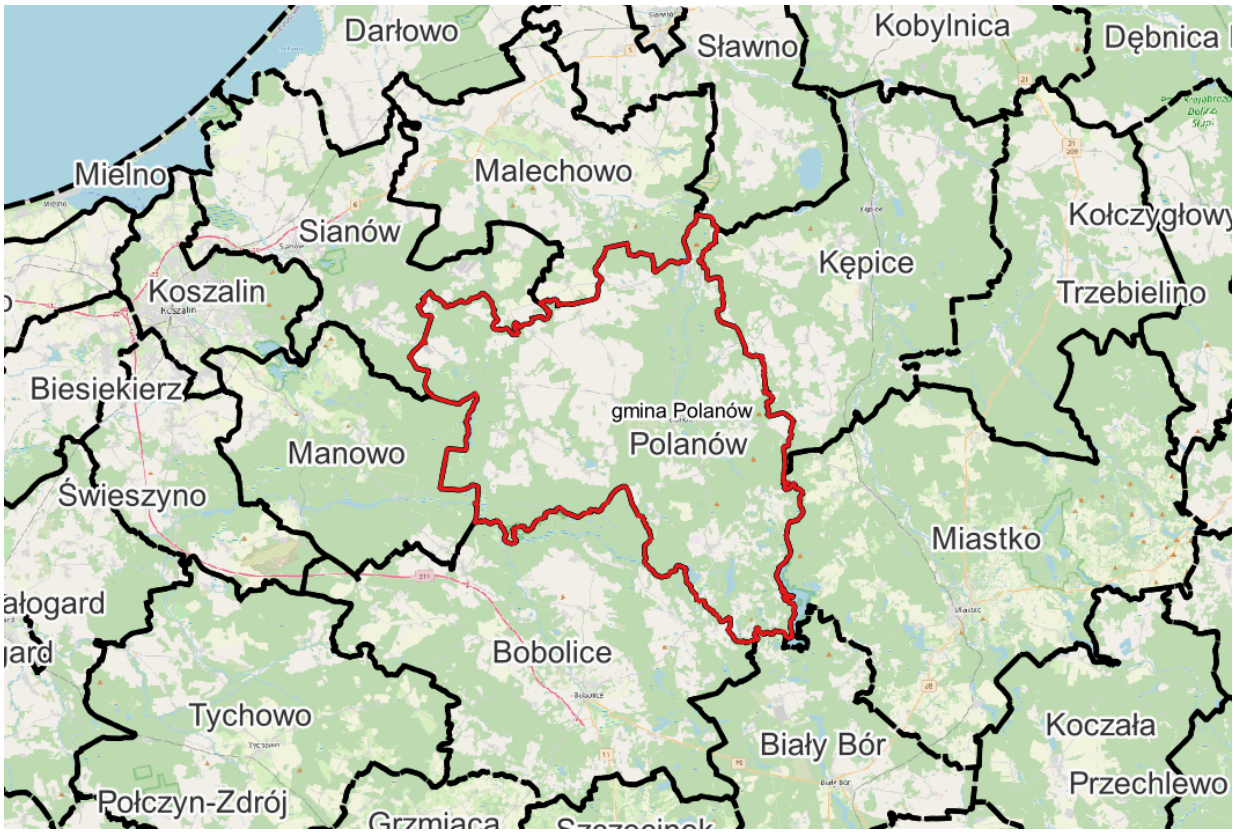

Rysunek 1. Gmina miejsko - wiejska Polanów i gminy sąsiadujące

źródło: mapa OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r., granica gminy – PRG usługa pobierania , grudzień 2024 r

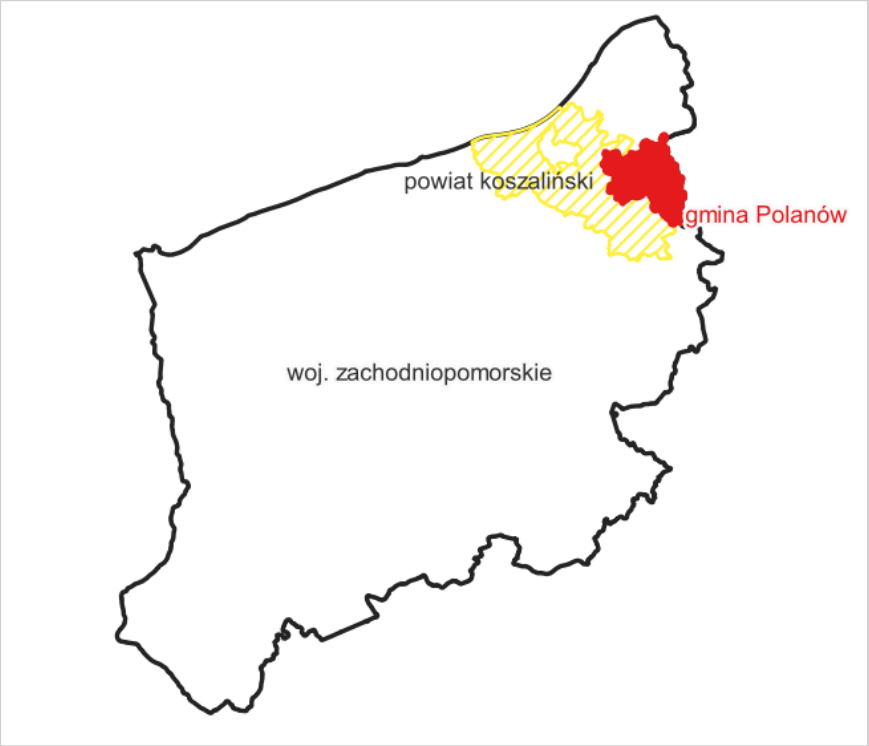

Rysunek 2. Położenie gminy Polanów na tle województwa zachodniopomorskiego i powiatu koszalińskiego

Źródło: GUGiK, usługa przeglądania, styczeń 2025 r.

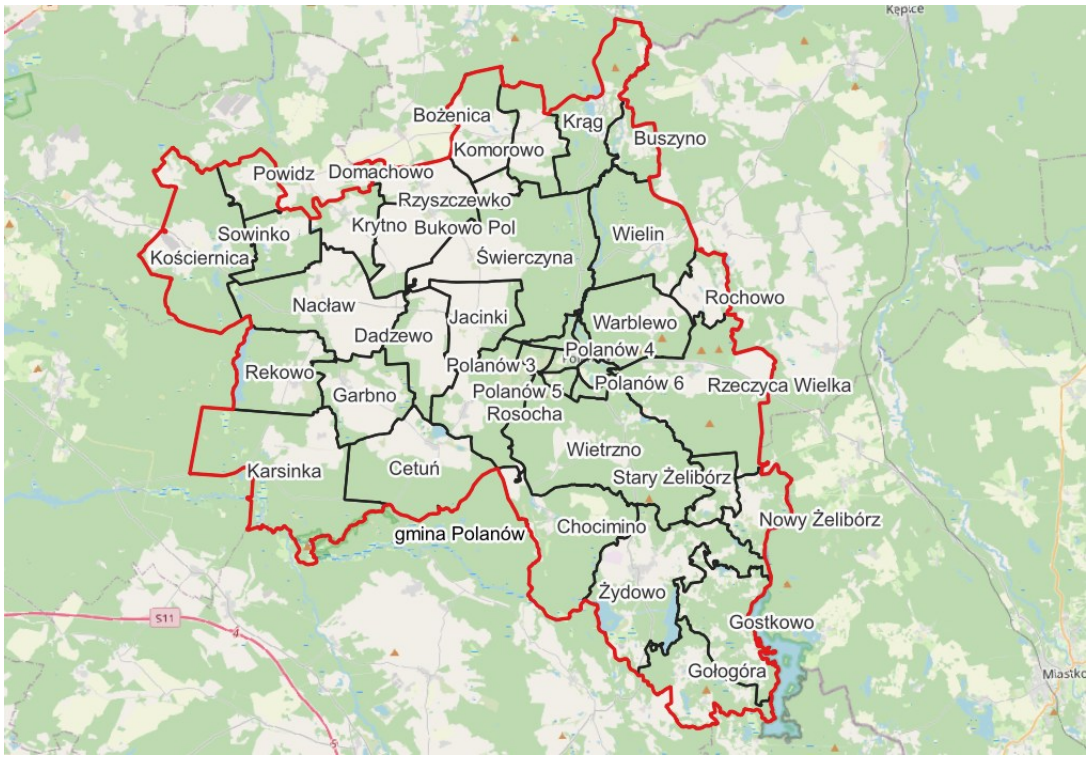

Rysunek 3. Podział administracyjny gminy Polanów

Źródło: GUGiK, usługa przeglądania, styczeń 2025 r.

2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu

2.1.1. Główne cele określone w projekcie Planu

Zakres Planu Ogólnego Gminy Polanów zawiera:

> ***ustalenia i wymogi określone w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 z późn.zm.) oraz w rozporządzeniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729).***

Zgodnie z art. 13h ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z projektem planu ogólnego sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej. Część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawiera między innymi wyjaśnienie przyczyn wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3.

Na terenie gminy Polanów wyznaczono 12 stref planistycznych z katalogu wymienionego w art. 13c ust. 2 ww. ustawy:

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SU – strefa usługowa,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

SP – strefa gospodarcza,

SR – strefa produkcji rolniczej,

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SG – strefa górnictwa,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacji.

Należy zauważyć, że, *z uwagi na położenie gminy w zasięgu obszarów chronionych, w strefach związanych z możliwym zainwestowaniem dodano tam gdzie to możliwe* ***profil dodatkowy „teren zieleni naturalnej”*** *w celu zabezpieczenia wartości przyrodniczych gminy.*

1. SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

2. SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

3. SU – STREFA USŁUGOWA

Profil podstawowy obejmuje: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

4. SZ – STRFEA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

5. SP - STREFA GOSPODARCZA

Profil podstawowy obejmuje: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

6. SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ

Profil podstawowy obejmuje: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

7. SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA

Profil podstawowy obejmuje: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

8. SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI

Profil podstawowy obejmuje: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych teren infrastruktury technicznej

9. SC – STREFA CMENTARZY

Profil podstawowy obejmuje: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

10. SG – STREFA GÓRNICTWA

Profil podstawowy obejmuje: teren górnictwa i wydobycia, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

11. SO – STREFA OTWARTA

Profil podstawowy obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

12. SK – STREFA KOMUNIKACYJNA

Profil podstawowy obejmuje: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

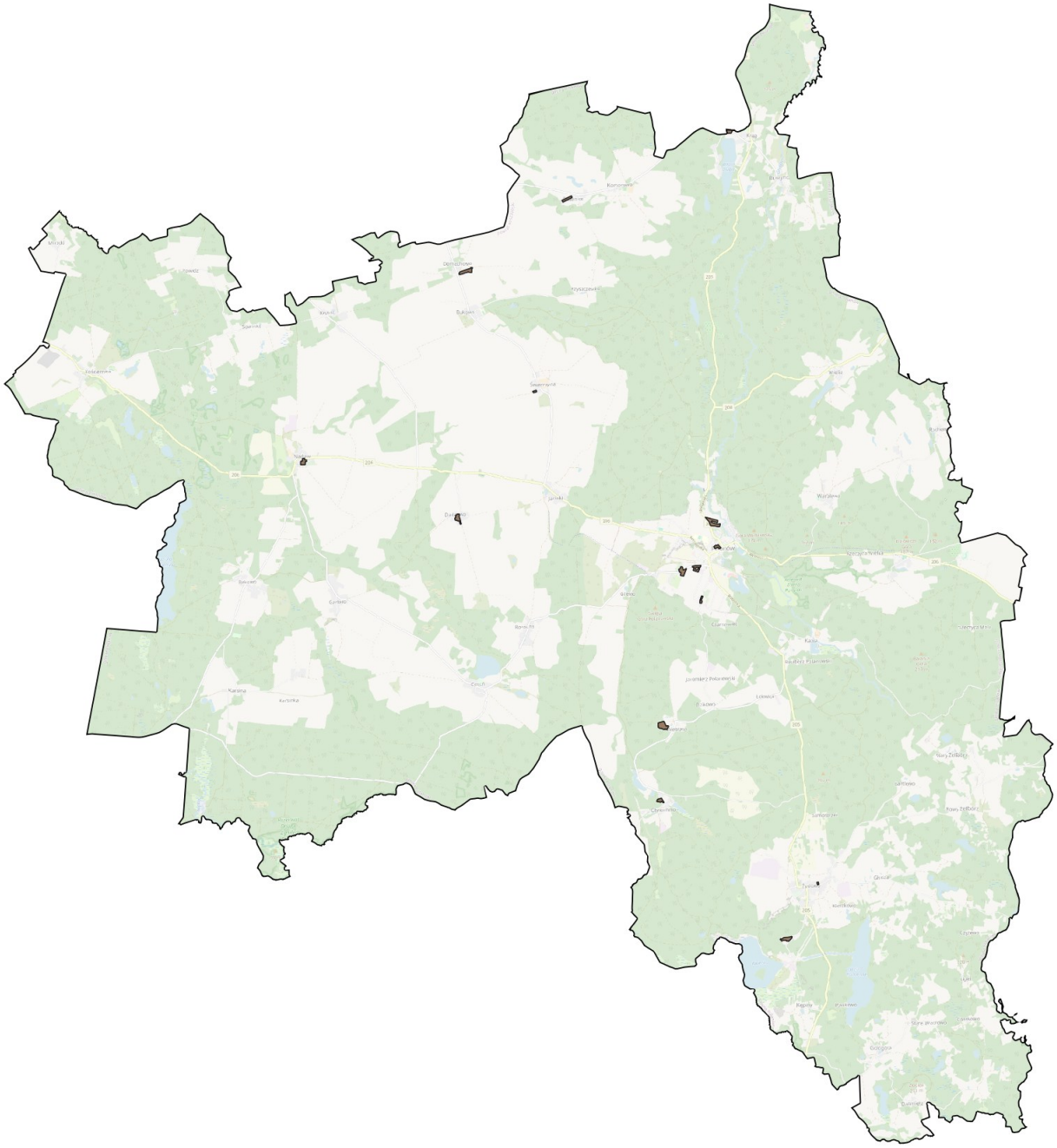

Rysunek 4. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW oraz jednorodzinną SJ wyznaczono w pierwszej kolejności na terenach obecnie istniejącej zabudowy oraz jako uzupełnienie lub kontynuację zabudowy w istniejących jednostkach osadniczych na terenie całej gminy. Właściwie, na terenie całej gminy nie wyznacza się nowych jednostek, które stanowiłyby nowe osiedla mieszkaniowe. Wszystkie strefy wyznaczono w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy.

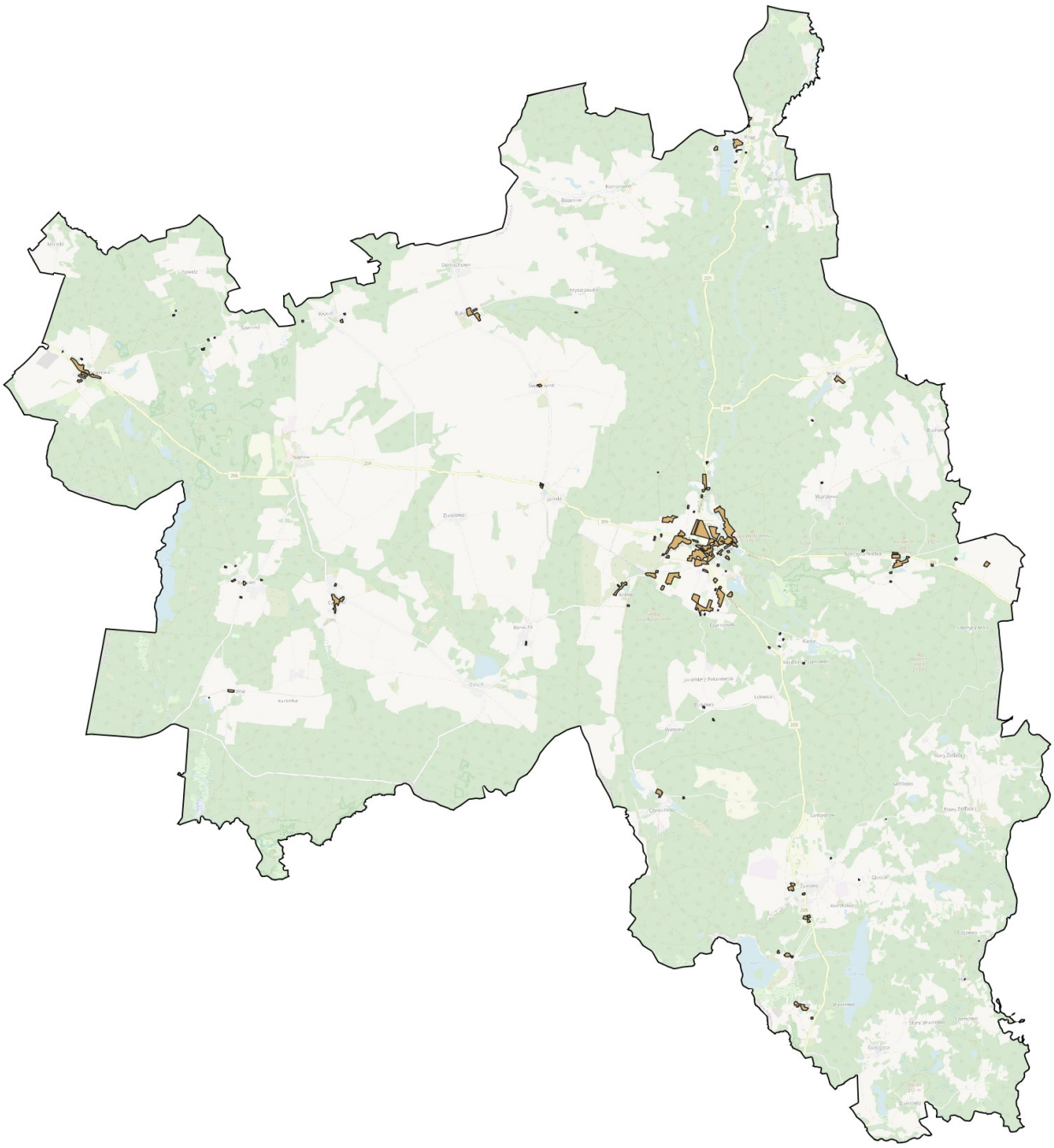

Rysunek 5. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ

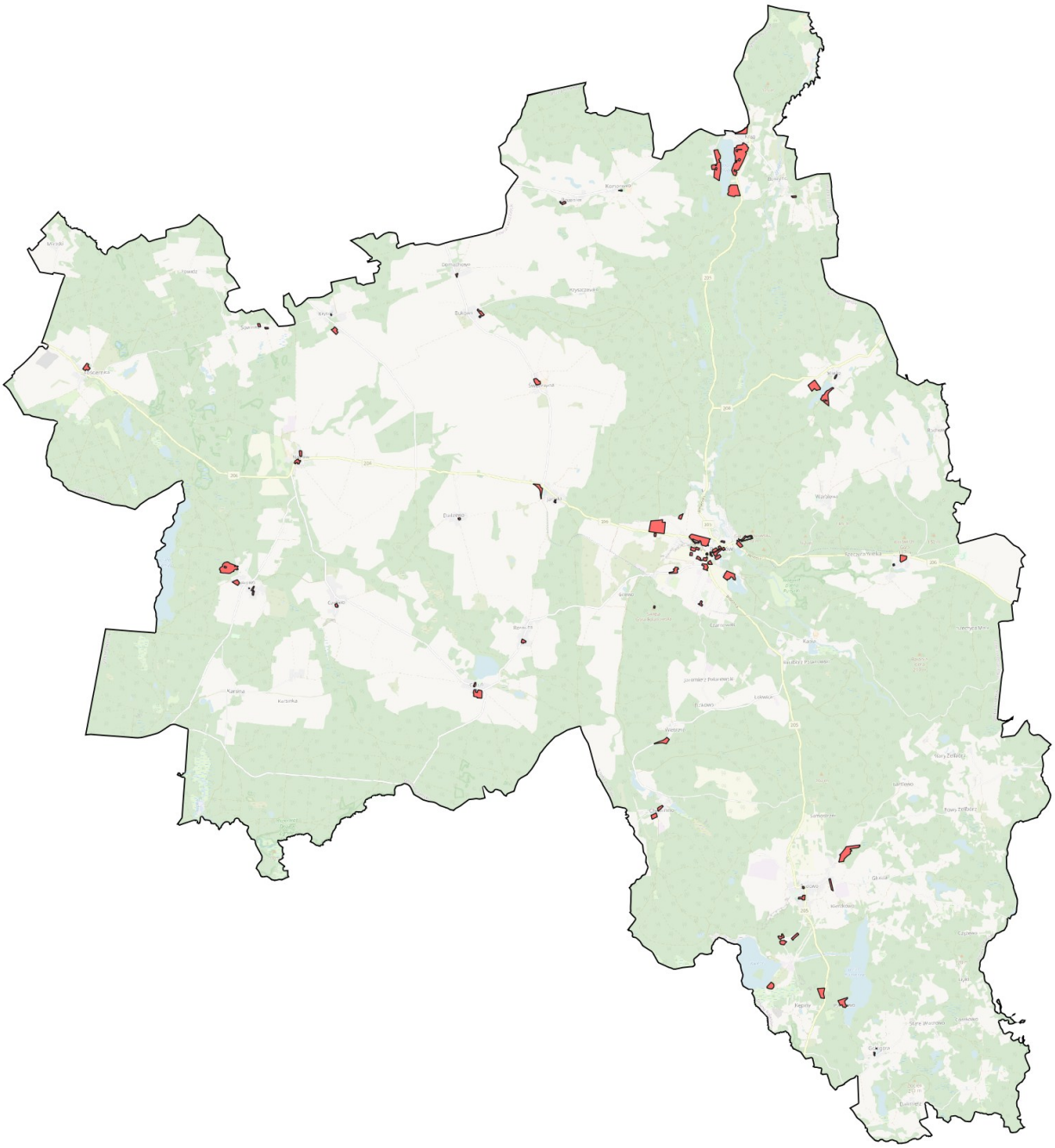

Rysunek 6. Strefa usługowa – SU

Strefy usług wyznaczono na terenach istniejących terenów usługowych, ale też na obszarach wyznaczonych w obowiązujących mpzp.

Projekt POG przewiduje strefy usług przy jeziorze Trzcińskim (in. oznaczone też jako Jezioro Wielin) – 71SU i 72SU. Przy jeziorze już są zlokalizowane budynki mieszkalne i zostały ujęte w strefę 72SU. Strefa 71SU - wynika z uwzględnienia wniosków od mieszkańców w procedurze planistycznej POG. W obu strefach uwzględniono teren lasu w profilu funkcjonalnym.

W przypadku stref 35SU i 36SU – strefy wynikają bezpośrednio z ustaleń obowiązującego jeszcze studium gminy.

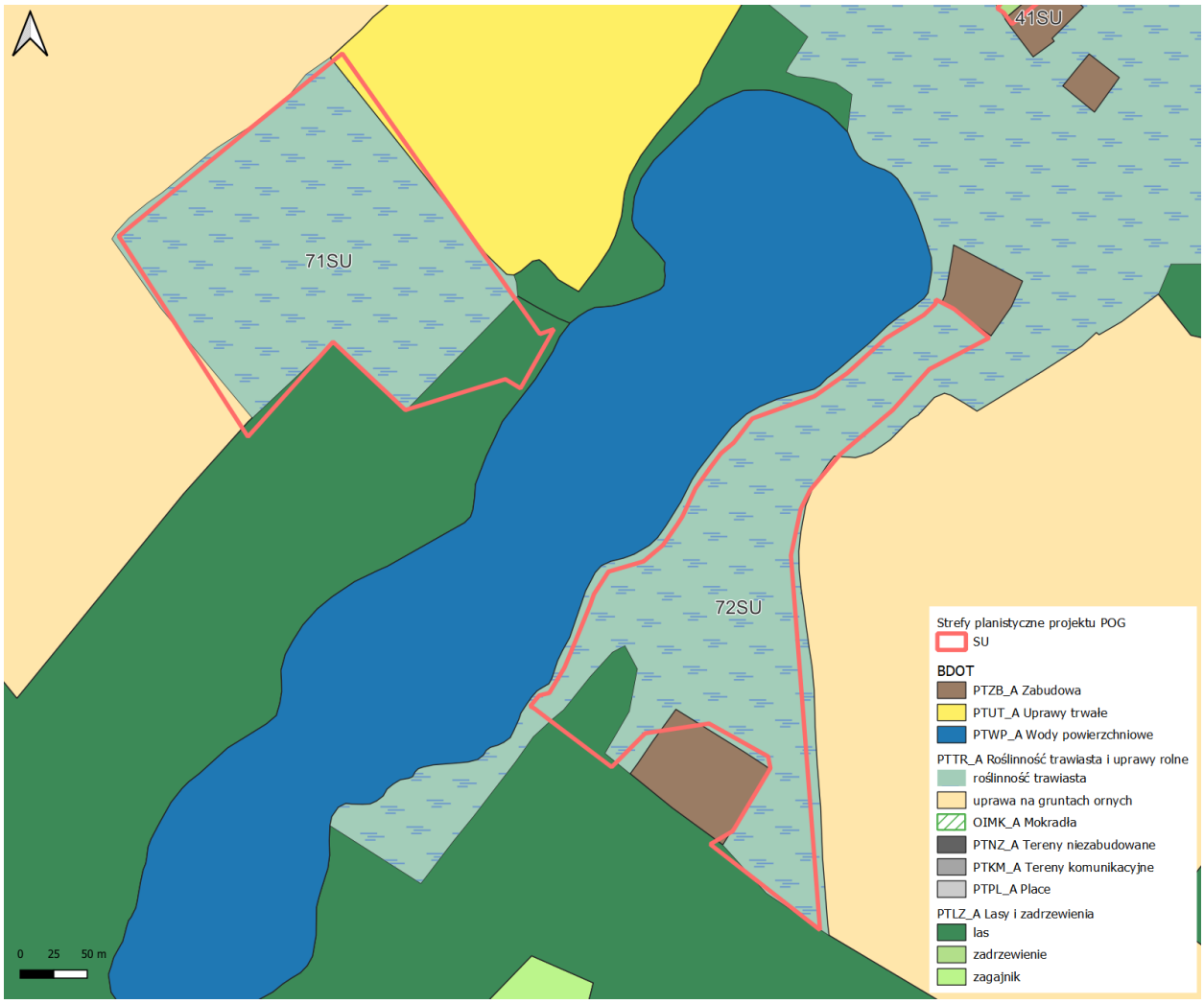

Rysunek 7. Pokrycie terenu w strefie usługowej 71SU i 72SU

źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

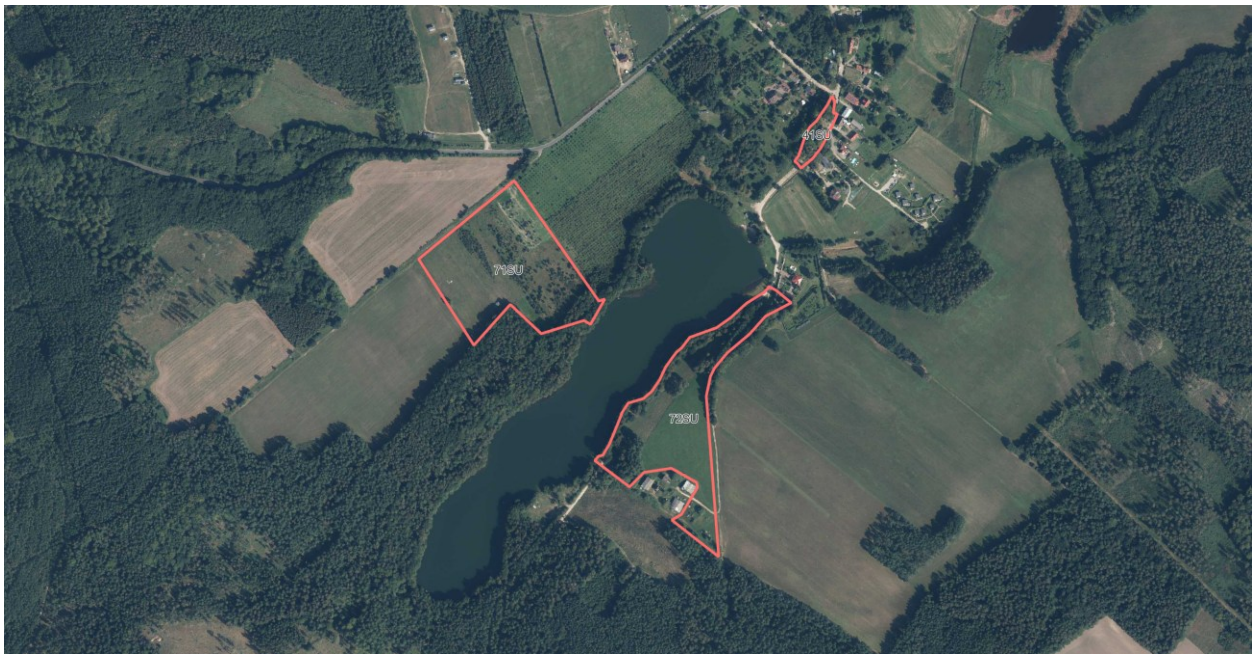

Rysunek 8. Użytkowanie terenu w strefie usługowej 71SU i 72SU

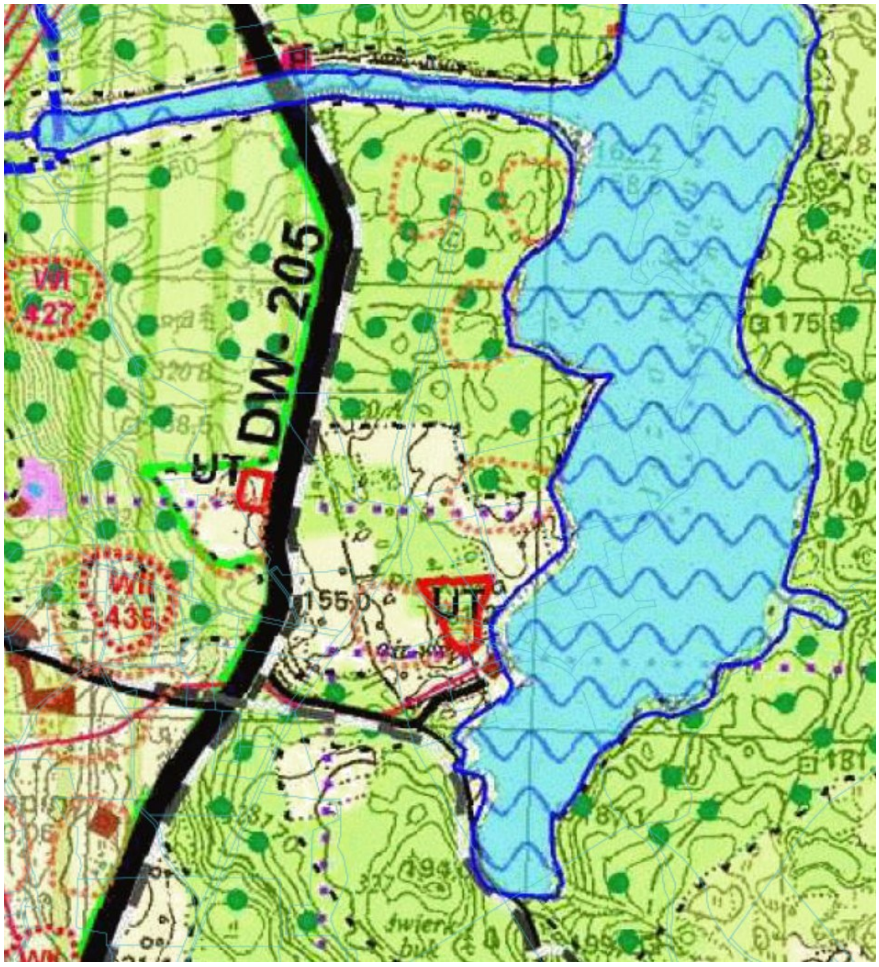

Rysunek 9. Fragment studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Polanów obejmującego strefy 35SU i 36SU projektu POG

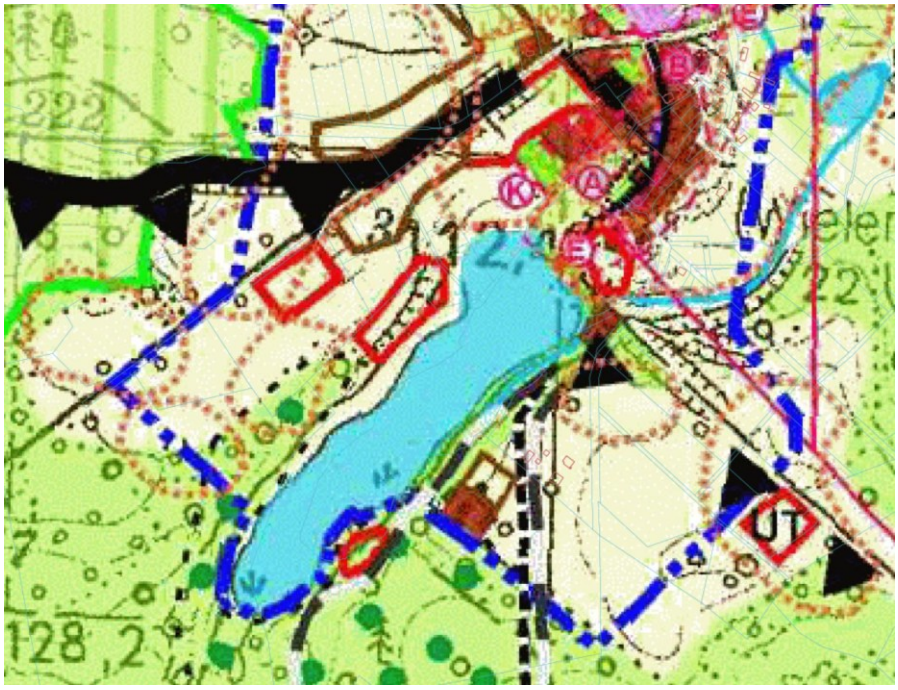

Rysunek 10. Fragment studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Polanów obejmującego strefy 71SU i 72SU projektu POG

Rysunek 11. Użytkowanie terenu w strefie usługowej 35SU i 36SU

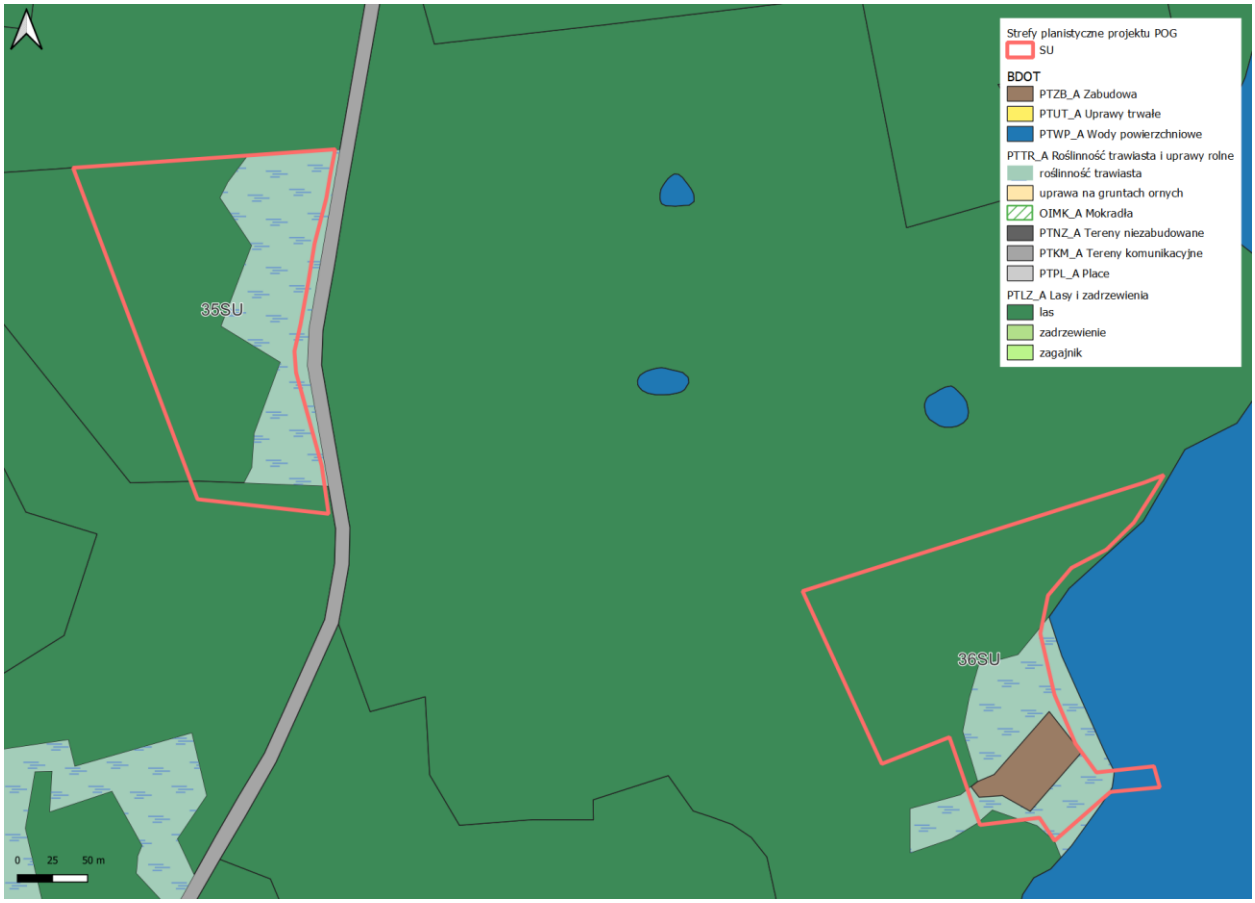

Rysunek 12. Pokrycie terenu w strefie usługowej 35SU i 36SU
źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

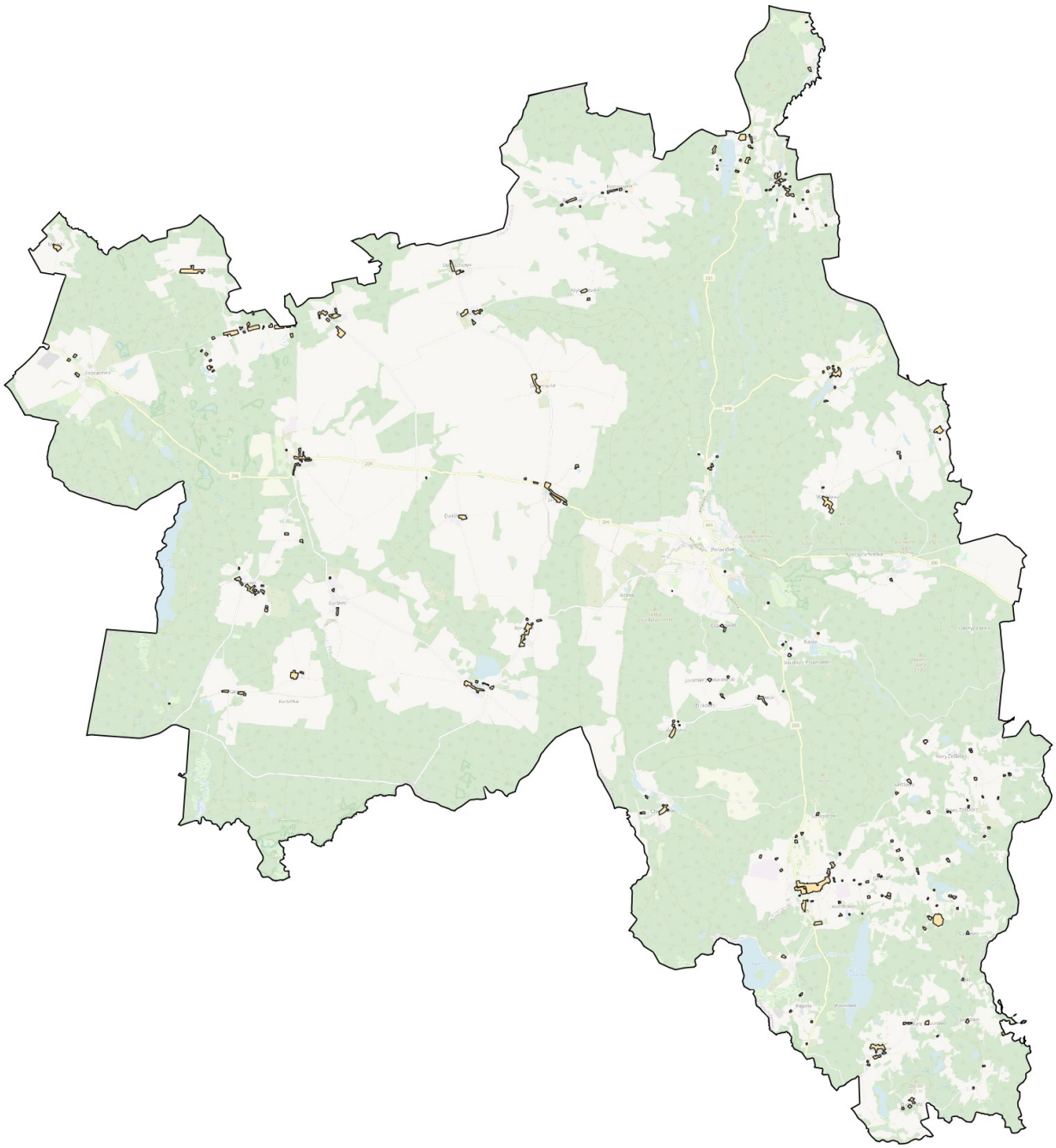

Rysunek 13. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ

Strefy wielofunkcyjne z zabudową zagrodową SZ wskazano głównie na terenie istniejącej zabudowy tego typu oraz jako uzupełnienie bądź kontynuację tego typu zagospodarowania. Do tych stref zakwalifikowano także tereny usługowe, które będą zlokalizowane w pobliżu planowanej zabudowy zagrodowej.

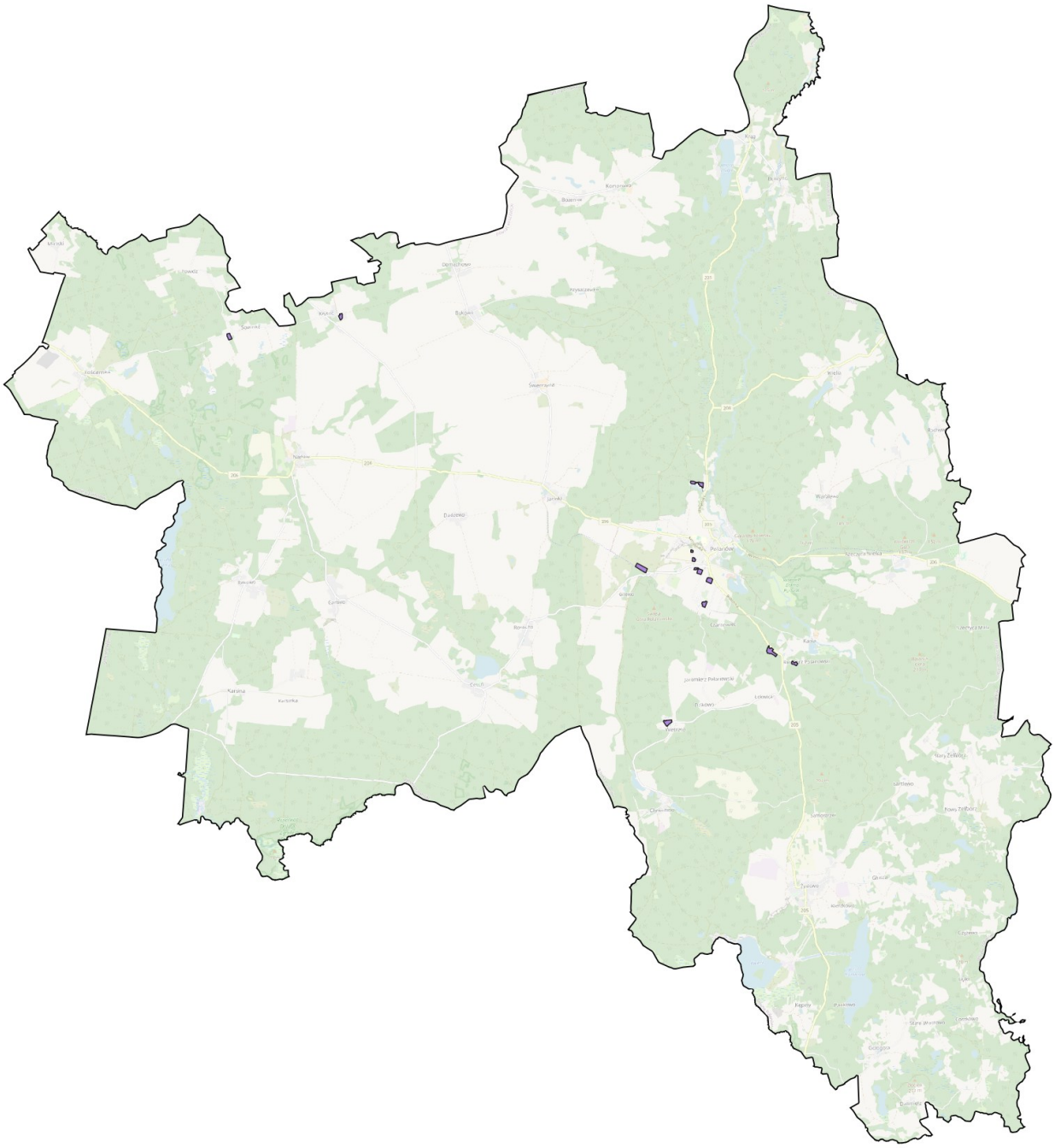

Rysunek 14. Strefa gospodarcza – SP

W projekcie POG Polanów strefy gospodarcze wyznaczono na terenach, na których znajduje się już zabudowa produkcyjna lub produkcyjno-usługowa lub w oparciu o obowiązujące mpzp.

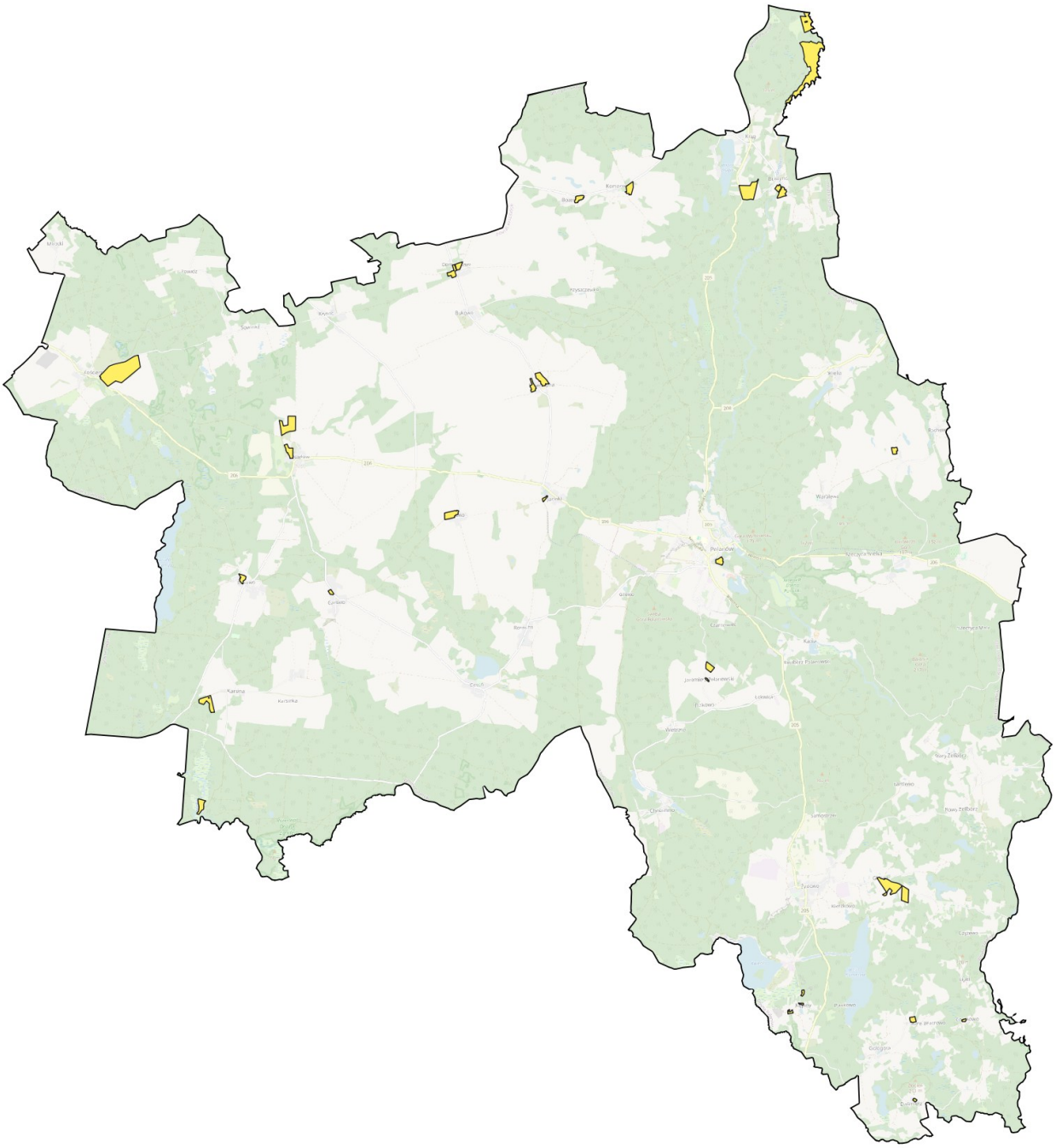

Rysunek 15. Strefa produkcji rolniczej – SR

Strefy produkcji rolniczej wyznacza się w projekcie Planu Ogólnego jedynie na terenach gospodarstw rolnych i w oparciu o obowiązujące mpzp. Gospodarstwa rolne to również hodowla ryb, dlatego projekt POG uwzględnia strefę produkcji rolniczej dla stawów hodowlanych na rzece Grabowej.

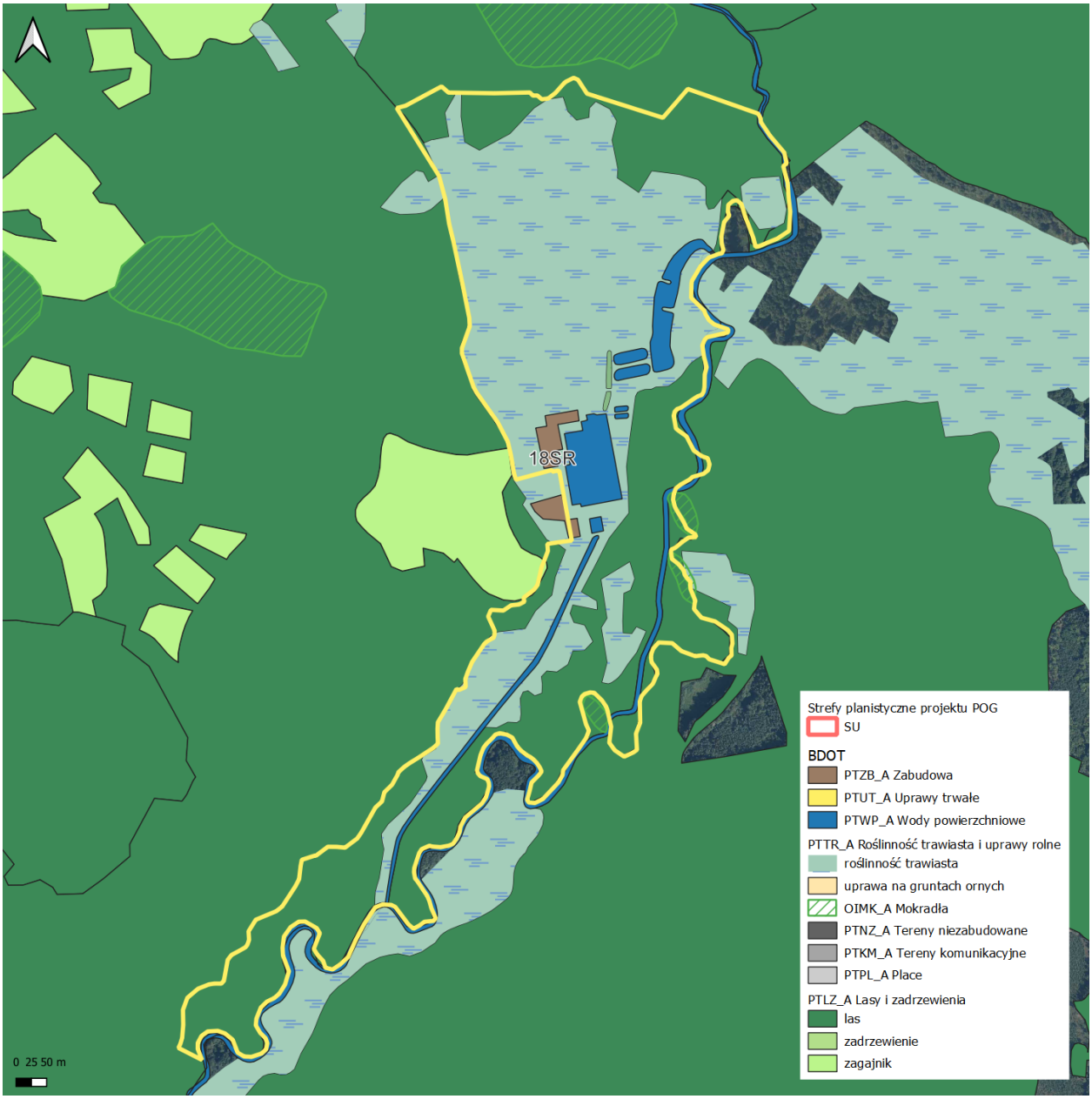

Rysunek 16. Pokrycie terenu w strefie produkcji rolniczej 18SR
źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

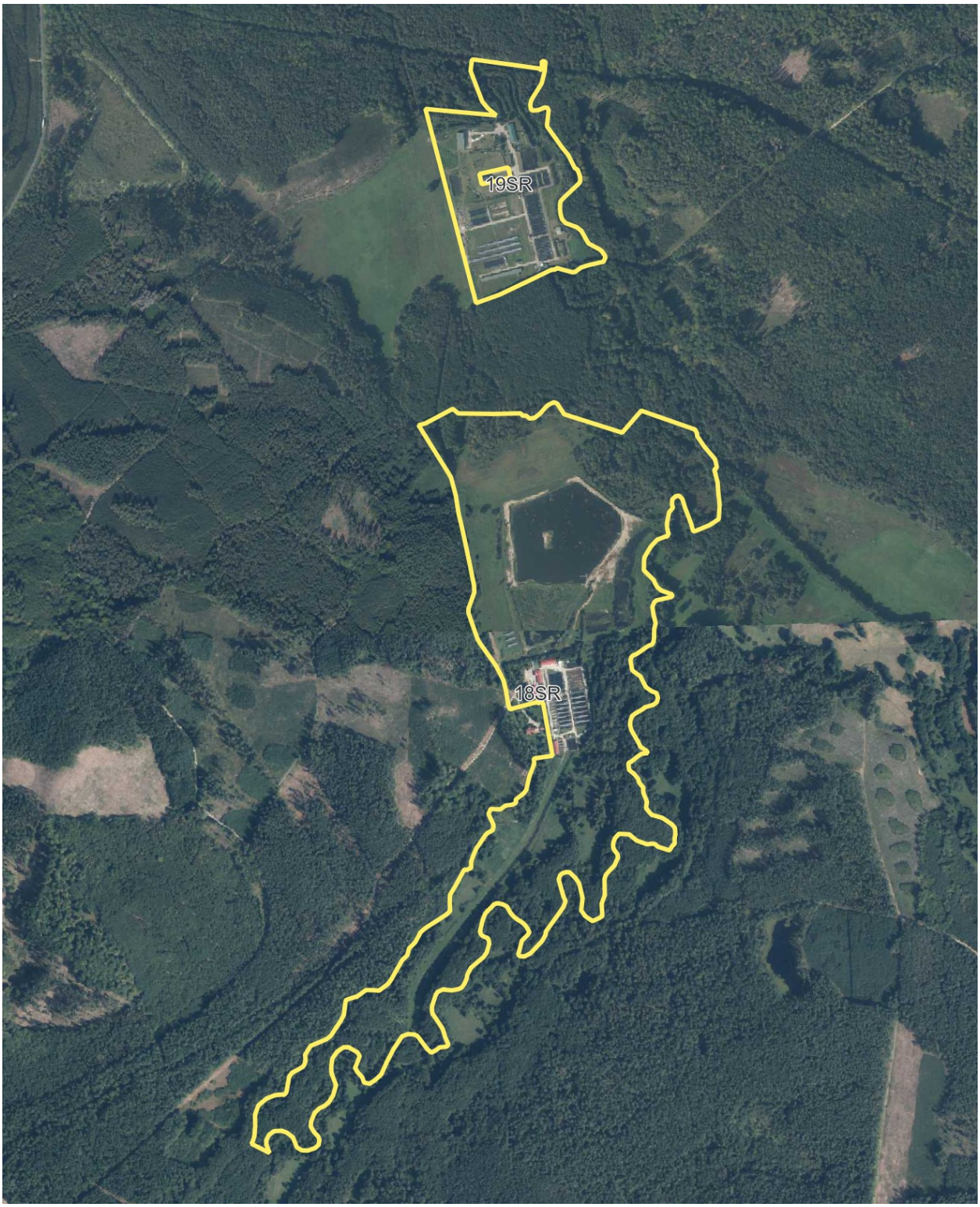

Rysunek 17. Użytkowanie terenu w strefie produkcji rolniczej 19SR i 18SR

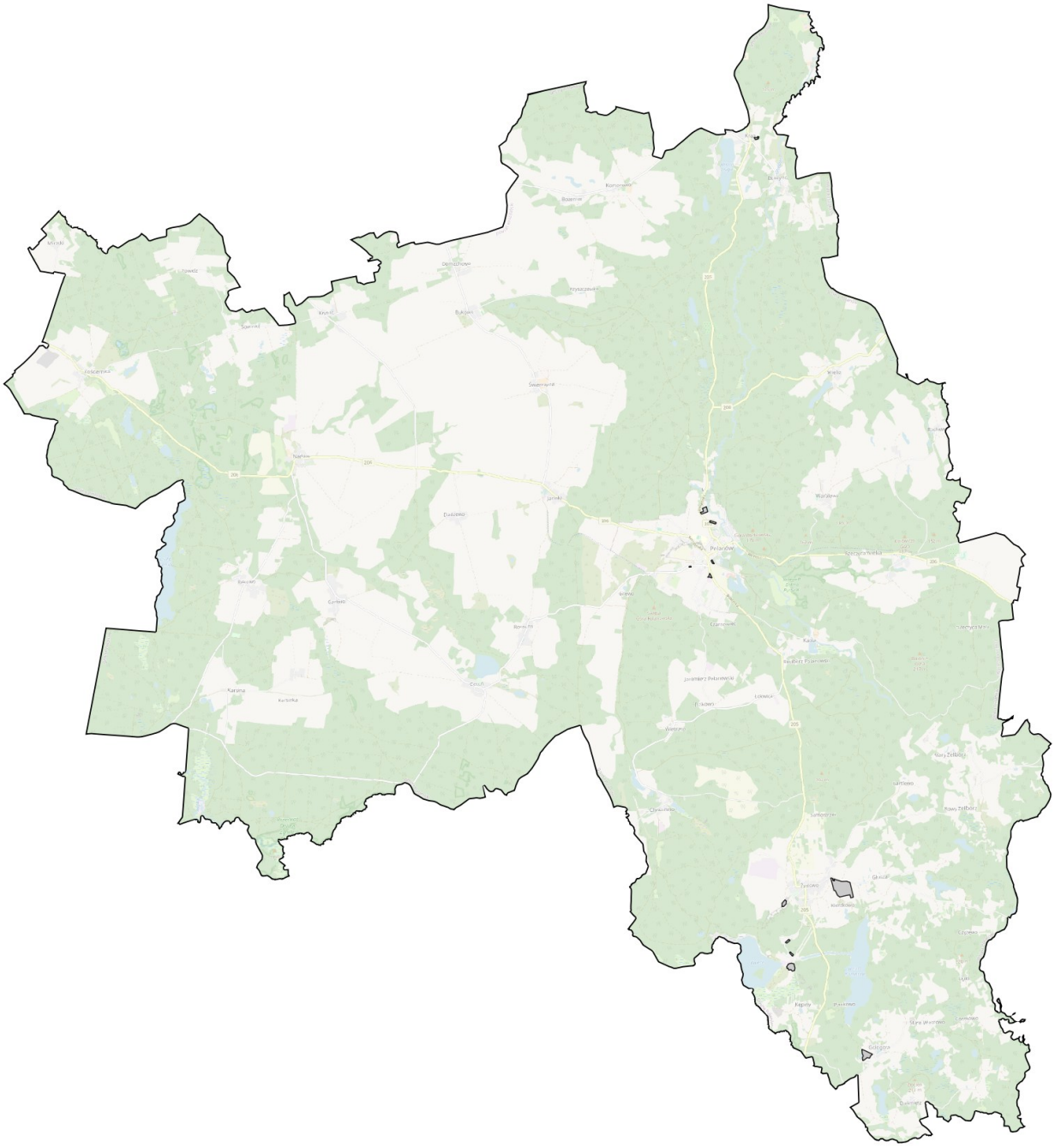

Rysunek 18. Strefa infrastrukturalna SI

Strefę SI wyznaczono na terenach związanych z infrastrukturą techniczną – Elektrownia Wodna Żydowo, Stacja elektroenergetyczna Żydowo Kierzkowo 400/110kV, Radiowo – Telewizyjne Centrum Nadawcze Gołogóra, Oczyszczalnia Ścieków Polanów i in.

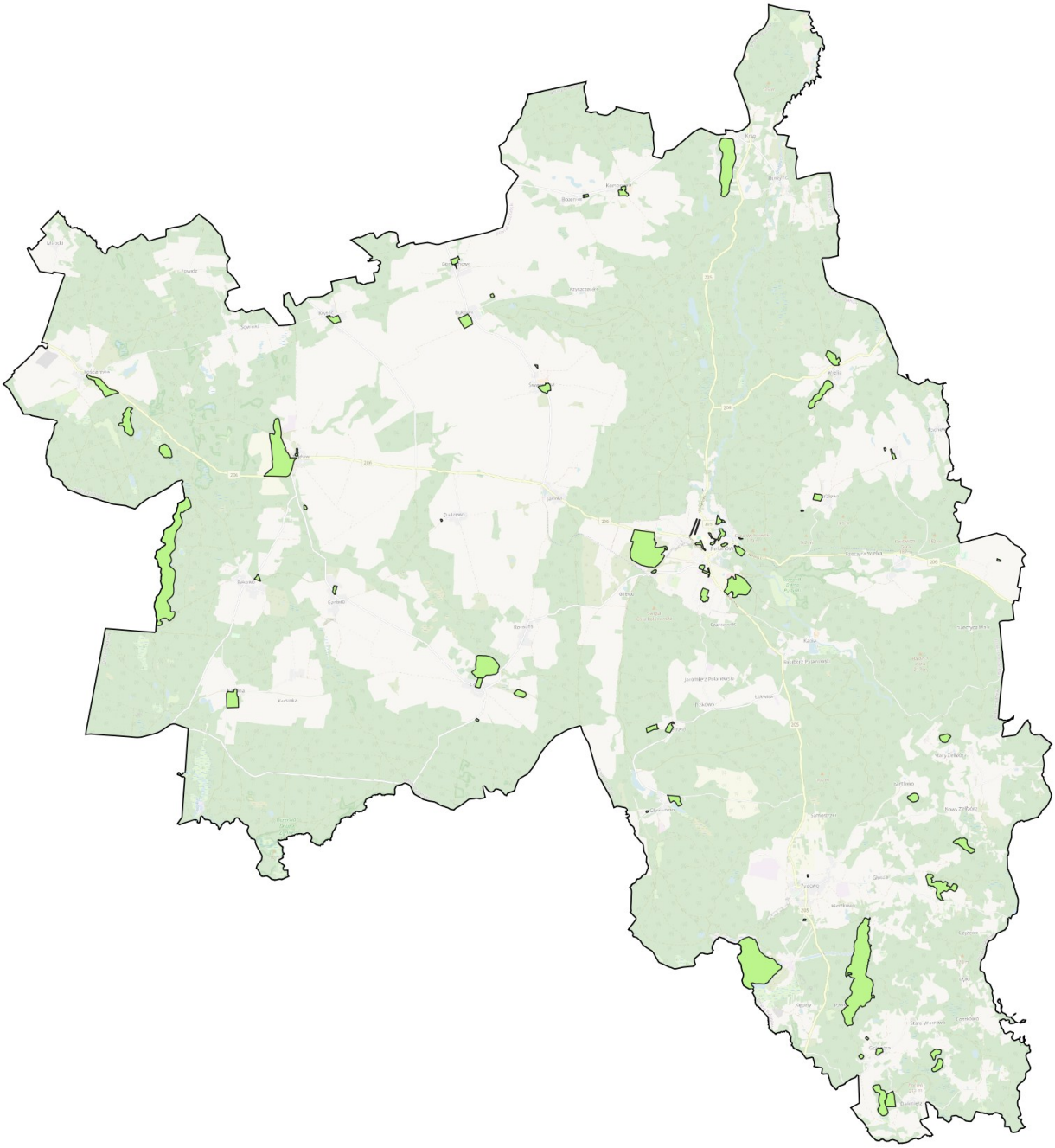

Rysunek 19. Strefa zieleni i rekreacji – SN

Strefy zieleni i rekreacji w Planie ogólnym to przede wszystkim tereny przewidziane pod te funkcje w obowiązujących mpzp. Wśród tych terenów znajdują się też: park przy dworze w Nacławiu czy tereny spacerowe przy Kościele pw. Matki Bożej Królowej Polski w Kościernicy.

Strefy wyznaczono też nad rzekami, jak 23SN - na tym terenie istnieje boisko, a obowiązujące jeszcze studium wyznacza na części tego terenu usługi. Ze względu na ochronę przyrody, w profilu funkcjonalnym uwzględniono teren lasu.

Strefy wyznaczono również dla terenów obejmujących tereny wód z plażą np. 14SN, 16SN, 49SN, 55SN i 56SN – występuje tu mały teren plaży, a tereny te są rekomendowane przez GKUA do wyznaczenia strefy zieleni i rekreacji – dla ochrony wartości przyrodniczych zwiększono tu powierzchnię biologicznie czynną do 85%.

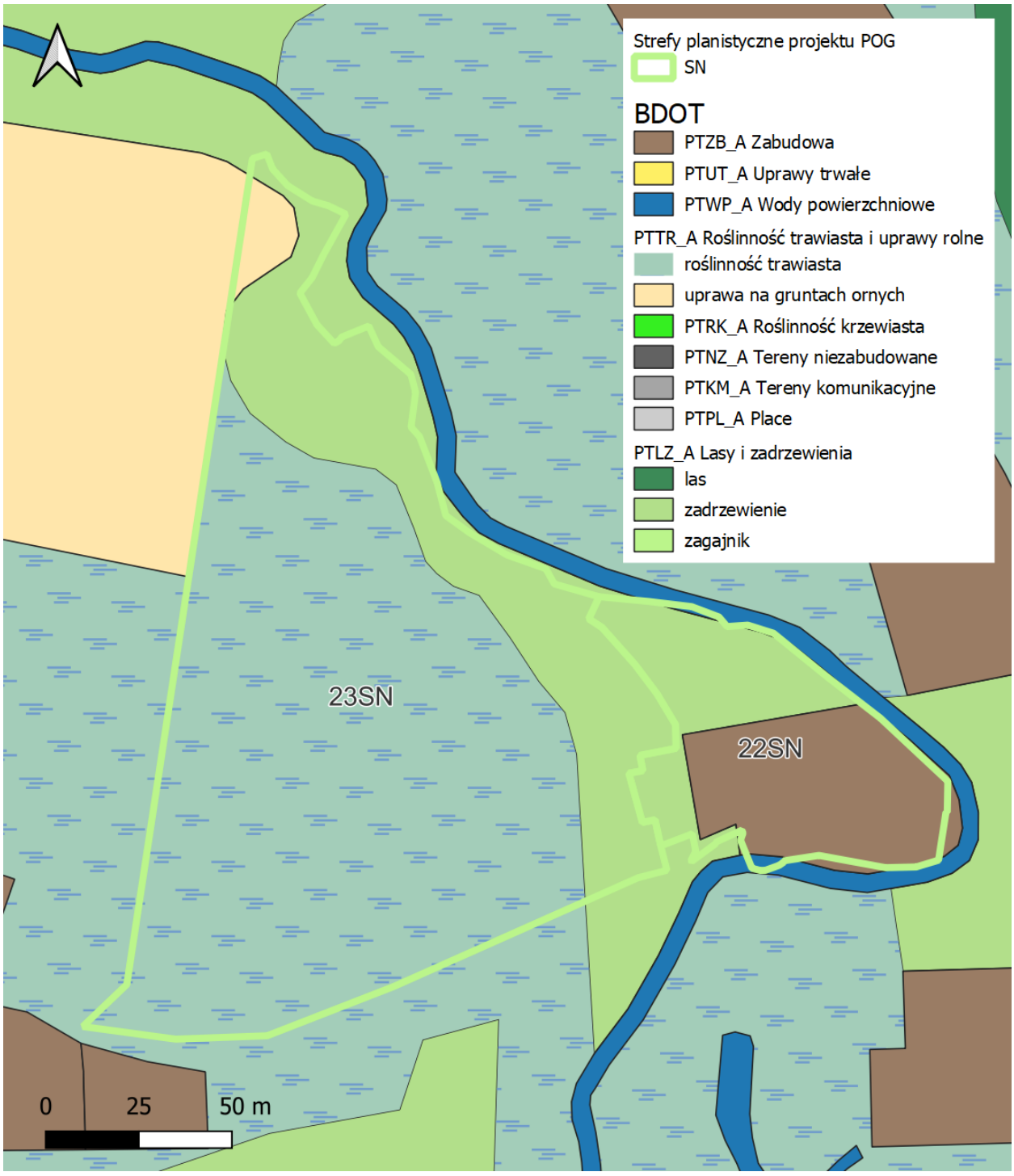

Rysunek 20. Pokrycie terenu w strefie 23SN

źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

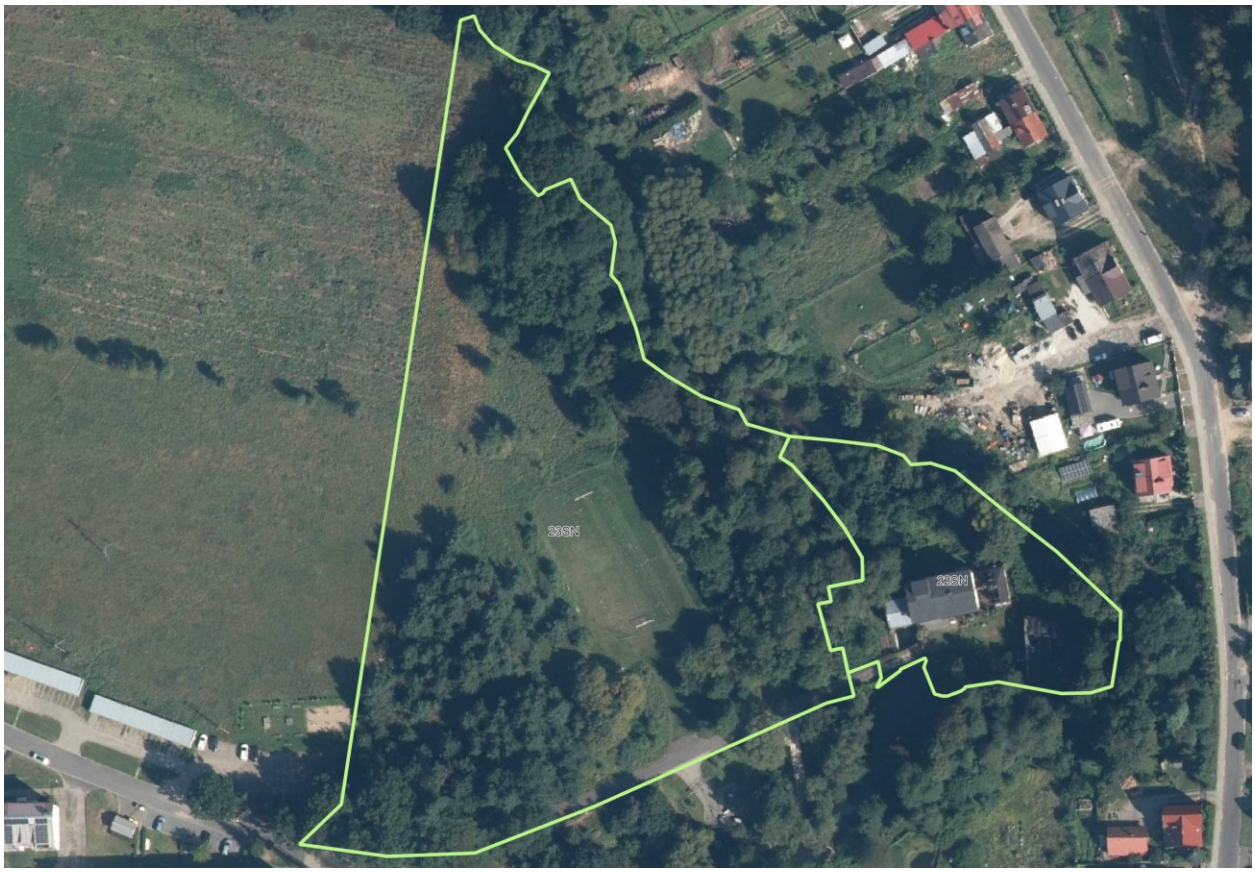

Rysunek 21. Użytkowanie terenu w strefie 23SN

Rysunek 22. Użytkowanie terenu w strefie 14SN

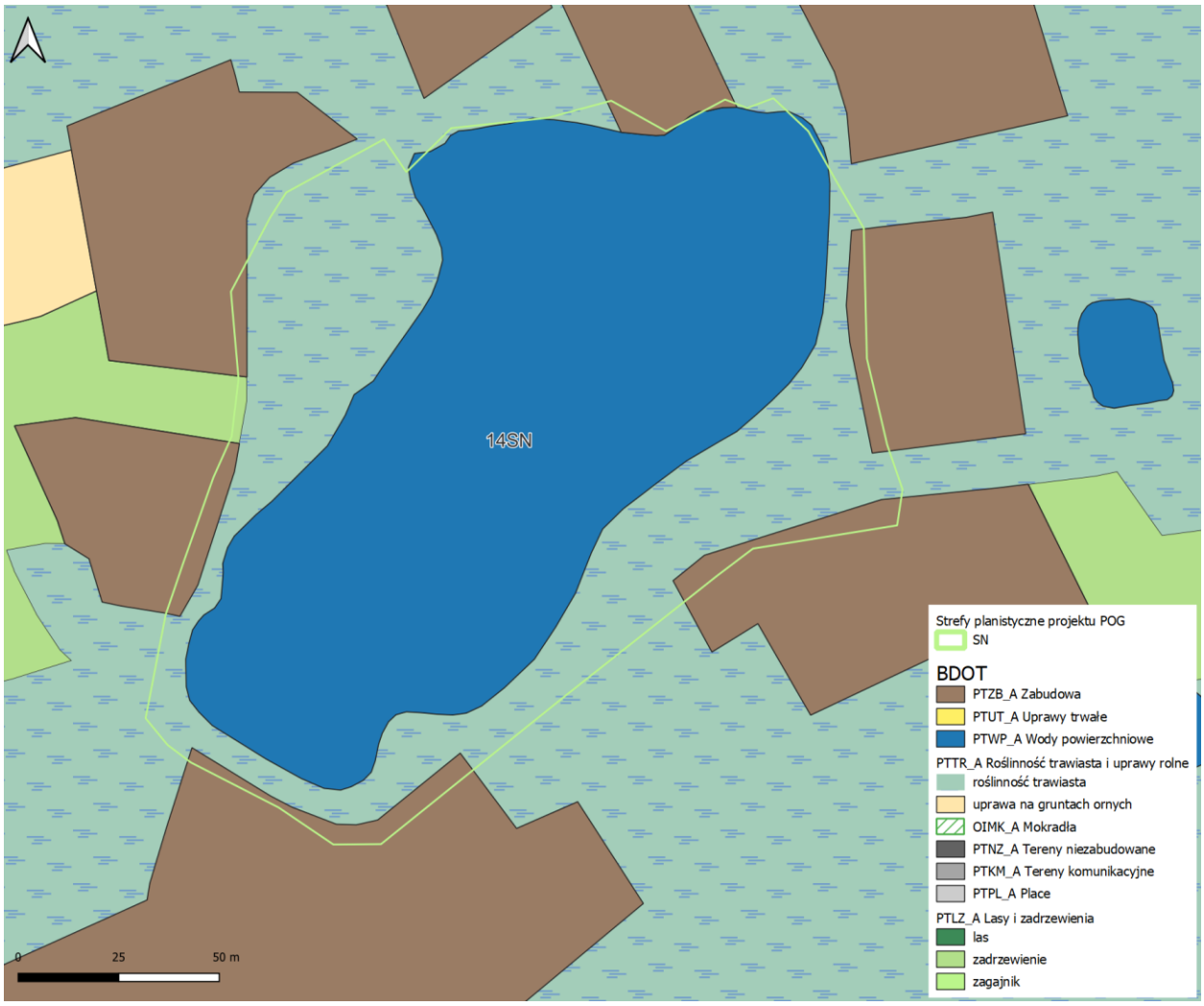

Rysunek 23. Pokrycie terenu w strefie 14SN
źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

Rysunek 24. Użytkowanie terenu w strefie 16SN

Rysunek 25. Użytkowanie terenu w strefie 49SN

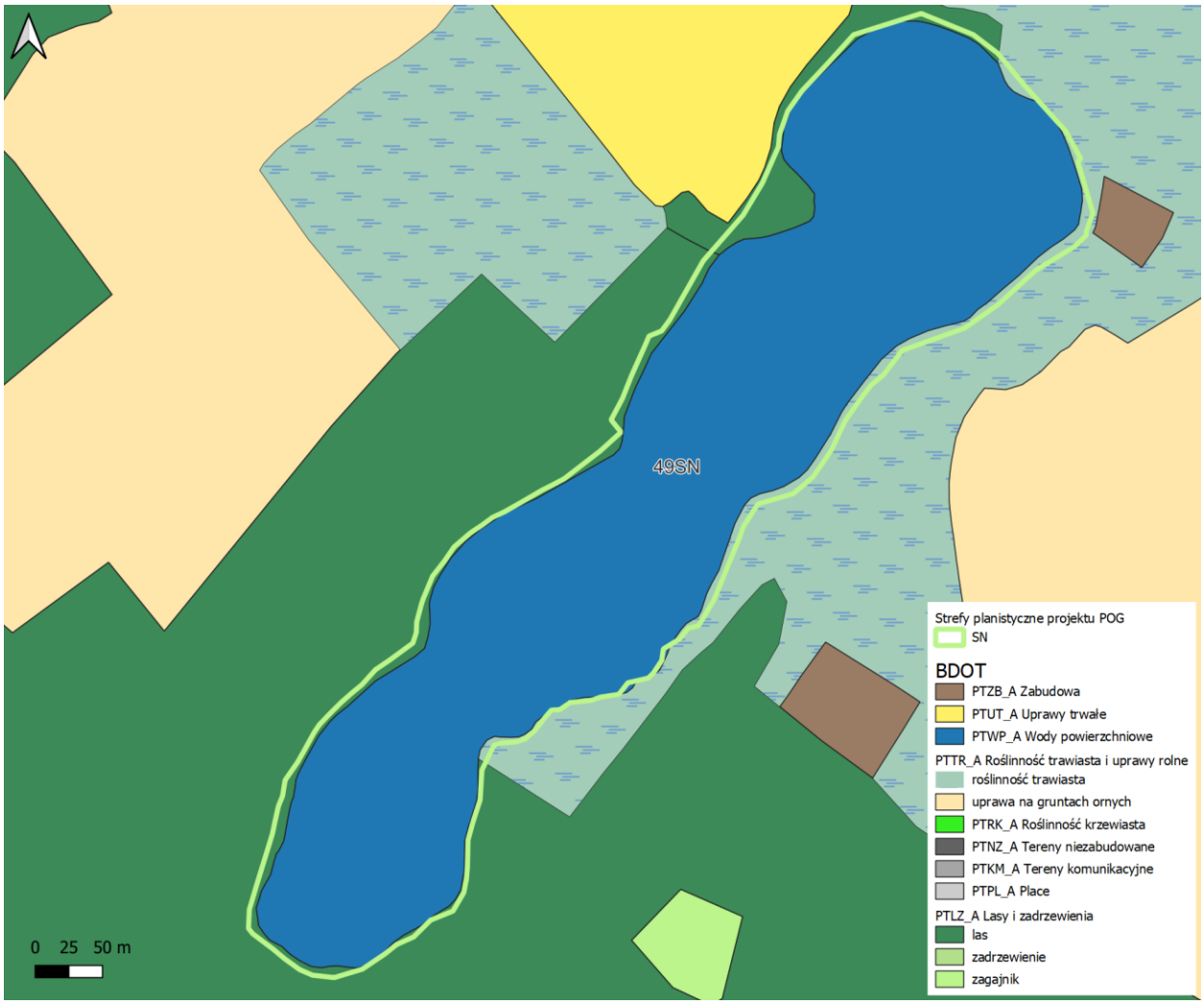

Rysunek 26. Pokrycie terenu w strefie 49SN

źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

Rysunek 27. Pokrycie terenu w strefie 49SN

źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

Rysunek 28. Użytkowanie terenu w strefie 55SN

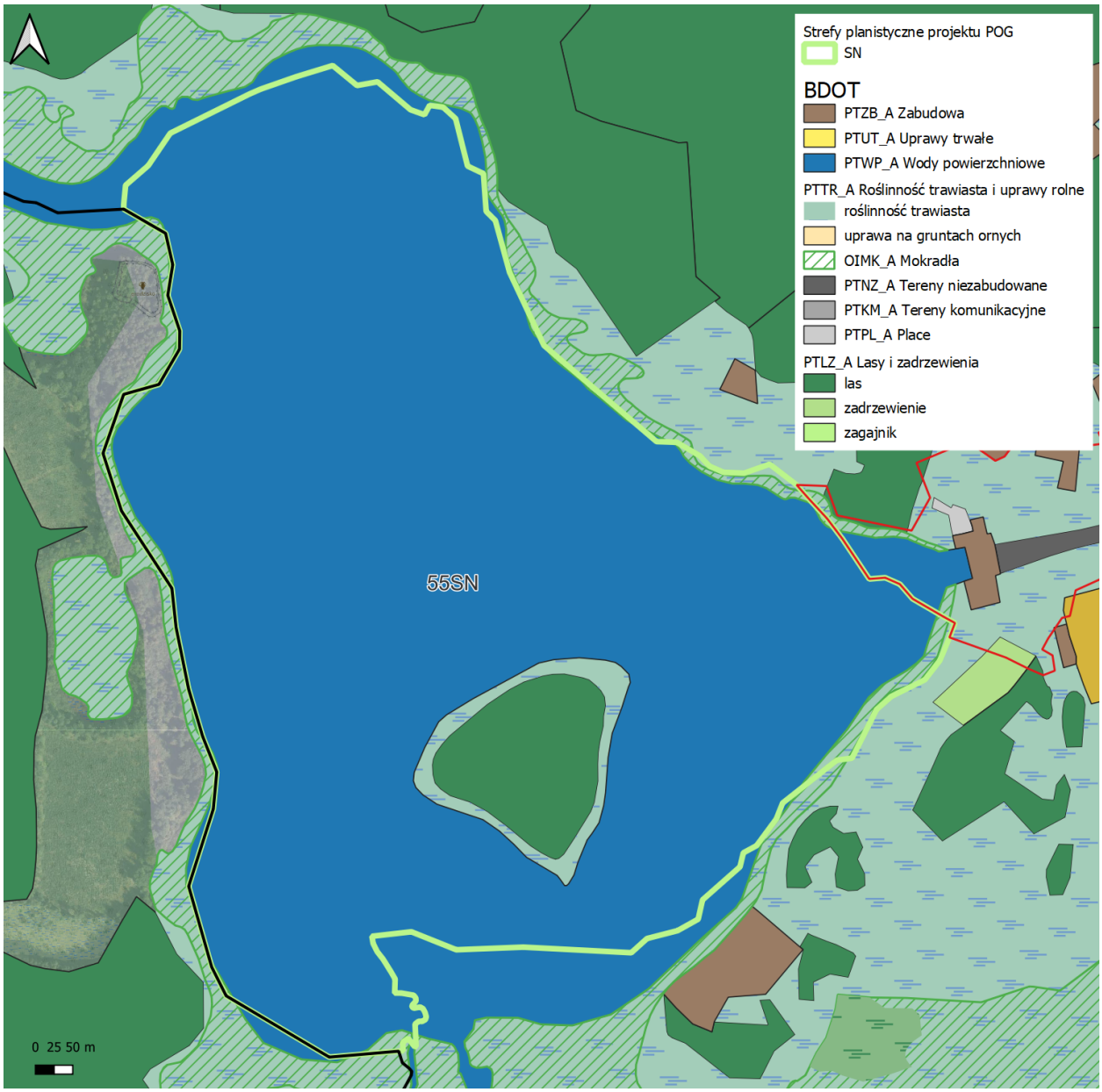

Rysunek 29. Pokrycie terenu w strefie 55SN

źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

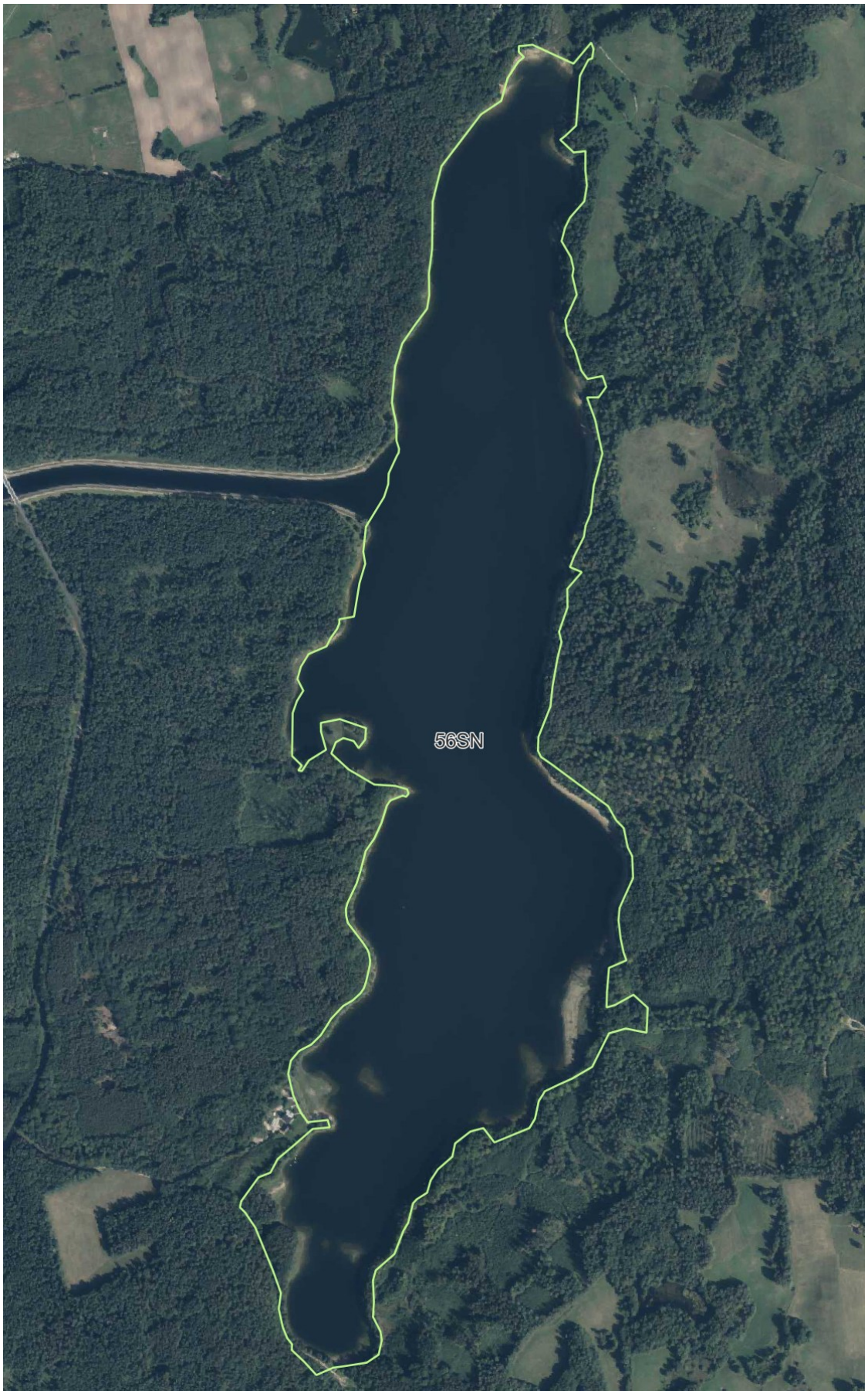

Rysunek 30. Użytkowanie terenu w strefie 56SN

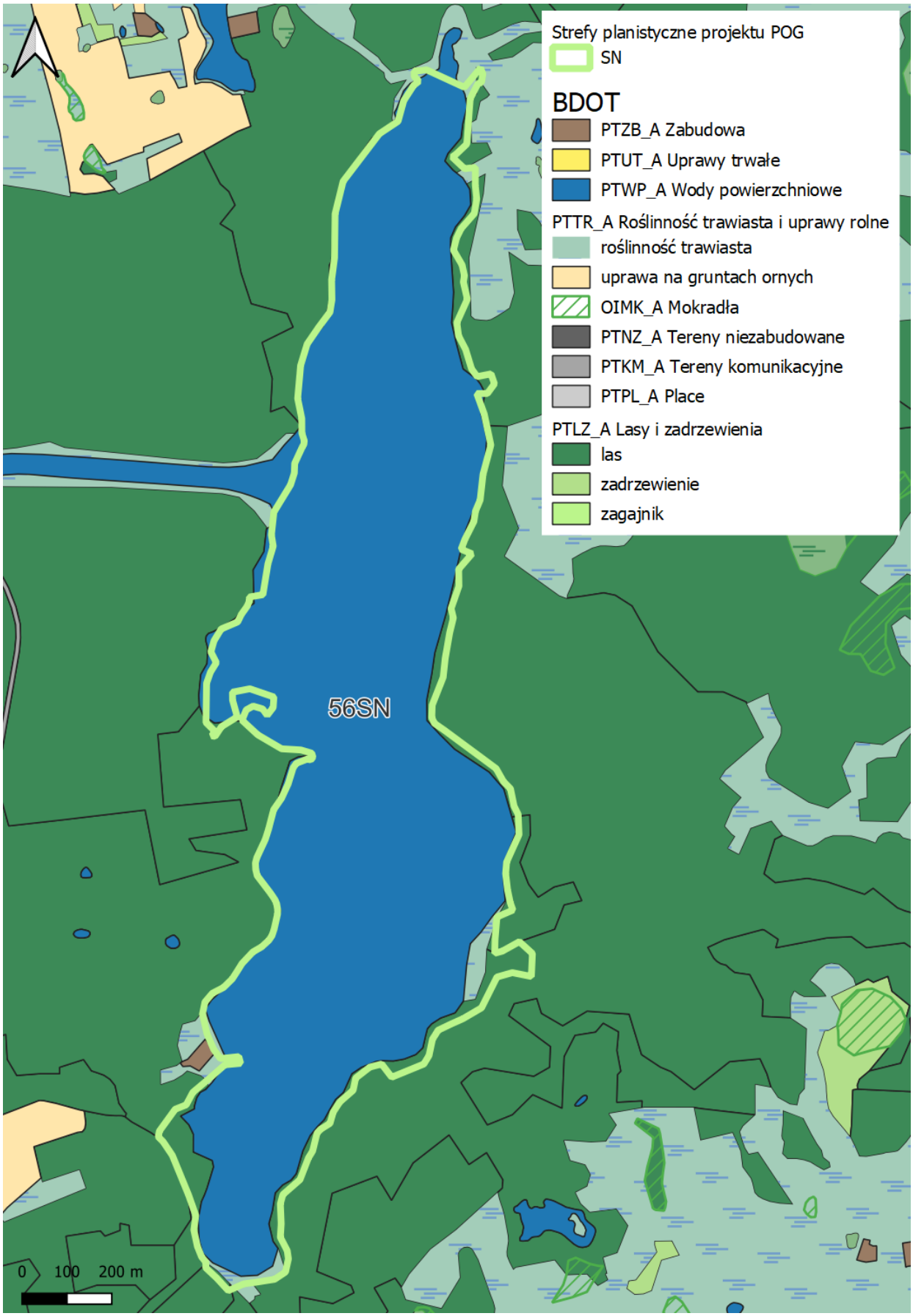

Rysunek 31. Pokrycie terenu w strefie 56SN

źródło: BDOTk10 usługa pobierania , styczeń 2026 r.

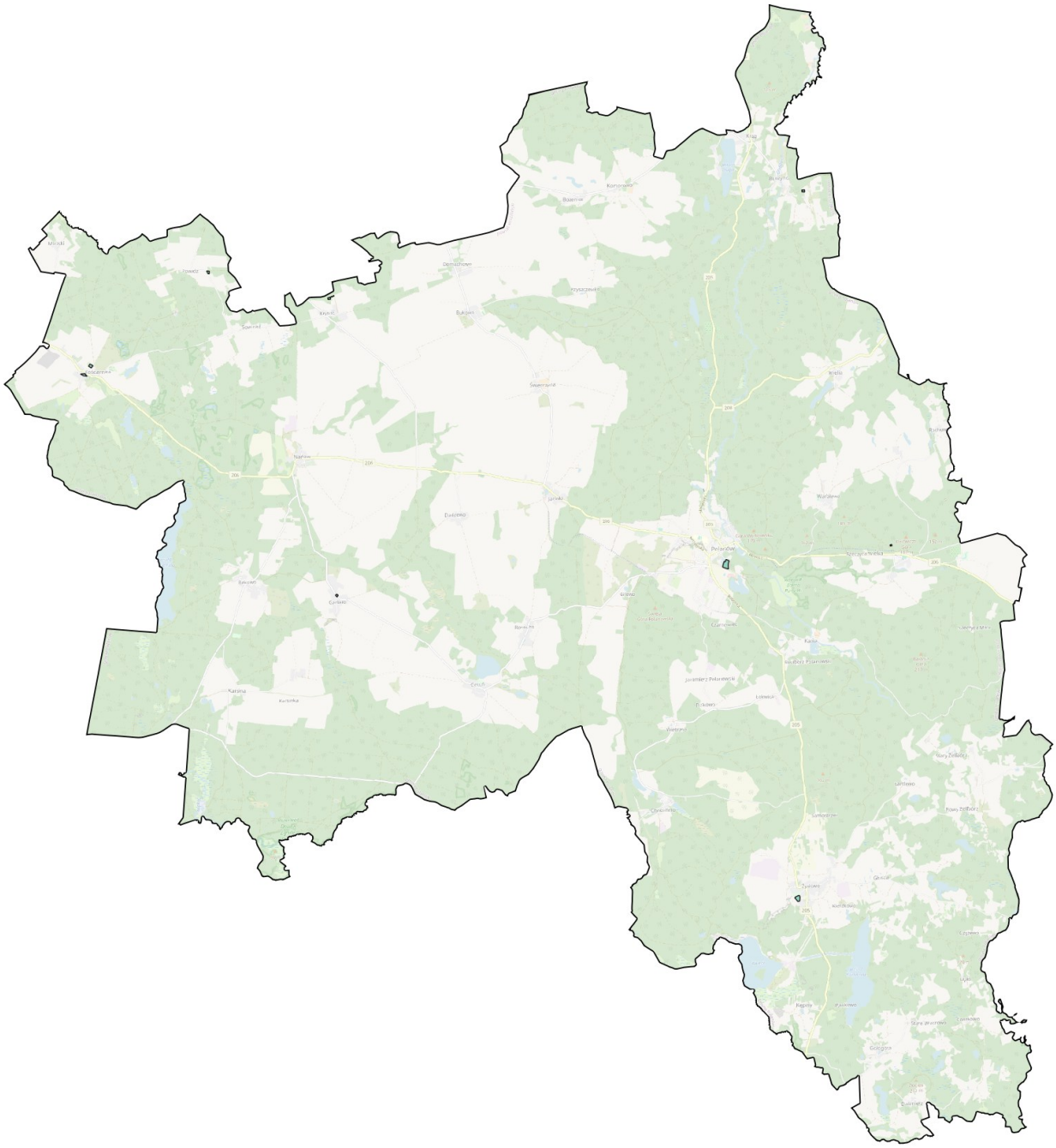

Rysunek 32. Strefa cmentarzy – SC

Strefy cmentarzy wyznaczone zostały na terenach istniejących cmentarzy.

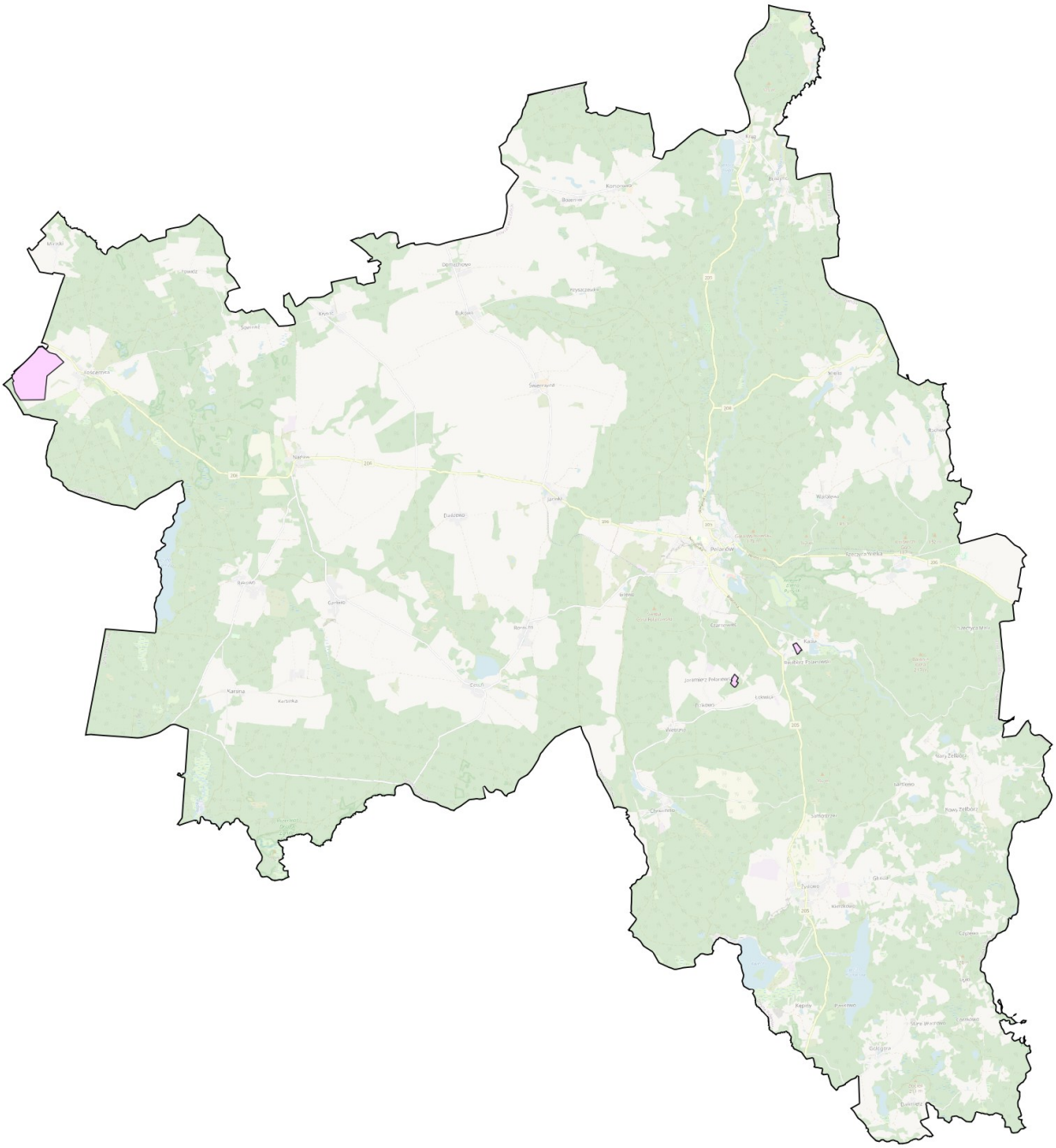

Rysunek 33. Strefa górnictwa – SG

Strefa górnictwa została wyznaczona wyłącznie na terenach udokumentowanych i eksploatowanych złóż. Strefy wyznaczono w granicach aktualnych terenów górniczych.

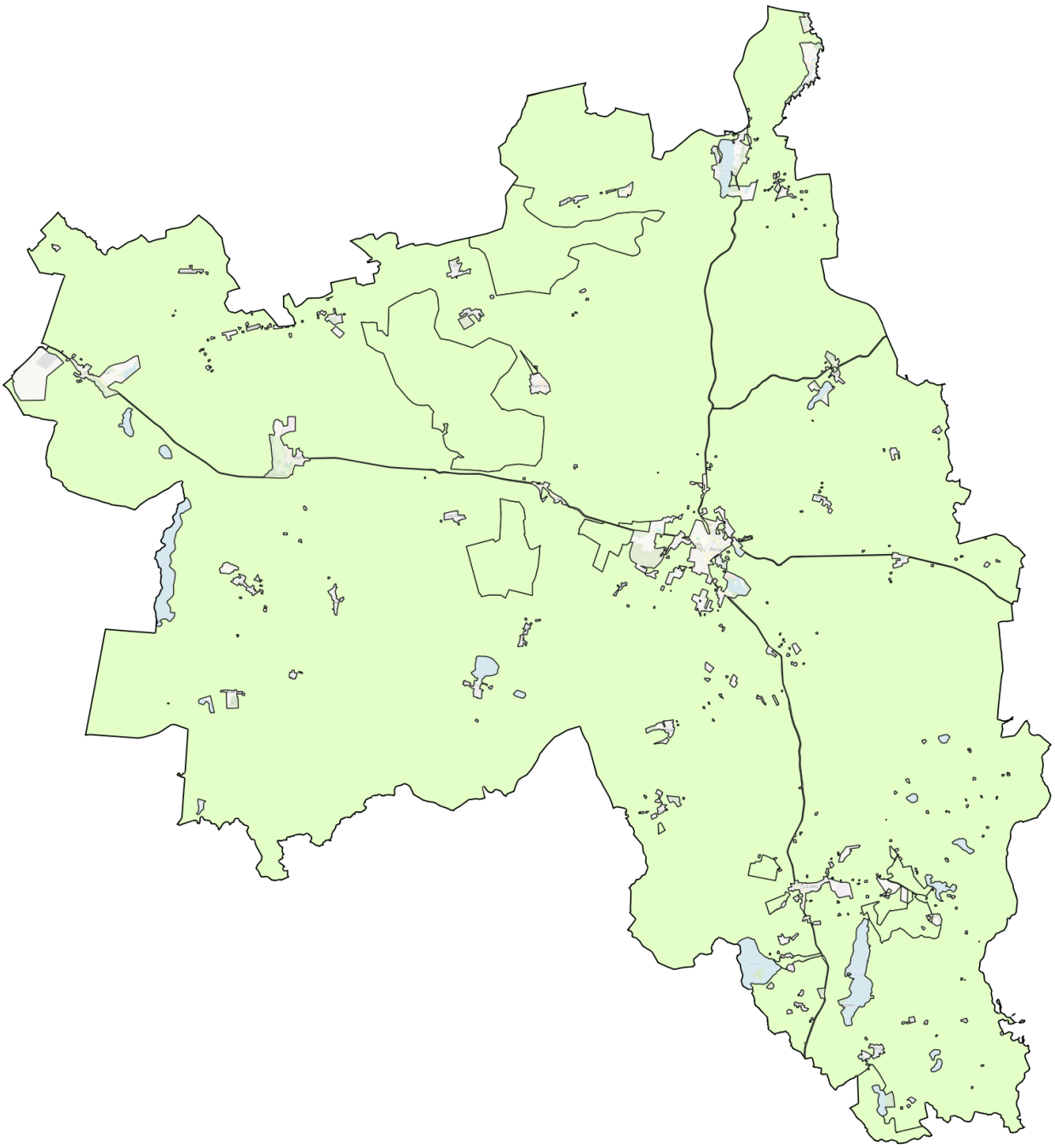

Rysunek 34. Strefa otwarta – SO

W strefie otwartej przewiduje się teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Natomiast w profilu dodatkowym projekt przewiduje na niektórych terenach:

- teren elektrowni słonecznej,
- teren elektrowni wodnej,
- teren biogazowni.

Przy czym, na terenie gminy już zlokalizowane są już farmy fotowoltaiczne, między innymi w obrębach Chocimno, Żydowo czy Wietrzno. Zdecydowanie największy obszar zajmuje farma fotowoltaiczna „Polanów Solar Park", która jest zlokalizowana w pobliżu miejscowości Żydowo.

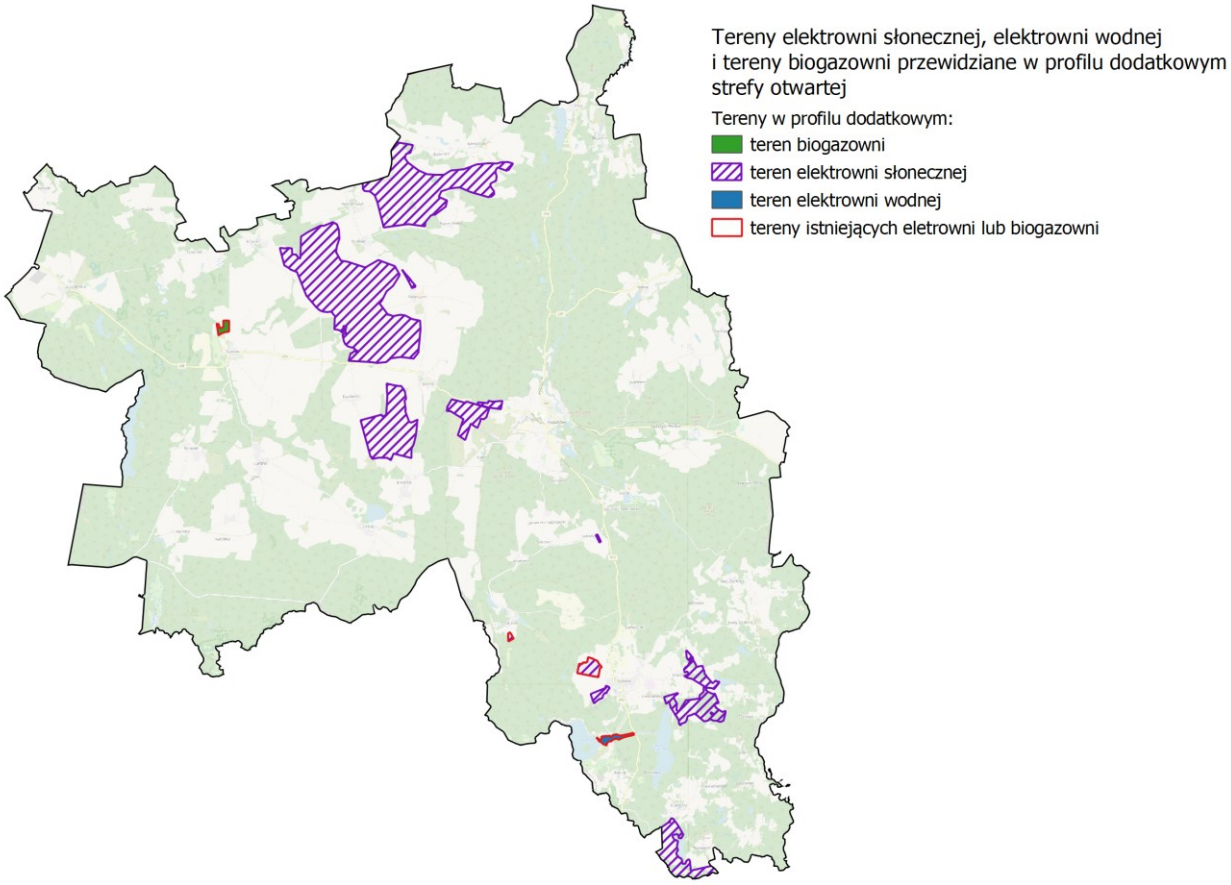

Rysunek 35. Tereny elektrowni słonecznej, teren elektrowni wodnej oraz teren biogazowni przewidziany w strefie otwartej

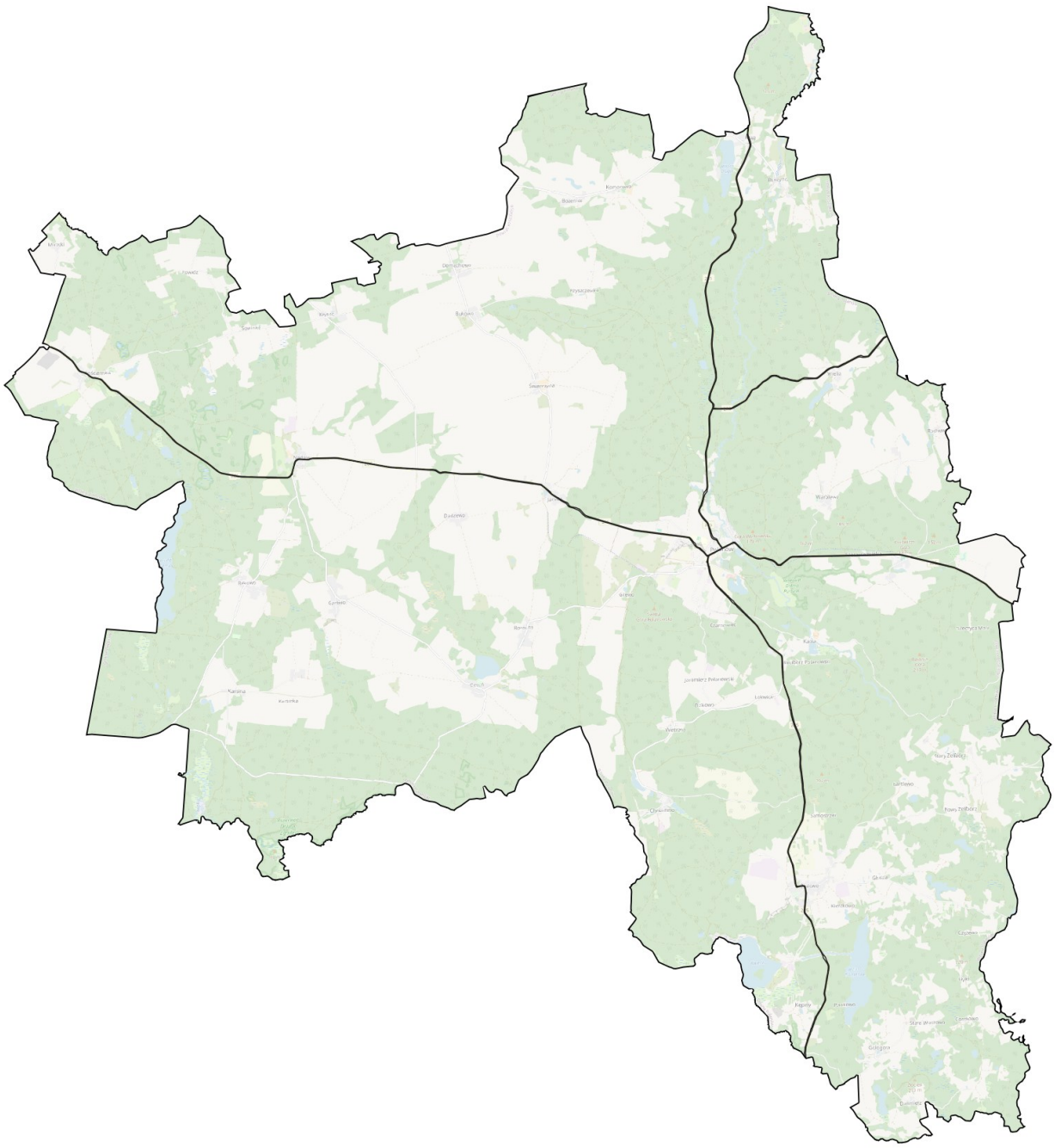

Rysunek 36. Strefa komunikacyjna – SK

Strefa komunikacyjna została wyznaczona na terenach dróg klasy głównej.

2.1.2. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Projekt *Planu* zakłada realizację polityki przestrzennej, która ma na celu zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, poprawę ich życia i poczucia dobrostanu. Ze wszystkich stref wyznaczonych w projekcie Planu można przewidzieć możliwość realizacji przedsięwzięć, które będą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, do których zgodnie z § 3.1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), zalicza się następujące:

§ 3.1. pkt 54:

zabudowa przemysłowa, w tym zabudowa systemami fotowoltaicznymi, lub magazynowa, wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 1 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a;.

§ 3.1. pkt 54a:

zabudowa systemami fotowoltaicznymi o powierzchni wyznaczanej po obrysie zewnętrznych skrajnych modułów paneli nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a – z wyłączeniem zabudowy systemami fotowoltaicznymi lokalizowanej na dachach i elewacjach obiektów budowlanych;

§ 3.1. pkt 55:

zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą: a) objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze, b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze;

§ 3.1. pkt 56:

centra handlowe wraz z towarzyszącą im infrastrukturą o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż: a) 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, b) 2 ha na obszarach innych niż wymienione w lit. a;

§ 3.1. pkt 58:

garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 52, 54–57 i 59, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

§ 3.1. pkt 60:

linie kolejowe inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 29, urządzenia do przeładunku w transporcie intermodalnym, mosty, wiadukty lub tunele liniowe w ciągu dróg kolejowych oraz bocznice co najmniej z jednym torem kolejowym o długości użytecznej powyżej 1 km;

§ 3.1. pkt 62:

drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza

obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

§ 3.1. pkt 91:

zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90;

Przy kwalifikacji zamierzenia inwestycyjnego polegającego na budowie biogazowni należy wziąć pod uwagę następujące przepisy:

§ 3 ust. 1 pkt 4

elektrownie konwencjonalne, elektrociepłownie lub inne instalacje do spalania paliw w celu wytwarzania energii elektrycznej lub cieplnej, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 3, o mocy cieplny rozumianej jako ilość energii wprowadzonej w paliwie do instalacji w jednostce czasu przy ich nominalnym obciążeniu, nie mniejszej niż 25 MW, a przy stosowaniu paliwa stałego, nie mniejszej niż 10 MW; przy czym przez paliwo rozumie się paliwo w rozumieniu przepisów o standardach emisyjnych z instalacji;

§ 3 ust. 1 pkt 45

instalacje do produkcji paliw z produktów roślinnych, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, ze zm.) o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej;

§ 3 ust. 1 pkt 80

instalacje związane z odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów, inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 41-47, z wyłączeniem instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej, a także miejsca retencji powierzchniowej odpadów oraz rekultywacja składowisk odpadów.

Mając powyższe na względzie, należy podkreślić, iż z katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wyłączone są zamierzenia inwestycyjne polegające na budowie instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej. Sposób przeliczania ilości wytworzonego biogazu rolniczego na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej określony został w §7 rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 24 sierpnia 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku potwierdzania danych dotyczących wytwarzanego biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1117).

Instalacje niespełniające tych kryteriów kwalifikują się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zatem takich, dla których obowiązek oceny oddziaływania na środowisko może zostać nałożony.

2.3. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami

W projekcie dokumentu wykazano powiązania z następującymi dokumentami rangi regionalnej:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego (Uchwała

nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego[1]),

- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Polanów na lata 2016-2025 (Uchwała nr XXIX/142/16 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 20 września 2016r.),
- Plan Rozwoju Lokalnego Miasta i Gminy Polanów na lata 2017-2020 (Uchwała nr XXXIX/204/17 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 2 czerwca 2017r.)
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy i Miasta Polanów (uchwała nr XXIII/119/16 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 28 kwietnia 2016r.),
- Strategia Rozwoju Powiatu Koszalińskiego Ponadlokalnego na lata 2017-2020,
- Strategia Rozwoju Ponadlokalnego dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030 wraz z Planem Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Koszalińsko-Kołobrzesko-Białogardzkiego Obszaru Funkcjonalnego na lata 2021-2030 (Uchwała nr LXVIII/428/23 Rady Powiatu Koszalińskiego z dnia 25 kwietnia 2023 r.),
- Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do 2030 roku,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Koszalińskiego na lata 2017-2020 z uwzględnieniem perspektywy do 2024 r.
- Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego Na terenie Gminy Polanów obowiązuje łącznie 11 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które zostały uchwalone w celu określenia zasad zagospodarowania przestrzeni na poszczególnych obszarach gminy

Tabela 1. Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie Gminy Polanów

L.p.	Nazwa planu	Nr i data uchwały	Publikacja
1	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Polanów	Nr XXXVI/354/98 28 kwietnia 1998 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Koszalińskiego, Nr 16/98, poz. 88
2	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Polanów	Nr IV/33/98 29 grudnia 1998 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Koszalińskiego, Nr 32/98, poz. 228
3	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Polanów	Nr XXVIII/314/2002 26 lutego 2002 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 9 maja 2002 r., Nr 28, poz. 547
4	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Polanów, na obszarze: części działki nr 6/1 i 7/3 w rejonie ulic Stawnej i Cmentarnej oraz części działki 26/3 w rejonie ulicy Rybnej w Polanowie	Nr VIII/72/2003 26 czerwca 2003 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 sierpnia 2003 r., Nr 65, poz. 1166
5	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Polanów, na obszarze części działki nr 11/2 obręb 2 w rejonie ulicy Młyńskiej w Polanowie	Nr IX/83/2003 10 lipca 2003r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 14 sierpnia 2003 r., Nr 65, poz. 1167
6	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Góry Warblewskiej w gminie Polanów	Nr XXV/215/04 30 grudnia 2004r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 23 lutego 2005 r., Nr 21, poz. 383

[1] Uchwała nr XXXII/334/02 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego

7	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w mieście Polanów, dla terenów wokół Gimnazjum	Nr XXV/217/04 30 grudnia 2004 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 23 lutego 2005 r., Nr 21, poz. 384
8	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu stacji elektroenergetycznej 400/110 kV Żydowo Kierzkowo na terenie Gminy Polanów wraz z wprowadzeniem linii elektroenergetycznych	Nr V/18/15 28 stycznia 2015 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 13 lutego 2015 r., poz. 509
9	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400kV Gdańsk Przyjaźń - Żydowo Kierzkowo na terenie Gminy Polanów	Nr VIII/28/15 30 marca 2015 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 4 maja 2015 r., poz. 1665
10	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla dwutorowej napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV Gdańsk Przyjaźń-Żydowo Kierzkowo na terenie części Gminy Polanów	Nr XVI/78/15 30 grudnia 2015 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 4 lutego 2016 r., poz. 616
11	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego odcinka trasy napowietrznej dwutorowej linii elektroenergetycznej 2x400 kV Żydowo Kierzkowo-Słupsk oraz napowietrznej czterotorowej linii elektroenergetycznej 2x400 + 2x110 kV Żydowo-Żydowo Kierzkowo na terenie gminy Polanów	Nr XXXVIII/198/17 26 kwietnia 2017 r.	Dziennik Urzędowy Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 maja 2017 r., poz. 2368

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych

W granicach opracowania występują formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody:

- Rezerwat przyrody „Wieleń",
- Rezerwat przyrody „Wapienny Las"
- Rezerwat przyrody „Dolina Pustynki",
- Rezerwat przyrody Dolina Zgniłej Strugi",
- Rezerwat przyrody „Rekowski Wrzosiec",
- Rezerwat przyrody „Rezerwat na Rzece Grabowej",
- Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Żydowo – Biały Bór",
- Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Polanowa"
- Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Radwi (Mostowo – Zegrze)",
- Obszar Natura 2000 „Dolina Grabowej" PLH320003,
- Obszar Natura 2000 „Jezioro Bobięcińskie",
- Obszar Natura 2000 „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli" PLH320022,
- Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska",
- użytki ekologiczne:

PL.ZIPOP.1393.UE.3209063.190, 197, 198, 201, 205, 209, 210, 232, 233, 242, 243, 262, 273, 275-278, 280, 283-285, 287, 288, 291, 292, 295, 305, 308,

- pomniki przyrody:

PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1119, 1120, 1122-24, 1126, 1129-34, 1136-1148, 1151, 1153-55, 1159-62, 1166, 2465, 2467, 2468, 2926, 2931, 1466.

Ponadto, na terenie gminy zaproponowano do objęcia ochroną obszary i okazy drzew w formie: rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, użytków ekologicznych, pomników przyrody w „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" (Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin 2010 r.).

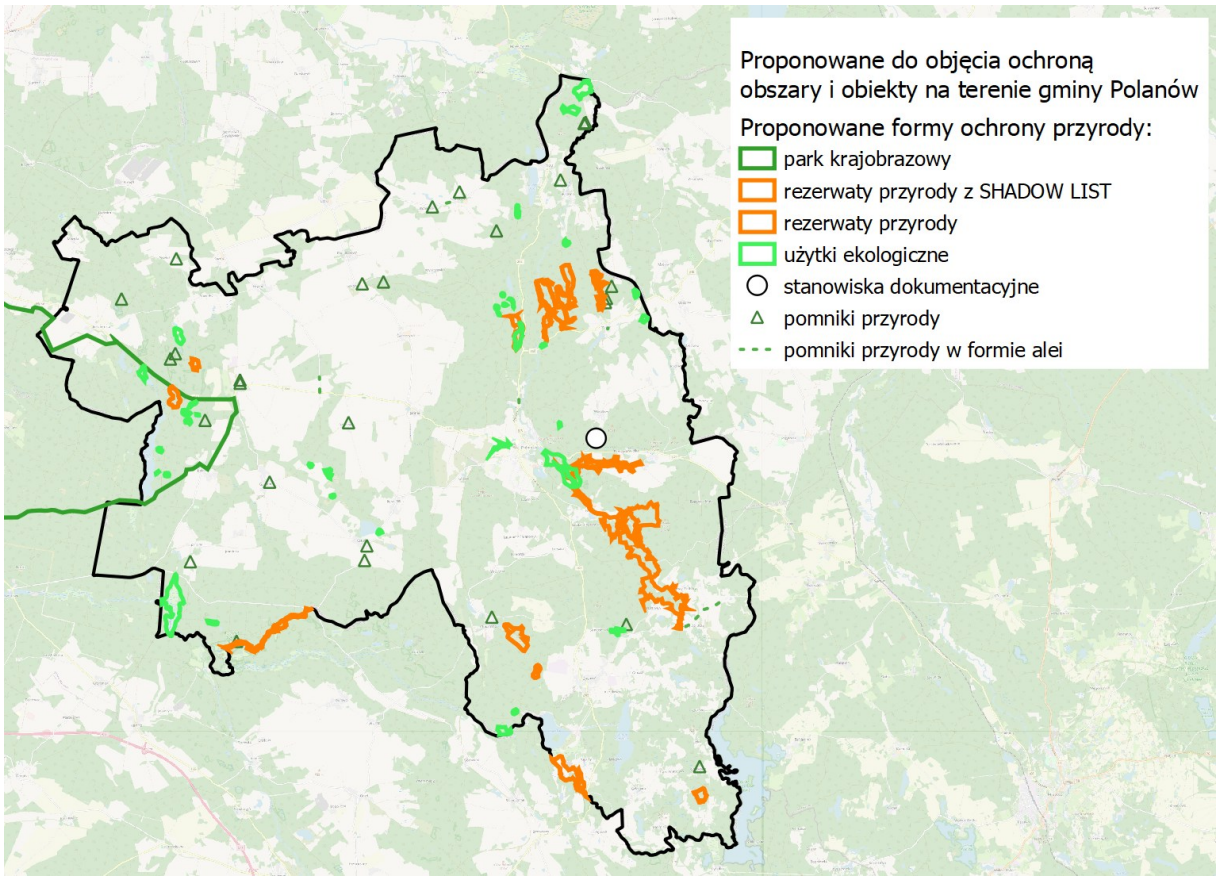

Rysunek 37. Proponowane fop na terenie gminy wg. „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego"

Rezerwat przyrody „Wieleń”

Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu bukowego z bogatą szatą mszaków i roślin naczyniowych, położonego w jarze.

Rezerwat przyrody „Wapienny Las”

Zachowanie kompleksu lasów bukowych, grądowych i łęgowych na podłożu wapiennym wraz z rzadką roślinnością żyznych buczyn storczykowych i licznymi źródliskami.

Rezerwat przyrody „Dolina Pustynki”

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie układu dolinowego naturalnie ukształtowanej rzeki o charakterze podgórskim oraz dobrze zachowanych źródlisk i zboczowych lasów grądowych z licznymi wiekowymi drzewami.

Rezerwat przyrody Dolina Zgniłej Strugi”

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie mozaiki bagienno-źródliskowych ekosystemów leśno-torfowiskowych, w tym naturalnie meandrującej rzeki oraz płatów roślinności torfowisk alkalicznych wraz z jednym z największych na Pomorzu Zachodnim skupień situ tępokwiatowego *Juncus subnodulosus*.

Rezerwat przyrody „Rekowski Wrzosiec”

Celem ochrony w rezerwacie jest zachowanie ekosystemu torfowiska mszarnego i boru bagiennego wraz ze stanowiskami wrzośca bagiennego *Erica tetralix* i bagna zwyczajnego *Ledum palustre*.

Obszar Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowo – Biały Bór” zajmuje powierzchnię 12 350 ha, z czego 3 510 ha zajmują lasy, a 1 020 wody. Teren objęty tą forma charakteryzuje się malowniczym krajobrazem. Duży kompleks leśny obejmujący niemal wszystkie typy siedliskowe lasów, różnego rodzaju tereny podmokłe, duże zbiorniki wodne oraz szczególnie urozmaicona rzeźba terenu była głównym argumentem za powołaniem obszaru chronionego krajobrazu. W trakcie prowadzonych obserwacji potwierdzono ponad-przeciętne walory krajobrazowe okolic Żydowa. Wybrane elementy tego kompleksu krajobrazowego charakteryzują się dużymi walorami faunistycznymi w szczególności jezioro Kwiecko. Niezwykle malowniczy oraz cenny element obszaru stanowi niespotykanej wielkości kompleks źródliskowy położony wzdłuż krawędzi doliny Radwi na wysokości jeziora Kwiecko. Jest to z pewnością jeden z największych kompleksów źródeł oraz "wiszących" torfowisk na Pomorzu, a być może i w kraju.

Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Polanowa” został powołany ze względu na niezwykle malowniczy i urozmaicony charakter krajobrazu, na który składają się liczne drzewostany lasów liściastych i świerczyn porastających liczne wysokie wzniesienia, pagórki oraz wąwozy. W trakcie prowadzonych obserwacji, w dolinie rzeki i jej sąsiedztwie, stwierdzono największą koncentrację cennych gatunków zwierząt stale występujących (np. derkacz, strumieniówka, świerszczak, pliszka górska, zimą również pluszcz) bądź też związanych pośrednio z tego typu ekosystemem (np. orlik krzykliwy). Rzeka stanowi miejsce występowania wielu gatunków ryb w tym m.in. minóg strumieniowy, pstrąg potokowy, lipień, pstrąg tęczowy, strzebla potokowa, kiełb, głowacz białopłetwy, różanka, węgorz, miętus. Obiekt należy jednocześnie do najlepiej zachowanych i najmniej przekształconych terenów gminy.

Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Radwi (Mostowo – Zegrze) swoim zasięgiem obejmuje rzekę Radew z jeziorami Rosnowo i Hajka. W otoczeniu borów sosnowych na uwagę zasługują: cenne jezioro lobeliowe; torfowiska mszarne; rezerwat archeologiczny; roślinność mokradeł wzdłuż rzeki i jezior ; skupiska grążeli żółtych, grzybieni białych i północnych, szuwary trzcinowe z rzadką pałką wąskolistną; oczka mezotroficzne z ceną florą, podmokłe łąki, źródliska. Obszar o dużych walorach krajobrazowych, jako cenne miejsce wypoczynku mieszkańców z Koszalina, ważny dla zachowania lokalnej różnorodności przyrodniczej, w niewielkim stopniu walory ponadlokalne ; unikatowe jezioro lobeliowe, miejsce ujęcia wody pitnej dla Koszalina. Należy zaznaczyć, że dolina Radwi powyżej, jak i poniżej sztucznych zbiorników, jest znacznie cenniejsza przyrodniczo i powinna być również chroniona.

Obszar Natura 2000 Dolina Grabowej PLH320003 zajmuje powierzchnię 8255.34 ha i rozciąga się od obszaru źródliskowego rzeki Grabowej aż po pradolinę i jej południowy skraj w okolicy Sulechówka. Obszar źródliskowy położony jest w dobrze zachowanej, półnaturalnej mozaice torfowisk, wilgotnych i wieżych łąk, jezior i oczek śródpolnych oraz lasów (z dużym udziałem grądów i buczyn); dalej rzeka płynie doliną przez krajobraz morenowy o bardzo urozmaiconej rzeźbie. Na zboczach doliny i w jej sąsiedztwie płaty buczyn (z udziałem starodrzewi), przy rzece bardzo

dobrze wykształcone płaty grądów i wilgotnych łąk. Bardzo dobrze zachowana jest boczna dolina Wielenki, również porośnięta buczynami i grądami, głęboko wcięta w niemal "górski" krajobraz. Bardzo intensywne są tu zjawiska źródliskowe - doskonale wykształcone i bardzo liczne są źródła niewapienne i torfowiska źródliskowe i mechowiskowe, łąki z licznymi populacjami storczyków, wykształcone na wysiękach wód źródliskowych; na krawędzi pradoliny, w północnej części obszaru, występują również źródliska z trawertynami. Rzeka, zachowana w stanie zbliżonym do naturalnego, ma charakter pstrągowy.

Jest to obszar o bardzo wysokiej różnorodności siedlisk - występuje tu 15 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Jeden z obszarów najintensywniejszego występowania zjawisk źródliskowych na Pomorzu Zachodnim. Szczególnie cenne są dobrze zachowane siedliska leśne oraz torfowiskowe. Występuje tu 7 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Charakteryzuje się bardzo wysoką różnorodnością florystyczną - ponad 600 gatunków roślin naczyniowych. Stanowi ważny korytarz ekologiczny.

W granicach obszaru Dolina Grabowej zlokalizowany jest **faunistyczny rezerwat przyrody Rezerwat na Rzece Grabowej** o całkowitej powierzchni 148,2 ha utworzony został w 1971 roku. Obejmuje on 7,6 km fragment górnego biegu rzeki Grabowej, który posiada cechy rzeki górskiej z właściwym składem ichtiofauny. Celem ochrony jest zachowanie naturalnych tarlisk pstrąga potokowego *Salmo trutta m. fario* i innych cennych gatunków ryb.

Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska" jest jedną z największych w kraju ostoi ptaków (153 906,1 ha), obejmującą swym zasięgiem najcenniejsze pod względem przyrodniczym i krajobrazowym fragmenty Pojezierza Drawskiego. Łącznie stwierdzono tu występowanie co najmniej 185 gatunków ptaków, z czego 40 to gatunki wymienione w Załączniku I Dyrektywy. Na obszarze „Ostoi Drawskiej" stwierdzono ponadto występowanie co najmniej 17 gatunków zwierząt wymienionych w II Załączniku Dyrektywy Siedliskowej, w tym ssaki - bóbr, wydra, mopek i nocek duży, gady- żółw błotny, płazy - kumak nizinny, traszka grzebieniasta, ryby - minóg rzeczny, minóg strumieniowy, różanka, głowacz białopłetwy, piskorz i koza oraz owady – przeplatka maturna, przeplatka aurinia, pachnica dębowa i zalotka większa.

Obszar Natura 2000 „Jezioro Bobięcińskie" swoim zasięgiem obejmuje 5 jezior lobeliowych, z których największe to jezioro Bobięcińskie Wielkie o powierzchni 524,6 ha i maksymalnej głębokości 48 m. Prawie wszystkie jeziora charakteryzują się obecnością roślin reliktowych, takich jak: lobelia jeziorna Lobelia dortmanna, brzeżyca jednokwiatowa Litorella uniflora i poryblin jeziorny Isoetes lacustris. Ponadto w jeziorze Bobięcińskim znajduje się duża populacja elismy wodnej Luronium natans, a w jeziorze Iłowatka występuje bardzo rzadki w Polsce poryblin kolczasty Isoetes echinospora.

Znaczną powierzchnię zajmują również inne siedliska, w tym: zbiorniki dystroficzne i nachodzące na taflę wody pła mszarne, torfowiska przejściowe i dywanowe mszary, bory i brzeziny bagienne oraz wilgotne i świeże łąki. Całość kompleksu otoczona jest buczynami i dąbrowami. Jest to również ważne miejsce odpoczynku i rekreacji.

Obszar Natura 2000 Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022 [2] posiada powierzchnię 21861.73 ha. Obejmuje dolinę Radwi i doliny jej największych dopływów: Chotli i Chocieli, począwszy od obszarów źródliskowych aż po strefę ujściową do rzeki Parsęty w Karlinie. Ostoja obejmuje:

- źródliskowe dopływy jeziora Kwiecko - rzeka Łęczna i Debrzyca - wraz z jeziorem Szczawno k. Zarzewia (obszar unikalnych mechowisk alkalicznych i torfowisk przejściowych, liczne zjawiska źródliskowe z wytrącaniem się martwicy wapiennej, źródliska wapienne, fragmenty żyznych buczyn oraz wyjątkowych buczyn storczykowych na trawertynach, łęgi i olsy źródliskowe, grądy i kwaśne buczyny na krawędziach i zboczach dolin);
- jezioro Kiecko z przyległymi torfowiskami i lasami na zboczach (obszar torfowisk przejściowych i mechowisk ze storczykami, wyjątkowo dobrze zachowane łąki w pełnym spektrum zróżnicowania – w okolicy Kępin, liczne źródliska i zjawiska wytrącania martwicy wapiennej, kompleksy dobrze zachowanych buczyn i grądów, jezioro lobeliowe - jez. Karpiowskie, suche wrzosowiska, cenny obszar dla rozrodu ptactwa wodno-błotnego);

[2] Informacje zasięgnięte z SDF Dolina Radwi, Chocieli i Chotli PLH320022

- dolinę rzeki Radew w obrębie Pradoliny Pomorskiej (dopływ Drężnianki z unikatowymi torfowiskami soligenicznymi koło Chocimina i mechowiskami koło Lubowa, unikatowe jeziorka dystroficzne i pła mszarne w rejonie Lubowa i Sarnowa, malownicze jezioro lobeliowe - jez. Czerwone, żywe torfowiska wysokie typu kotłowego, z reliktowymi gatunkami torfowców, rozległe kompleksy torfowisk niskich i przejściowych oraz łęgów olszowych i łęgów podgórskich w dolinie Radwi, niepozorny dopływ Zgniłej Strugi z rozległymi torfowiskami i mechowiskami, na których znajduje się jedno z większych skupień situ tępokwiatowego na Pomorzu, fragmenty borów sosnowych z licznymi torfowiskami mszarnymi i jeziorkami dystroficznymi, na krawędziach Pradoliny dobrze zachowane kompleksy starych drzewostanów bukowych, grądowych i kwaśnych dąbrów);
- jezioro Nicemino (jez. Rekowskie) i dopływ rzeki Mszanki (wyjątkowe torfowiska przejściowe z wątlikiem błotnym, torfowiska mszarne z wrzoścem bagiennym, pła mszarne, jeziorka dystroficzne, eutroficzne zbiorniki wodne z rdestnicami, kwaśne buczyny, wyjątkowo dobrze zachowane jezioro lobeliowe - jez. Morskie Oko, rzekę Radew ze starorzeczami i mulistymi rozlewiskami k. Mostowa);
- dolinę Chocieli (obszar charakteryzuje się ogromną mozaiką cennych siedlisk: 46 zespołów roślinnych należących do 7 klas roślinności, w tym rzadkie zbiorowiska mchów i wątrobowców źródliskowych oraz największe na Pomorzu skupienia łąk pełnikowych, łąki trzęślicowe z nasięśrzałem pospolitym, ziołorośla, świeże łąki, torfowiska alkaliczne z mchami reliktowymi, torfowiska przejściowe, rozległe olsy i łęgi źródliskowe ze storczykiem Fuchsa, żyzne grądy oraz kwaśne i żyzne buczyny);
- sztuczne zbiorniki zaporowe - jez. Rosnowskie i jez. Hajka (eutroficzne zatoki jezior, w borach sosnowych liczne torfowiska przejściowe oraz torfowiska mszarne z wrzoścem bagiennym, jeziorka dystroficzne z pływaczami, cenne siedliska dla ptaków wodno-błotnych);
- dolinę rzeki Chotli (strome wąwozy i jary ze zbiorowiskami grądów i buczyn, ogromne nisze źródliskowe ze zbiorowiskami wapniolubnych mchów i wątrobowców, rozległe łęgi olszowo-jesionowe, podgórskie łęgi źródliskowe na zboczach doliny, zarośla wierzbowe, łąki trzęślicowe, użytkowane do dziś świeże łąki, ziołorośla, eutroficzne zbiorniki wodne oraz wiele biotopów dla cennej fauny);
- dolinę Radwi od Białogórzyna do Karlina (liczne zakola i starorzecza, zalewane muliste brzegi z roślinnością nitrofilną, ekstensywnie użytkowane łąki świeże, rozległe lasy łęgowe, w tym łęgi olszowo-jesionowe i łęgi wierzbowe w obrębie starorzeczy oraz zarośla wierzbowe i wiklinowe przy rzece, w miejscach zasilanych wodami źródliskowymi występują podgórskie łęgi jesionowe-olszowe, ziołorośla nadrzeczne, na stromych krawędziach doliny grądy i buczyny, w tym ich żyzne postacie, w kompleksach leśnych jeziorka dystroficzne, pła mszarne, torfowiska przejściowe i trzęsawiska, torfowiska mszarne i mszary z wrzoścem bagiennym, liczne biotopy dla cennej fauny, w tym ważne obszary tarliskowe dla ryb łososiowatych).

Obszar doliny Radwi, Chotli i Chocieli obejmuje szereg ważnych i cennych siedlisk z Dyrektywy Rady 92/43/EWG - zidentyfikowano tu 24 typy z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG, pokrywające w sumie ok. 60% powierzchni obszaru. Wiele z nich stanowi biotopy cennych gatunków zwierząt i roślin. Łącznie występuje tu 16 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Na szczególną uwagę i podkreślenie zasługuje:

- największa koncentracja zjawisk źródliskowych na Pomorzu;
- strome wąwozy i jary oraz ogromne nisze źródliskowe z rzadkimi zbiorowiskami wapniolubnych mchów i wątrobowców oraz obecnością roślin naczyniowych o podgórskim charakterze;
- rozległe w dolinach rzecznych lasy łęgowe o charakterze źródliskowym ze storczykiem Fuchsa oraz udział łęgów wierzbowych i zarośli wierzbowo-wiklinowych;
- jedyne w swoim rodzaju żyzne buczyny na trawertynach (martwicy wapiennej) ze storczykami leśnymi;
- unikalne torfowiska alkaliczne i torfowiska przejściowe z wieloma gatunkami ginącymi i zagrożonymi w skali Europy, Polski i Pomorza;

- unikalne torfowiska soligeniczne z największą populacją situ tępokwiatowego Juncus subnodulosus na Pomorzu;
- wyjątkowo dobrze zachowane łąki w pełnym spektrum zróżnicowania, w tym największe skupienie pełnika europejskiego Trollius europaeus na Pomorzu;
- jedno z nielicznych na Pomorzu Zachodnim stanowisk obuwika pospolitego, nad j. Kwiecko - w 2007 r odnaleziono <50 os., w 1988 r było ich ponad 500;
- jedyne na Pomorzu stanowisko górskiego gatunku łąkowego - przytulii wiosennej Cruciata verna;
- jedyne znane w Polsce stanowisko rzęśli Callitriche brutia;
- tarliska ryb łososiowatych oraz liczna populacja głowacza białopłetwego;
- liczne i dobrze zachowane biotopy dla wydry i kumaka nizinnego oraz: orlika krzykliwego, błotniaka stawowego, kani rudej, sokoła wędrownego (obszar introdukcji tego gatunku), bielika, puchacza, bociana białego, bociana czarnego, derkacza, dzięcioła czarnego, zimorodka i żurawia;
- cenne obszary dla zimowania ptaków wodno-błotnych (zbiorniki zaporowy Rosnowo i Hajka oraz jez. Kwiecko) oraz ważne na Pomorzu miejsce lęgowe dla czernicy Aythya fuligula nad jez. Kwiecko.

Dolina Radwi i jej dopływy to również interesujący obszar pod względem krajobrazowym, geomorfologicznym i kulturowym, a także ważny naturalny korytarz ekologicznym o znaczeniu lokalnym i regionalnym.

Jednym z pomników przyrody jest Aleja Bukowa zlokalizowana wzdłuż drogi z Jacinek do Nacławia. Wzdłuż blisko 5 kilometrowego odcinka szosy rośnie ok. 400 drzew, których wiek szacuje się na 200 lat, a najokazalsze z bukowych pni, mają przeszło 4 metry średnicy.

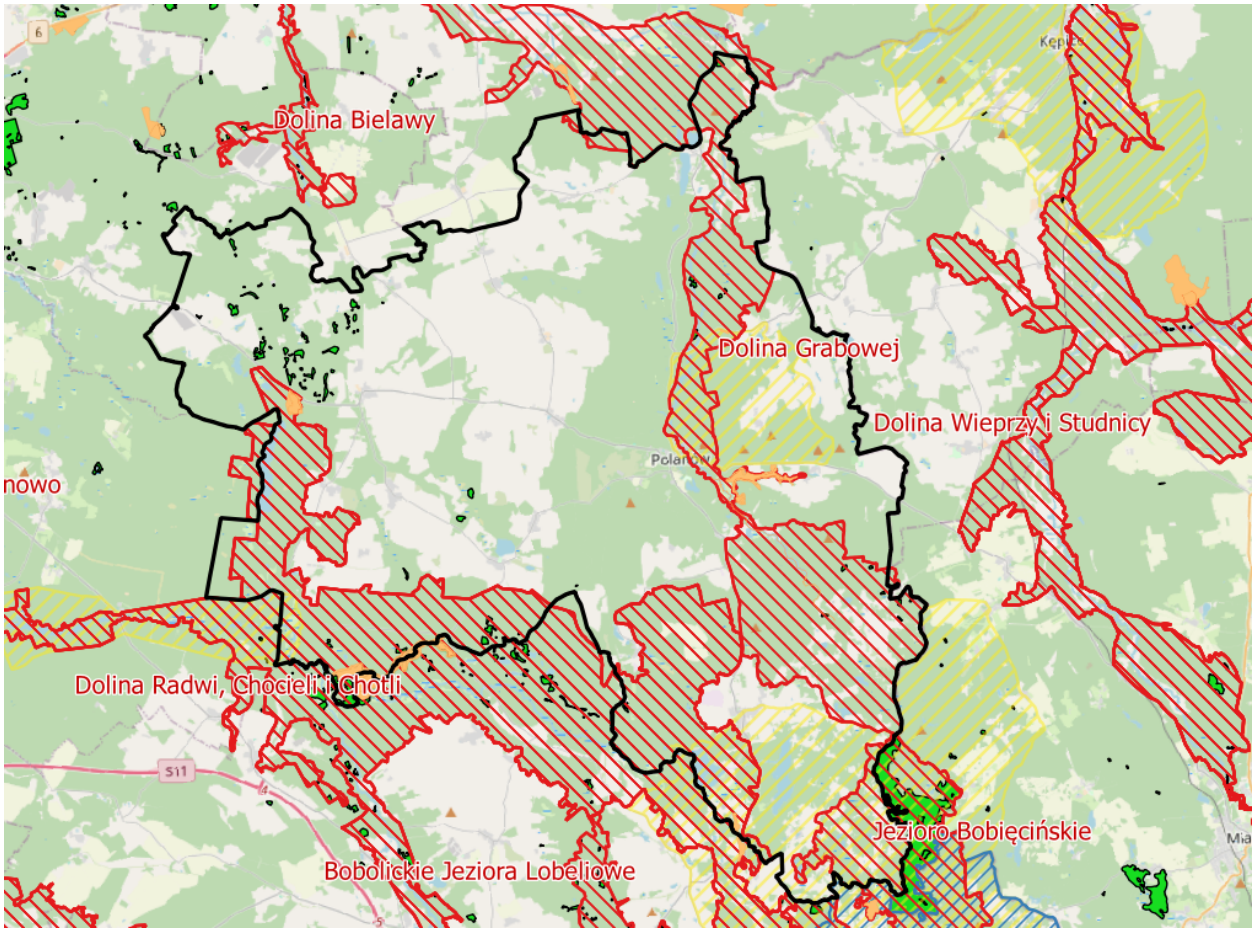

Rysunek 38. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Polanów
Źródło: GDOŚ usługa pobierania, styczeń, 2025 r.

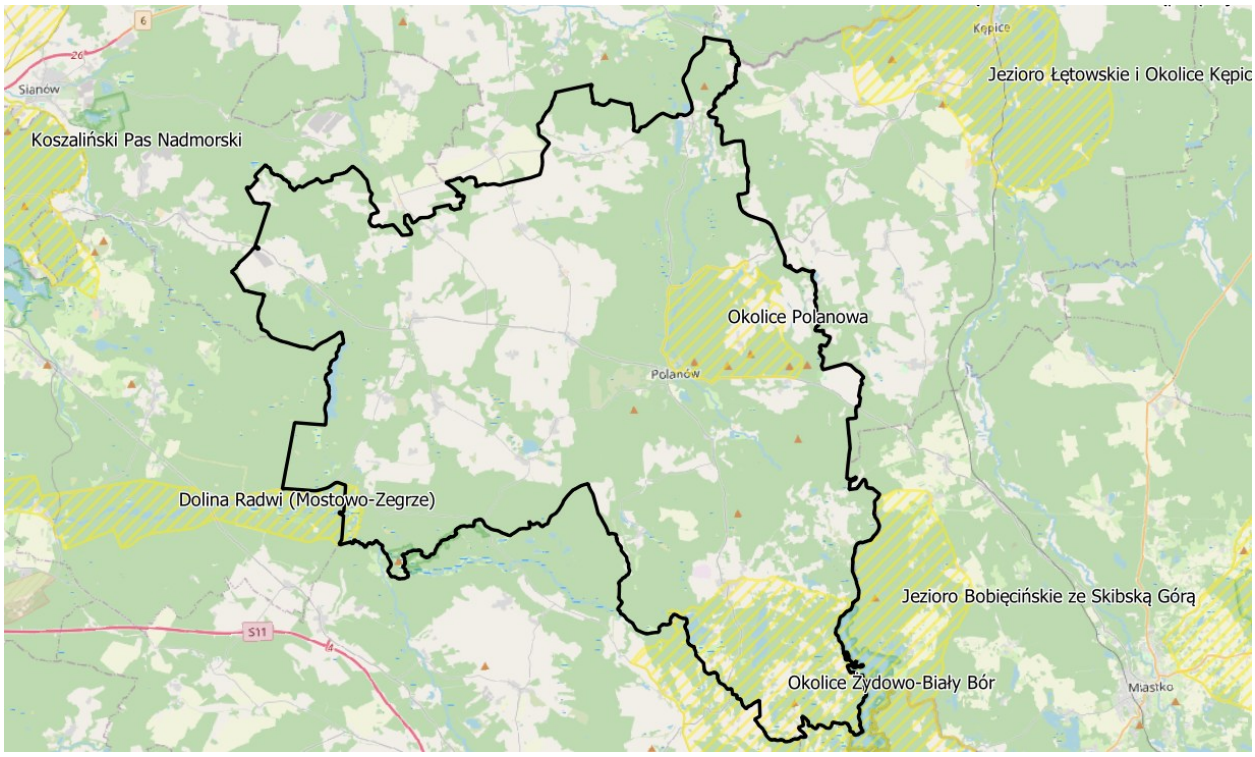

Rysunek 39. Lokalizacja gminy na tle granic obszarów chronionego krajobrazu
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, styczeń 2025 r.

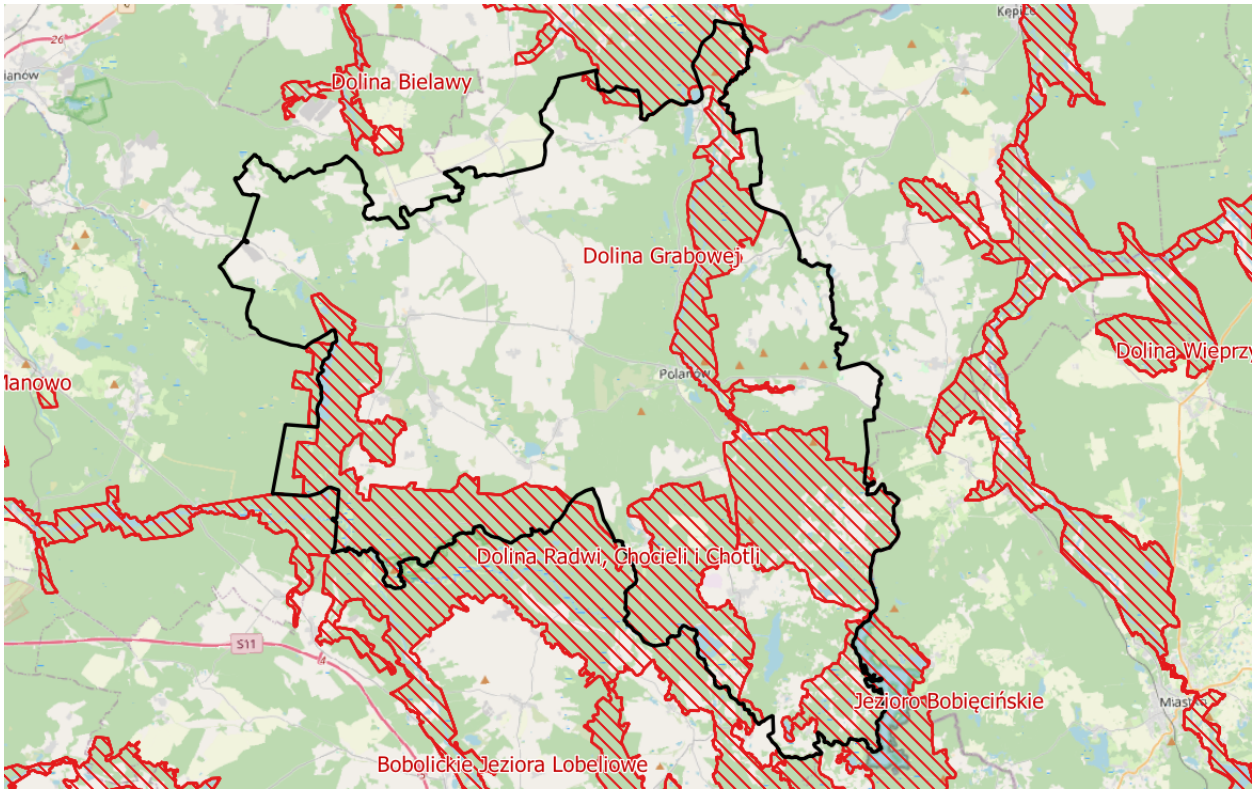

Rysunek 40. Lokalizacja gminy na tle granic Obszarów Natura 2000
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, styczeń 2025 r.

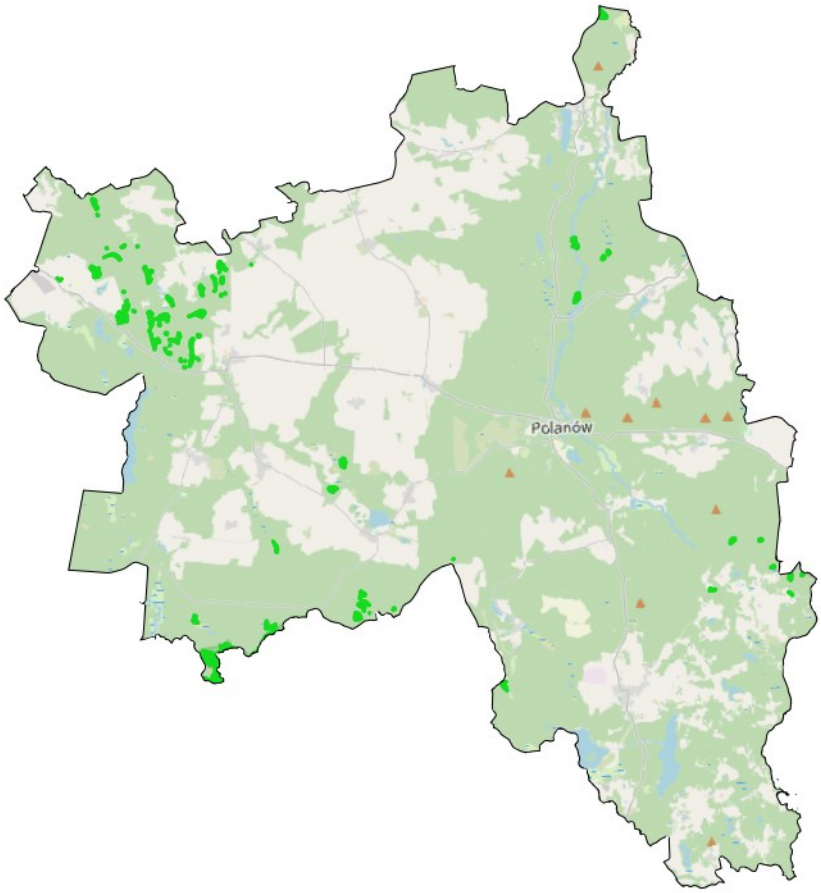

Rysunek 41. Użytki ekologiczne w granicach gminy Polanów
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, styczeń 2025 r.

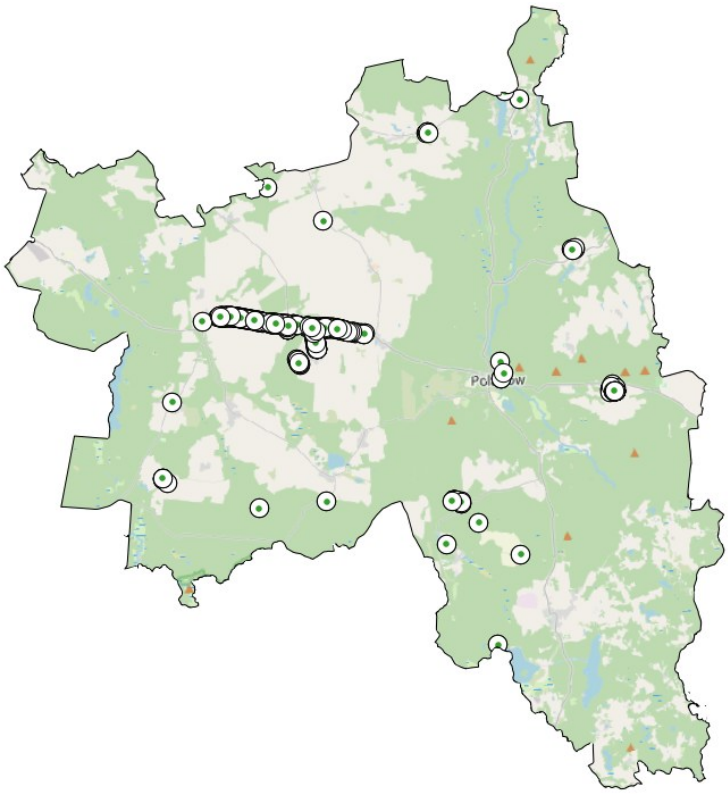

Rysunek 42. Lokalizacja pomników przyrody na terenie opracowania
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, styczeń 2025 r.

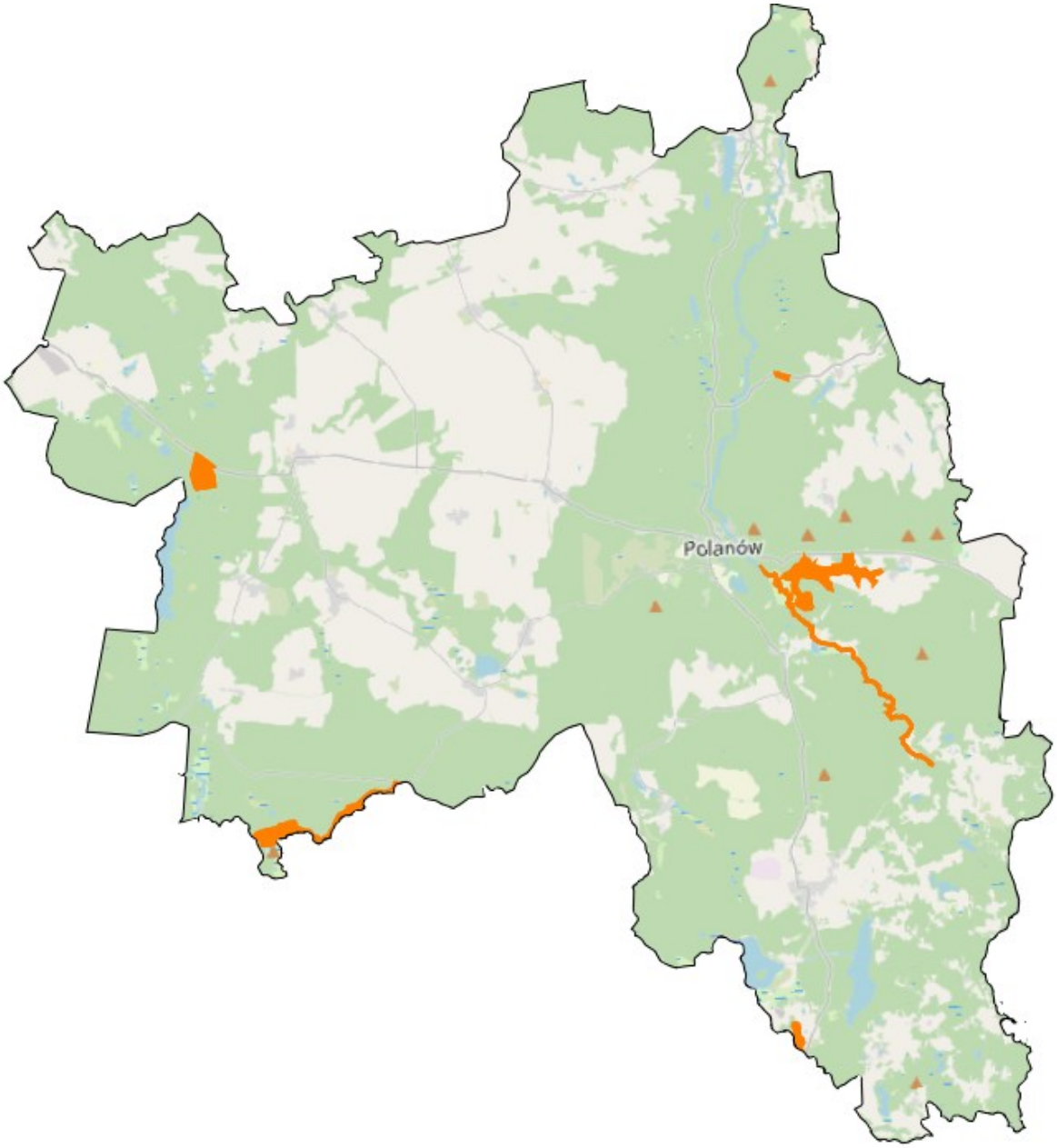

Rysunek 43. Lokalizacja rezerwatów przyrody na terenie opracowania
źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, styczeń 2025 r

Zgodnie z korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w „Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce" (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M. 2005, zaktualizowany w latach 2010 — 2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży), analizowany teren wchodzi w skład korytarza ekologicznego: GKPn-18 — **Puszcza Koszalińska**. Obszar opracowania położony jest w granicach szeroko rozumianego **„północnego" korytarza ekologicznego,** czyli jednego z najważniejszych leśnych transgranicznych obszarów umożliwiających migrację dużych ssaków między wschodnią, północno-wschodnią, centralną i zachodnią Polską. Dodatkowo umożliwia wymianę genetyczną między populacjami na wschód i zachód od Polski (Jędrzejewski et. al. 2005). Tereny stanowią ostoje dla ptaków, w tym szponiastych, a także przedstawicieli żurawinowych i blaszkodziobych, ze względu na dużą lesistość, obszar jest też potencjalnie dogodną ścieżką migracyjną dla dużych ssaków takich jak ryś i wilk. Korytarz przebiega przez kompleksy: Puszcza Augustowska/Puszcza Białowieska-Dolina Biebrzy – Puszcza Piska – Puszcza Nidzicka – Bory Tucholskie – Lasy Wałeckie – Puszcza Notecka – Bory Zielonogórskie – Bory Dolnośląskie.

Warstwa została wykonana na zlecenie Ministra Środowiska przez Polską Akademię Nauk - Zakład Badania Ssaków w Białowieży w 2005 roku. Powstała ona na podstawie analizy:

- wcześniejszych opracowań dotyczących wyznaczania korytarzy ekologicznych w Polsce oraz analizy środowiskowej;
- danych dotyczących rozmieszczenia wybranych gatunków wskaźnikowych dla zachowania ciągłości cennych przyrodniczo obszarów oraz różnorodności biologicznej na poziomie genetycznym i ekosystemowym;
- historycznych i obecnych szlaków migracyjnych gatunków wskaźnikowych;
- danych genetycznych gatunków wskaźnikowych.

Rysunek 44. Przebieg korytarzy migracji zwierząt Puszcza Koszalińska

źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011; https://mapa.korytarze.pl/

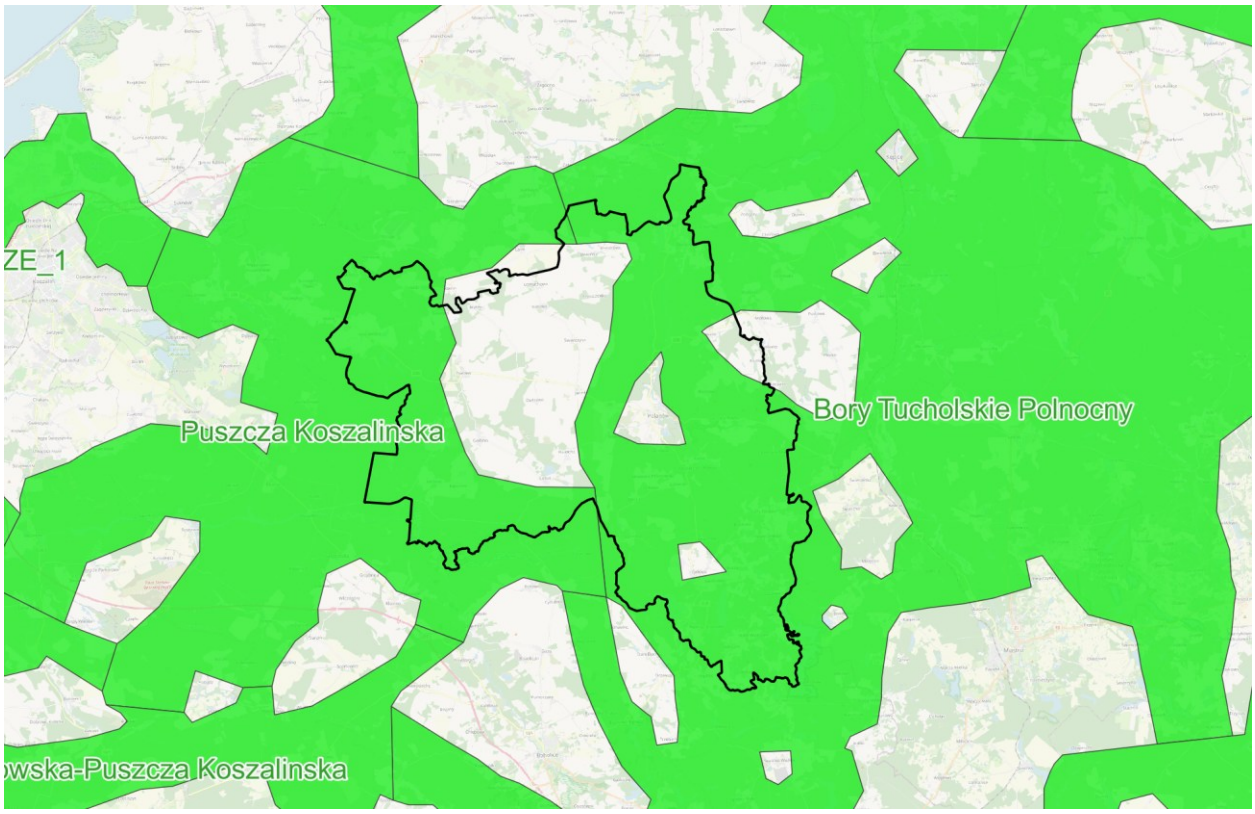

Rysunek 45. Przebieg korytarzy migracji na terenie gminy Polanów: „Puszcza Koszalińska" i „Bory Tucholskie Północy"

źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

3.2. Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia

3.2.1. Podział fizyczno – geograficzny i ukształtowanie terenu

Pod względem fizyczno-geograficznym [J. Solon i in. 2018] obszar opracowania znajduje się w prowincji Niziny Środkowoeuropejskiej (31), podprowincji Pojezierza Południowobałtyckiego (314), makroregionie Pojezierza Zachodniopomorskiego (314.4), w mezoregionie Wysoczyzna Polanowska (314.46), Równina Słupska (313.43), zwanego również Równiną Sławieńską i Pojezierza Bytowskiego (314.47), a niewielki fragment wschodniej części gminy leży w granicach mezoregionu Równina Białogardzka (313.42), które jest już częścią makroregionu Pobrzeża Koszalińskiego (513.4) położonego w podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego (313).

Gmina Polanów charakteryzuje się urozmaiconą rzeźbą terenu, obejmującą obszar morenowy zlodowacenia bałtyckiego, o charakterze kompleksu moreny dennej, moren wyciśnięcia i fragmentów moreny czołowej. W części wschodniej znajdują się niewielkie płaty równin sandrowych akumulacji wodnolodowcowej.

W krajobrazie gminy zaznaczają się następujące struktury:

- rynna polodowcowa, przecinająca cały teren gminy; częściowo wykorzystana przez rzeki, ciągnąca się ku wschodowi wzdłuż obecnego biegu Radwi (jest wykorzystana przez rzekę, która odłożyła w niej swoje terasy akumulacyjne), następnie jako szeroka dolina Drężnianki skręca ku północy, podchodząc do Polanowa. Połączona rynna ciągnie się dalej ku północy, równolegle do doliny Grabowej; tu w rynnie znajduje się ciąg jezior i torfowisk, aż po Krąg. Rynna ta stanowi bardzo wyraźny element w krajobrazie. To właśnie miejsca, gdzie przylegają do niej wysoczyzny morenowe, są miejscami o największych deniwelacjach w gminie, sprawiając wrażenie "górskiego" charakteru jej krajobrazu („krawędź Rosochy", zbocze Warblewskiej Góry nad Polanowem, zbocza Baranich Gór od strony Rzeczycy);

- mozaikowe obszary wysoczyzn morenowych, dominujące na terenie gminy;
- obszar czołowomorenowy, charakteryzujący się wybitną mozaikowością pagórków morenowych i zagłębień między nimi, wypełnionych torfowiskami lub jeziorkami: obszar ten sięga od Żeliborza po Żydowo i na pd. od tej linii, między Żydowem i Kepinami a jez. Bobęcińskim;
- płaskie obniżenia wypełnione utworami torfowymi, największe na południe od jeziora Kwiecko i bezpośrednio na zachód od miasta Polanów;
- zwydmienia, wtórnie powstałe na terasach rzecznych doliny Radwi.

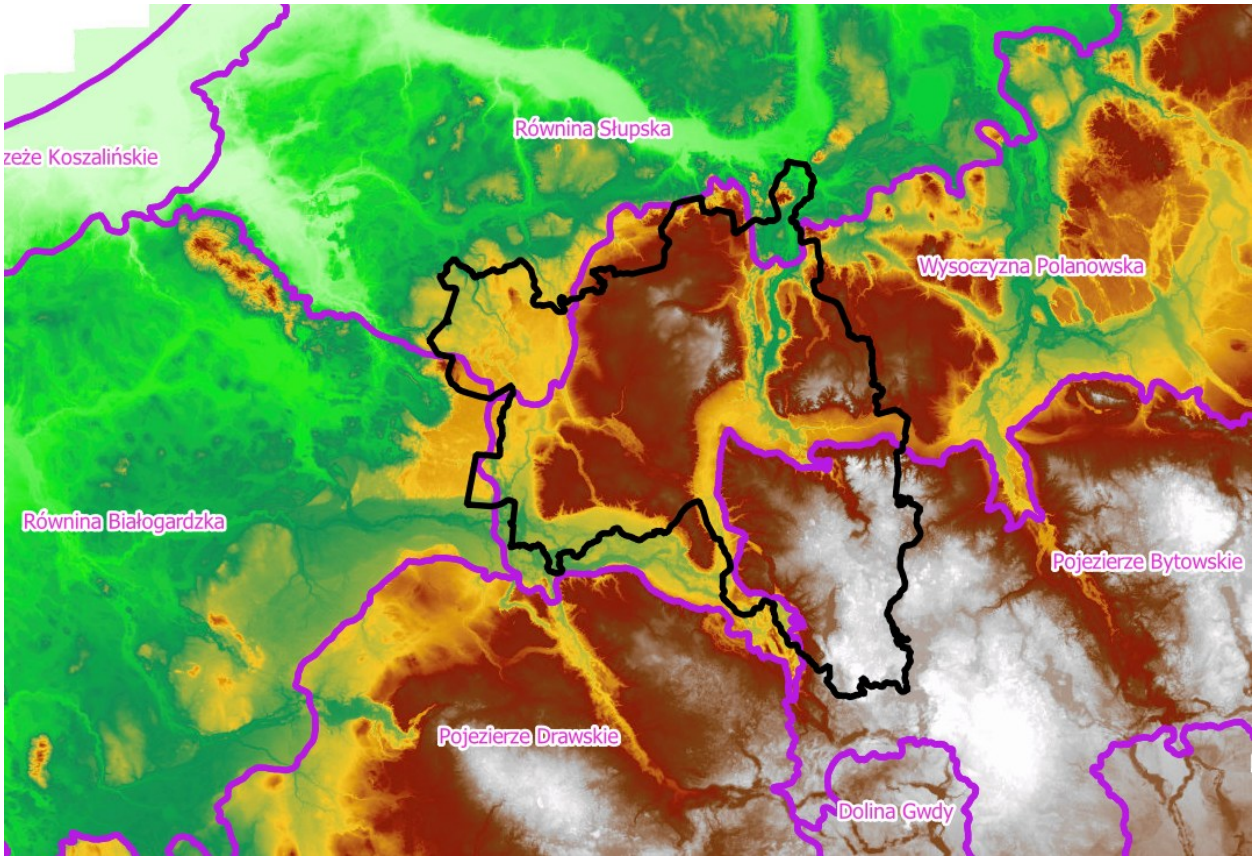

Rysunek 46. Podział fizyczno - geograficzny na tle mapy hipsometrycznej

źródło: Dynamiczna hipsometria –usługa przeglądania, grudzień 2024 r., mezoregiony: GDOŚ usługa przeglądania, grudzień 2024 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, grudzień 2024 r.

Największą dynamiką rzeźby na terenie gminy odznaczają się zbocza rynien subglacjalnych

w miejscach ich kontaktu z wysoczyznami morenowymi.

Rzeźba terenu objętego opracowaniem wykazuje wyraźne lokalne zróżnicowanie. Część południową zajmują tereny położone pomiędzy jeziorami Żydowskimi – obszar uważany za fragmenty moreny czołowej. To teren urozmaicony. Lokalne wyniesienia i pagórki posiadają strome stoki, a co za tym idzie deniwelacje terenu są bardzo duże. Obszary wysoczyzn morenowych leżących wokół Żydowa i rozciągających się dalej na północny-wschód do granicy gminy są już mniej dynamiczne, lecz w dalszym ciągu zachowują pagórkowaty charakter. Rzeźba zmienia się ponownie na terenach zajmowanych przez dolinę rzeki Grabowej zlokalizowanych w północnej części opracowania. W jej górnym odcinku wody płynące wyżłobiły wąską dolinę o bardzo stromych zboczach (tutaj swoim charakterem przypomina rzekę górską), która poszerza się z dalszym ich biegiem.

Istotną cechą rzeźby terenów objętych opracowaniem oraz całej gminy jest bardzo duża deniwelacja terenu. Najniższy punkt gminy to poziom Grabowej przy jej wypływie z terenu gminy wynoszący ok. 30 m n.p.m.

Najwyższe wzniesienie liczy ca 232 m n.p.m. i jest położone w rejonie Gołogóry. Tak więc deniwelacja terenu gminy wynosi blisko 200 m różnicy wysokości.

Wysoczyzna Polanowska cechuje się zróżnicowaną morfologią, z występowaniem falistych wysoczyzn morenowych, powierzchni sandrowych i rozbudowaną siecią wyraźnie zaznaczających się dolin, wykorzystywanych przez rzeki Wieprzę, Grabową i Słupię. Pod względem litologii osadów przeważają gliny zwałowe oraz piaski i żwiry fluwioglacjalne, których większe powierzchnie występują w części środkowej – w dorzeczu Wieprzy i wzdłuż południowej granicy regionu, tworząc tam rozległe powierzchnie teras nadzalewowych w dolinach. Pod względem potencjalnej roślinności naturalnej w części zachodniej i środkowej mezoregionu przeważają siedliska lasów bukowych: żyzne buczyny niżowe oraz kwaśne buczyny. W części południowej zaznacza się przewaga siedlisk suboceanicznych borów sosnowych, miejscami też borów mieszanych. W części wschodniej, obok buczyn, borów sosnowych i mieszanych, występują siedliska lasów bukowo-dębowych.

Relatywnie niewielkie powierzchnie zajmują piaski i żwiry wodnolodowcowe. W dolinach rzek występują piaski i mułki rzeczne oraz torfy. Niewielkie płaty zajmują osady moren czołowych i form akumulacji szczelinowej w postaci piasków, żwirów, miejscami także glin. Pod względem roślinności potencjalnej, region wyróżnia się dominacją siedlisk lasów bukowych – zespołów kwaśnej i żyznej buczyny niżowej oraz udziałem siedlisk subatlantyckich grądów. Podrzędnie występują siedliska acydofilnych lasów bukowo-dębowych, w dolinach rzek łęgów jesionowo- olszowych i olsów. Pokrycie terenu charakteryzuje się mozaiką terenów rolniczych, z dużym udziałem łąk i pastwisk, oraz leśnych. Te ostatnie przeważają w części południowej regionu, ale duże kompleksy leśne znajdują się również między Sławnem a Darłowem.

Pojezierze Bytowskie [3] to obszar wyróżniający się najwyższym wzniesieniem w jego obrębie. W konsekwencji wyraźnie zaznaczają się w morfologii jego granice, zwłaszcza północna, nawiązująca do głębokich obniżeń dolinnych związanych z odpływem wód rzecznolodowcowych, wykorzystywanych aktualnie przez Wieprzę, Studnicę, Radew i Grabową. Obszar jest silnie zróżnicowany hipsometrycznie, z dominacją falistych i pagórkowatych wysoczyzn morenowych. W części południowej przebiega ciąg moren czołowych ostatniego zlodowacenia, gdzie występują najwyższe wzniesienia osiągające do 256,5 m n.p.m. (Siemierzycka Góra na południe od Bytowa). Towarzyszą im liczne obniżenia i formy rynnowe, z których największa – jeziora Mausz, zlokalizowana jest we wschodniej części obszaru. Występuje tam też większe nagromadzenie form akumulacji szczelinowej.

Równina Białogardzka to region, który cechuje występowanie wysoczyzn polodowcowych i powierzchni sandrowych, związanych głównie ze szlakami odpływu wód wodnolodowcowych dolinami Parsęty i Radwi. Przy północno-wschodniej granicy, na wschód od Koszalina, wyróżnia się morfologicznie wał moren wyciśnięcia i form akumulacji szczelinowej, z największymi wysokościami w granicach regionu, przekraczającymi 130 m n.p.m. W powierzchniowej budowie geologicznej występują osady plejstoceńskie z przewagą glin zwałowych w części północnej, a także piasków i żwirów wodnolodowcowych oraz rzecznych w części południowej i zachodniej. Lokalnie występują piaski, żwiry i gliny moren czołowych i moren wyciśnięcia.

[3] ibidem

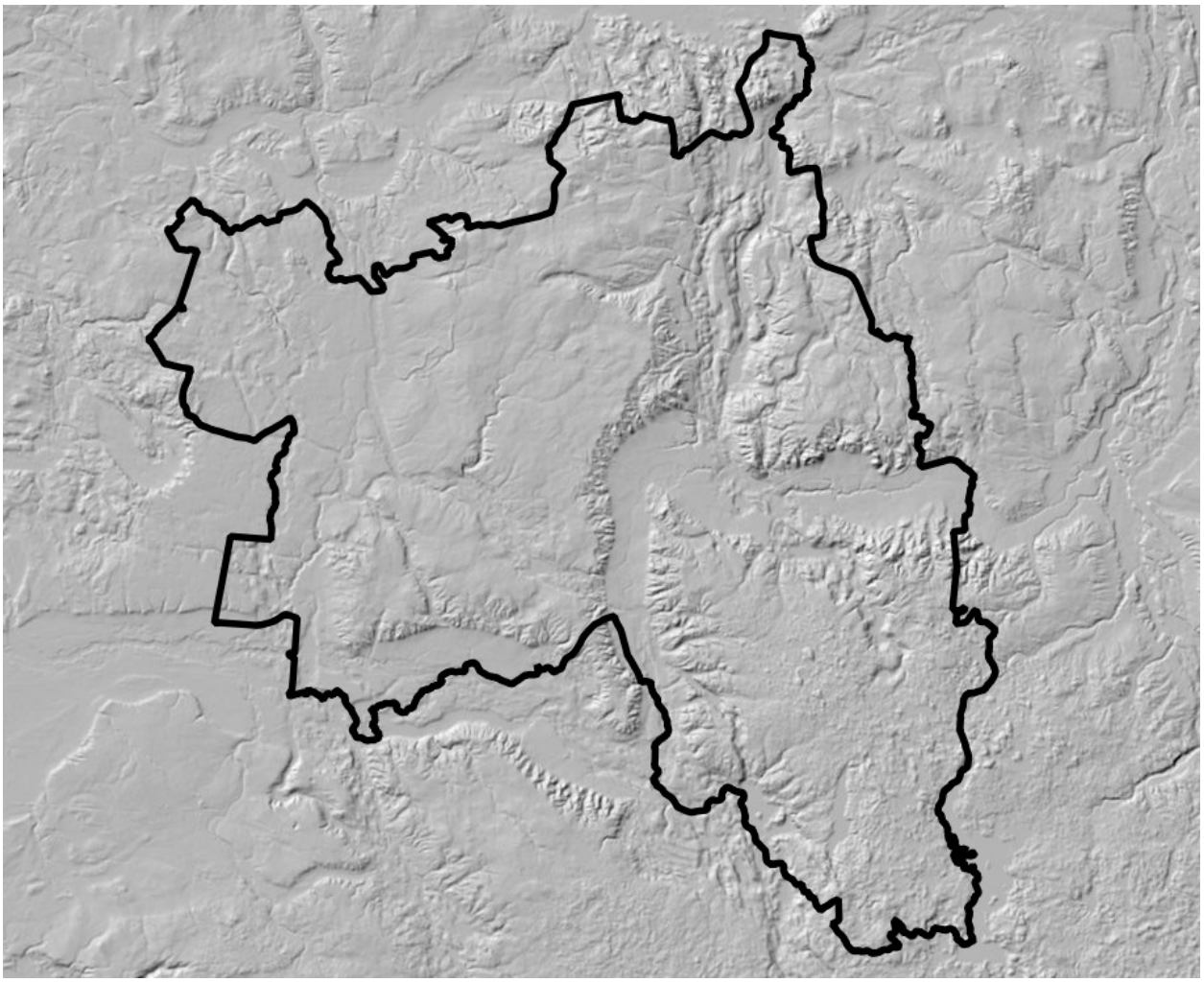

Rysunek 47. Ukształtowanie powierzchni terenu objętego opracowaniem
Źródło: Dynamiczna hipsometria – usługa przeglądania, styczeń 2025 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, styczeń 2025 r.

3.2.2. Geologia

Fundament budowy geologicznej terenu gminy stanowią skały wieku mezozoicznego, od triasowych po kredowe; są one jednak ukryte pod ponad 100-metrowej grubości warstwą osadów trzecio- i czwartorzędowych.

Podstawę powierzchniowej budowy geologicznej terenu gminy stanowią czwartorzędowe utwory związane z fazą pomorską ostatniego, bałtyckiego zlodowacenia. Są to gliny zwałowe i piaski zwałowe o skomplikowanym układzie i genezie. W okolicy Gołogóry spiętrzone utwory uważane są za fragmenty moreny czołowej fazy pomorskiej, inne wzniesienia na terenie gminy to raczej fragmenty "wysoczyzn morenowych" związanych z akumulacją denną i kremową, ale dodatkowo z silnymi przekształceniami glacitektonicznymi ("morena wyciśnięcia").

W gminie stwierdzono występowanie unikatowego, bardzo rzadkiego utworu geologicznego współczesnej akumulacji jeziornej: wapienia ramienicowego. Pokład takiego wapienia o grubości 2,2 m, zalegający pod pokładem gytii, opisał z jeziora Kwiecko Więckowski (1933).

Według „Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie zachodniopomorskim" [PIG] - projekt Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej SOPO na terenie objętym opracowaniem nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi, „osuwiska istniejące" lubi „obszary predysponowane do występowania ruchów masowych".

3.2.3. Złoża kopalin

Na terenie gminy udokumentowano złoża:

- ❖ Piaski i żwiry
- Chocimino - złoże rozpoznane szczegółowo – R, powierzchnia 13,220 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 3 170 tys. t;
- Kępiny - eksploatacja złoża zaniechana – Z, powierzchnia 2,216 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 261 tys. t;
- Kępsko - złoże rozpoznane szczegółowo – R, powierzchnia 6,322 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 2 214 tys. t;
- Komorowo - złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo - T, powierzchnia 41,440 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 1 950 tys. t, zasoby przemysłowe – 1 950 tys. t;
- Kościernica - złoże zagospodarowane, eksploatowane okresowo - T, powierzchnia 56,400 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 9 170 tys. t, zasoby przemysłowe – 9 170 tys. t;
- Mirotki złoże rozpoznane szczegółowo – R, powierzchnia 1,990 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 650 tys. t;
- Mirotki I - złoże rozpoznane szczegółowo – R, powierzchnia 1,975 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 636 tys. t;
- Mirotki II - złoże rozpoznane szczegółowo – R, powierzchnia 3,190 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 1 016 tys. t;
- Warblewo - złoże rozpoznane szczegółowo – R, powierzchnia 0,907 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 71 tys. t;
- Wietrzno - eksploatacja złoża zaniechana – Z, powierzchnia 1,890 ha;
- Wietrzno III złoże zagospodarowane - E v 2,000 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 361 tys. t;
- Żydowo I, II złoże rozpoznane szczegółowo - R powierzchnia 1,310 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 366 tys. t;
- Rzeczyca - złoże rozpoznane wstępnie – P, powierzchnia 53,204 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 13 236 tys. t;

❖ Surowce ilaste ceramiki budowlanej

- Polana - eksploatacja złoża zaniechana – Z, powierzchnia 82,827 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 109 tys.m^3;
- Polanów - złoże rozpoznane szczegółowo - R, powierzchnia 6,009 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 155 tys. m^3;
- Wietrzno - złoże rozpoznane szczegółowo – R, powierzchnia 28,636 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 526 tys. t;

❖ Kredy

Kłanino-Bobrowo - złoże rozpoznane wstępnie – P, kredy 12,460 ha, zasoby geologiczne bilansowe – 546 tys. t..

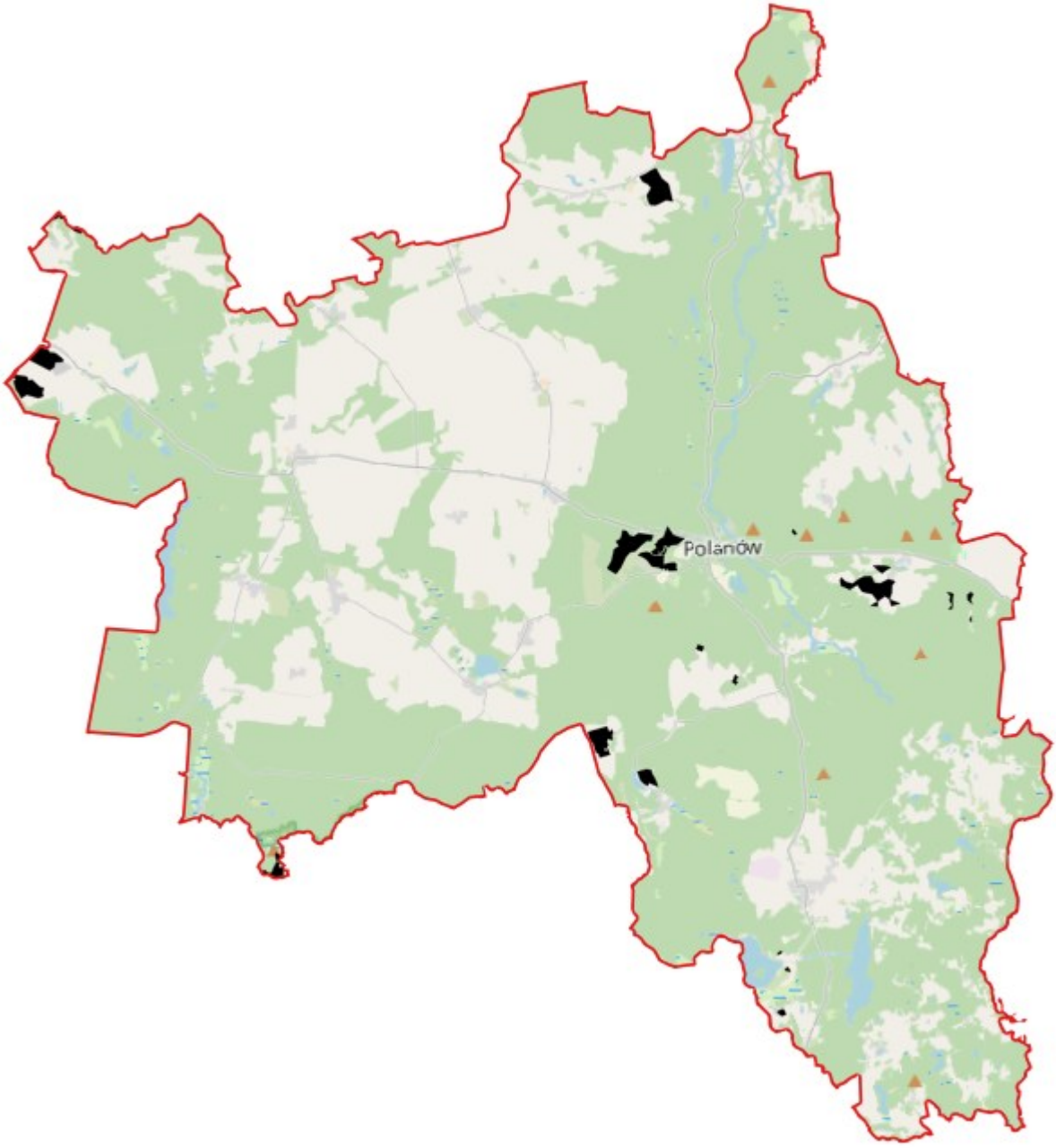

Rysunek 48. Udokumentowane złoża na terenie gminy Polanów
źródło: Udokumentowane złoża kopalin – Polski Instytut Geologiczny – usługa przeglądania https://cbdgmapa.pgi.gov.pl, styczeń 2025 r

3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna

Pod względem geobotanicznym (J.M. Matuszkiewicz), obszar opracowania położony jest:
Dział – Pomorski (A)
Kraina – Pojezierzy Środkowopomorskich (A.4)
Okręg – Drawsko-Szczecinecki (A.4.3)
Podokręg Babolicki (A.4.3.g)
Podokręg Polanowski (A.4.3.i).

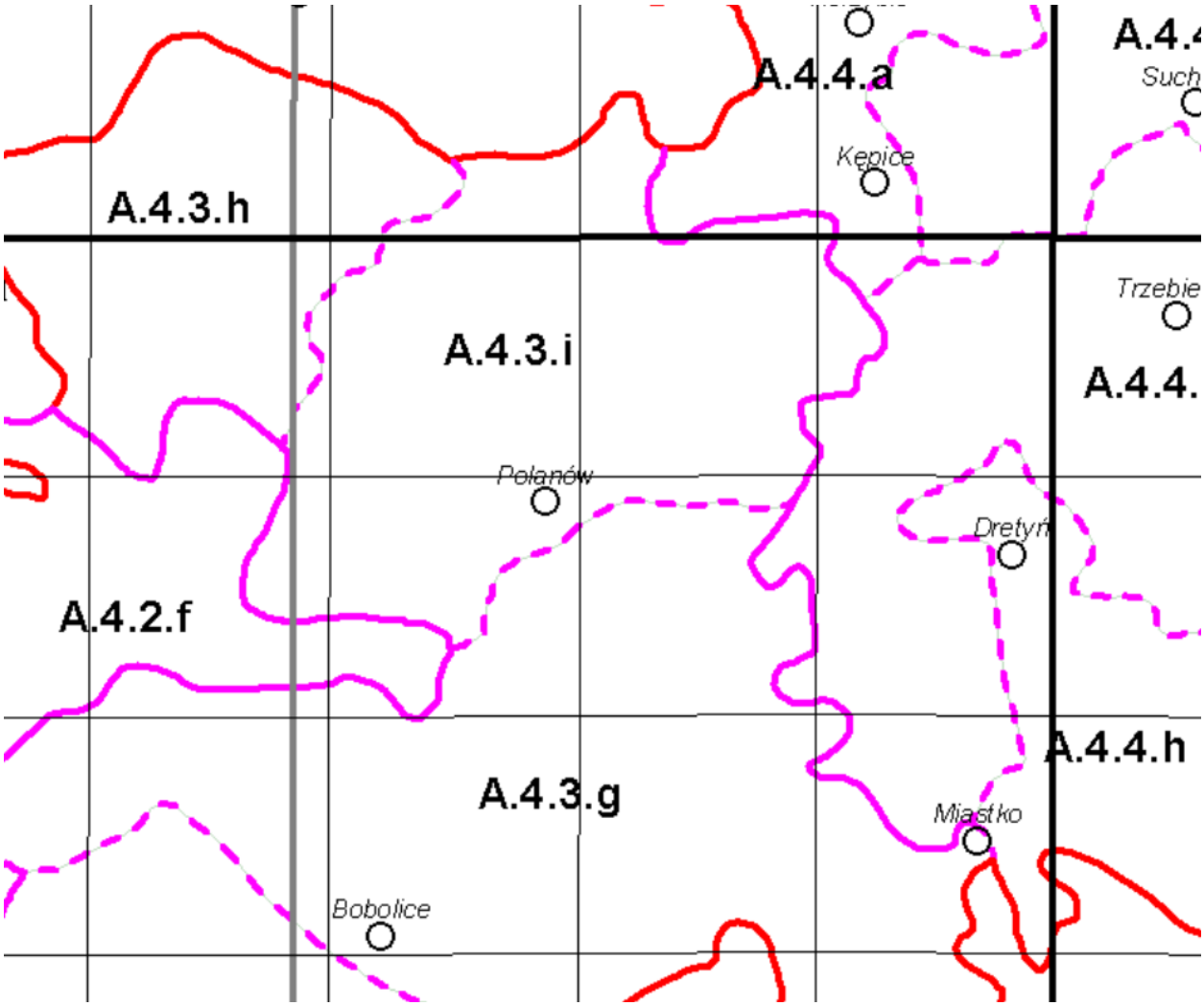

Rysunek 49. Podział geobotaniczny w obszarze opracowania
Źródło: Jan Marek Matuszkiewicz Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski) IGiPZ PAN, Warszawa, 2008

Minogi i ryby

Na terenie gminy stwierdzono 22 gatunki ryb i 1 gatunek minoga, co jest liczbą niską, jak na warunki Pomorza

W wodach rzeki Grabowej stwierdzono występowanie dobrze wykształconego zespołu ryb reofilnych, w skład którego wchodzą: pstrąg potokowy, lipień, głowacz białopłetwy, strzebla potokowa.

Płazy i gady

Na terenie gminy stwierdzono 11 gatunków płazów, co stanowi 61% gatunków płazów krajowych oraz 5 gatunków gadów (z 9 występujących w Polsce). Wszystkie wykazane gatunki płazów znajdują się pod prawną ochroną gatunkową i regionalnie należą do gatunków zagrożonych. Stan populacji płazów w gminie należy ocenić jako względnie dobry. Obecne na terenie gminy wśród gadów występują jaszczurki i węże. Zaobserwowano następujące gatunki chronione na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt:

- ropucha szara,
- żaba trawna,
- żaba zielona complex,
- jaszczurka żyworodna,

Ptaki

W gminie stwierdzono występowanie dotychczas co najmniej 140 gatunków ptaków, co jest liczbą przeciętną jak na warunki Pomorza. Większość z tych gatunków objętych jest ochroną gatunkową, między innymi:

- gatunki ptaków z załącznika Dyrektywy Ptasiej:
- błotniak stawowy,
- żuraw,

- kania ruda,
- dzięcioł czarny,
- bocian biały,
- kuropatwa.

Gatunki ptaków wymienione w załączniku Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt:

- błotniak stawowy
- żuraw,
- kania ruda,
- dzięcioł czarny,
- bocian biały,
- bocian biały,
- kuropatwa,
- bogatka,
- brzegówka,
- cierniówka,
- czajka,
- dymówka,
- dzięcioł duży,
- gawron,
- jastrząb,
- kapturka,
- kruk,
- makolągwa,
- myszołów,
- oknówka,
- pliszka siwa,
- pliszka żółta,
- piecuszek,
- piegża,
- pleszka,
- pokląskwa,
- przepiórka,
- sierpówka,
- skowronek,
- sójka,
- srok,
- srokosz,
- szczygieł,
- szpak,
- świergotek drzewny,
- świergotek łąkowy,
- trznadel,
- wróbel,
- zięba,
- grzywacz,
- krzyżówka.

Nietoperze

Badania prowadzone na terenie gminy nie wykazały tras migracji. W trakcie monitoringu zaobserwowano mroczka późnego oraz karlika malutkiego.

Pozostałe ssaki

Na terenie gminy stwierdzono występowanie co najmniej 30 gatunków ssaków. Nie stwierdzono obecności gatunków ssaków z załącznika Dyrektywy Siedliskowej, stwierdzono natomiast występowanie następujących gatunków:

- borsuk,
- jeż europejski,
- wiewiórka pospolita,
- jenot,
- kuna leśna.

Ponadto stwierdzono obecność takich ssaków łownych jak: jeleń szlachetny, dzik, zając szarak, lis, sarna.

Wymienione gatunki spotykano najczęściej w obszarach przyleśnych lub w samym lesie. Dziki i jelenie odnajdywano przy największych kompleksach leśnych. W drzewostanach lasów gminy dominuje sosna, wysoki jest jednak także udział buka. Znaczący udział w budowie drzewostanów lasów gminy mają także: olsza i dąb. Cechą charakterystyczną okolicy jest wysoki udział świerka. Spotyka się zarówno monolityczne drzewostany świerkowe jak i - niemal powszechnie - domieszkę świerka w innych drzewostanach. Naturalne bory sosnowe występują głownie w zachodniej części gminy, w lasach Nadleśnictw: Manowo, Karniszewice i Bobolice. Charakterystycznym zjawiskiem jest bujny rozwój borówki czernicy w ich runie.

3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne

Obszar gminy położony na przedpolu głównego wododziału pomorskiego podzielony jest pomiędzy trzy zlewnie.

Gmina położona jest w znaczącej części w zlewni rzeki Grabowej oraz w południowo-zachodniej części w zlewni rzeki Radew.

Główne rzeki gminy Polanów to: rzeka Grabowa i rzeka Radew. Mniejsze to: Polnica, Mszanka, Drężnianka, Zgniła Struga, Wielinka, Pustynka, Mielna.

Największą rzeką przepływającą przez gminę jest Radew - prawobrzeżny dopływ Parsęty. Swój początek bierze w jeziorze Kwiecko, a jej długość wynosi 85 km. Największe dopływy Parsęty to: Zgniła Struga, Chociel, Mszanka, Bielica, Chotla.

Drugą, co do wielkości rzeką jest będąca lewym dopływem Wieprzy jest Grabowa. Z 71,3 km jej długości w granicach gminy płynie 41 km i uchodzą do niej: rzeka Bielawa, Zielenica, Podgórna, Mielna, Pustynka, Wielinka oraz drobniejsze cieki. Całkowita zlewnia rzeki Grabowej o powierzchni 536 km wchodzi w skład dorzecza Wieprzy. Swój początek bierze z jeziora Okunino. Od źródeł do miasta Polanowa, Grabowa ma charakter rzeki podgórskiej, płynącej głęboko wciętą doliną o bardzo znacznych spadkach dna. Od mostu w Polanowie spadki stopniowo maleją, a dolina staje się coraz szersza.

Niewielki północno zachodni skraj gminy, odwadniany przez źródłowy odcinek Polnicy, należy do zlewni rzeki Unieść, uchodzącej do Bałtyku poprzez odpływ jeziora Jamno. Południowo wschodni skraj gminy leży w obrębie bezodpływowej zlewni jeziora Bobęcińskiego.

Tereny opracowania w środkowej części przecina rzeka Grabowa, w jego północnym fragmencie rzeka Pustynka (niewielka struga, dopływ Grabowej) oraz miejscami mniejsze bezimienne cieki, często przeprowadzone kanałem. Tereny należą do zlewni rzeki Grabowej oraz w południowej części do zlewni Radew-Parsęta.

Na terenie gminy Polanów zidentyfikowano bardzo liczne miejsca wypływów wód podziemnych. Obfitość ekosystemów źródliskowych jest jedną z najwybitniejszych cech swoistych krajobrazu. W części stanowią one ekosystemy chronione w ramach sieci obszarów Natura 2000. Bogactwo tego rodzaju siedlisk występuje w obrębie Grabowej oraz jej dopływów i dopływów Radwi oraz Polnicy. Na przedmiotowych terenach obszary źródliskowe nie występują.

Biorąc pod uwagę położenie, można uznać, że jeziorność obszaru jest średnia. Na terenie gminy Polanów znajdują się 34 jeziora. Trzy z nich posiadają powierzchnię powyżej 50 ha. Największy wśród nich rynnowy zbiornik przepływowy Nicemino liczy 103,4 ha (maksymalna głębokość 7,9 m, średnia 3,3 m). Na południe od Żydowa leżą blisko siebie dwa jeziora – Kamienne o powierzchni 95,4 ha (objętość – 9450 m^3; max. głębokość - 32,0 m) oraz Kwiecko o powierzchni 83,5 ha (objętość 2093,0 m^3; max. głębokość 6,5m). Różnica poziomów lustra wody jezior pozwoliła na utworzenie tutaj elektrowni pompowo-szczytowej. Jeziora dzieli zaledwie odległość ok. 1,7 km, a różnica wysokości między lustrem wód obu zbiorników wynosi 83 m. Te nietypowe warunki fizjograficzne wykorzystano do utworzenia elektrowni szczytowo-pompowej, którą uruchomiono w 1971 r.

Niemal wszystkie jeziora są zbiornikami przepływowymi. Nie występują tu typowe dla Pomorza oligotroficzne jeziora lobeliowe, choć od południowego-wschodu do granic gminy przylega jezioro Bobęcińskie (największe jezioro lobeliowe w Polsce) a tuż na południowy-zachód od granic gminy znajduje się znane, śródleśne jezioro lobeliowe Morskie Oko.

Cała gmina Polanów charakteryzuje się bardzo korzystnymi warunkami zasobowymi wód podziemnych. Na wschodzie gminy wydzielono wstępnie zasobną strukturę wodonośną, określaną jako Główny Zbiornik Wód Podziemnych Nr 118 „Polanów". Zawiera on znaczące zasoby wód podziemnych o wysokiej jakości.

W utworach czwartorzędowych, pokrywających powierzchnię gminy Polanów, wydziela się generalnie cztery poziomy wodonośne: gruntowy – najczęściej o niskiej jakości, międzyglinowy górny - ujmowany przez ujęcia wiejskie, międzyglinowy środkowy i podglinowy. Łączą się one między sobą tworząc zwykle trzy warstwy wodonośne.

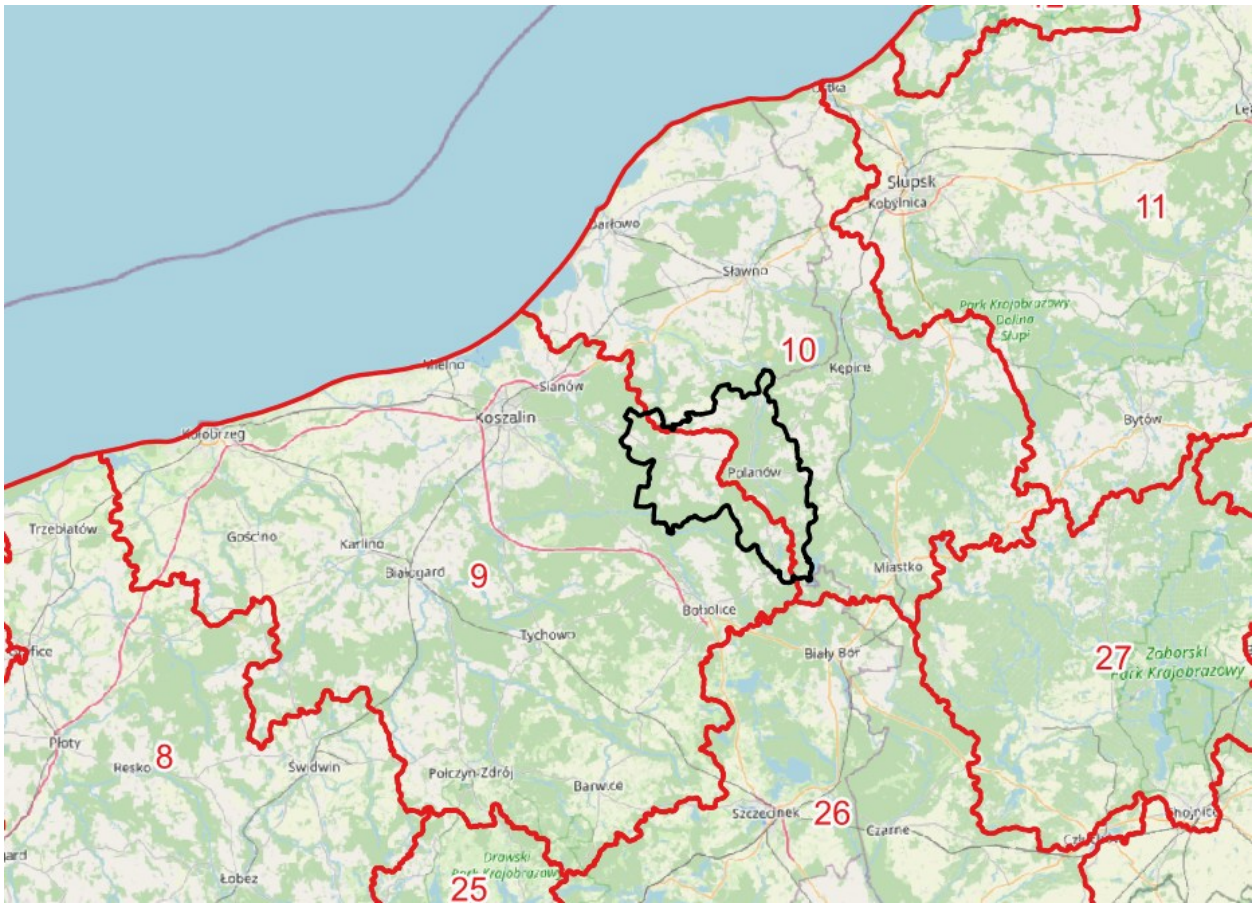

Rysunek 50. Lokalizacja gm. Polanw na tle granic jednolitych części wód podziemnych

źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r.

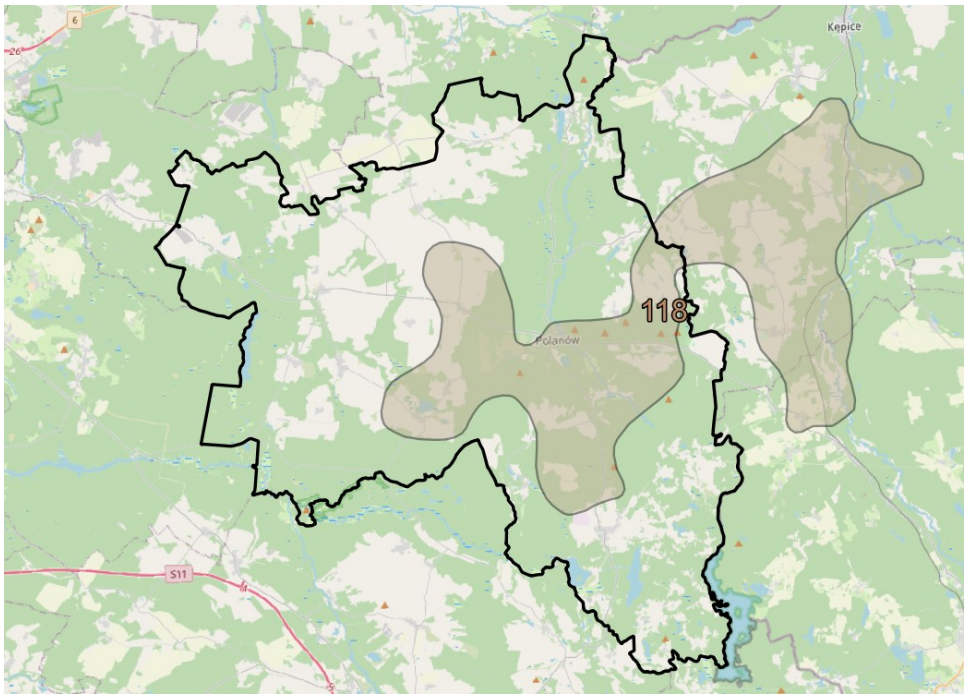

Rysunek 51. Gmina Polanów położona jest poza zasięgiem GZWP

źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r.

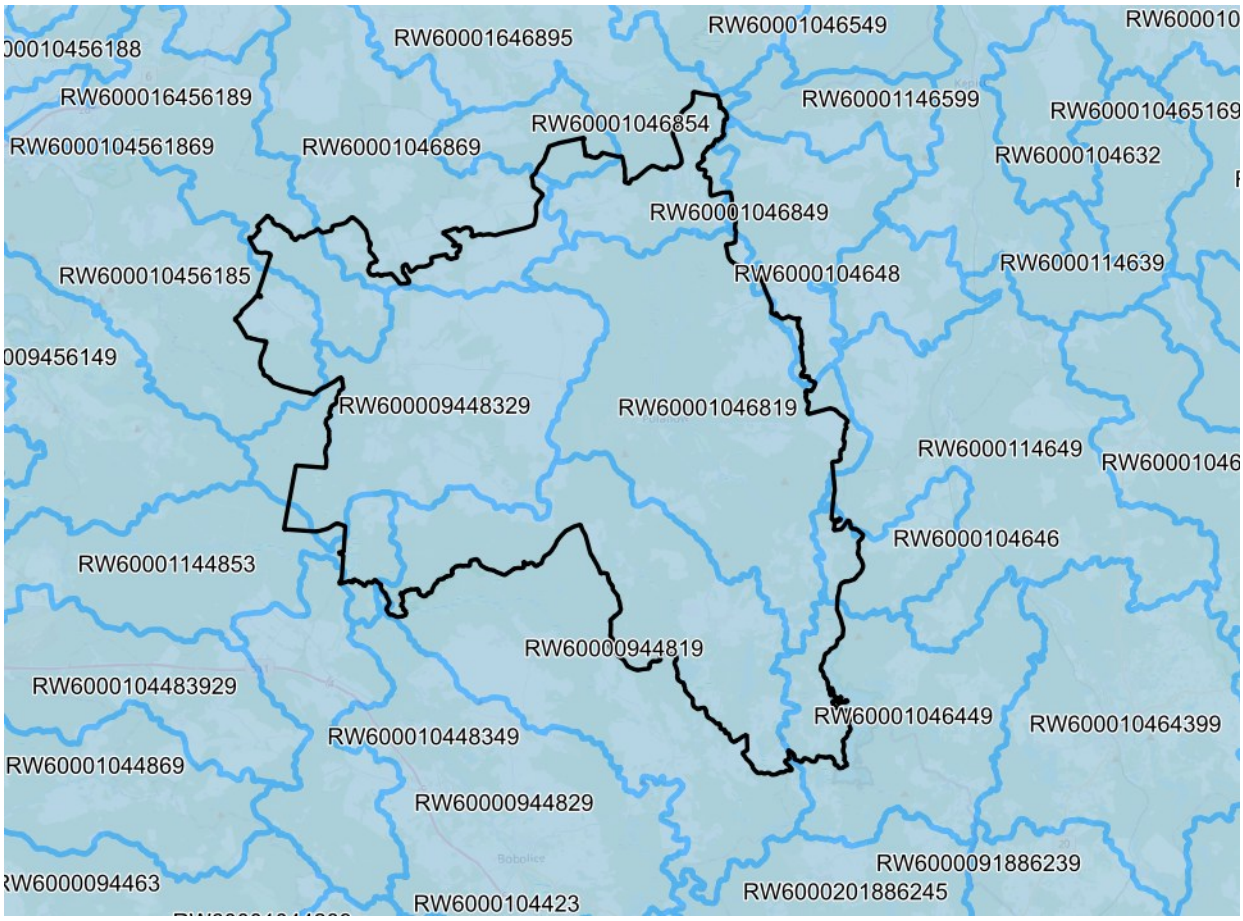

Rysunek 52. Jednolite części wód powierzchniowych

Źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r.

Gmina Polanów znajduje się w zasięgu Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd) nr 9 oraz nr 10.

Wody podziemne na obszarze JCWPd nr 9 są drenowane przez cieki powierzchniowe oraz Morze Bałtyckie. Poziom przypowierzchniowy i miedzyglinowy jest drenowany przez dopływy Parsęty i Radwi oraz rzeki uchodzące bezpośrednio do Bałtyku, natomiast zasilanie następuje w wyniku infiltracji wód opadowych. Poziom podglinowo-neogeńsko-paleogeński zasilany jest głównie w wyniku przesączania z poziomów czwartorzędowych, drenowany głównie przez Parsętę. Ponadto Radew, Chociel i Dzierzęcinka lekko ten poziom drenują. Stan ilościowy i chemiczny oraz ogólny stan JCWPd 9 określa się jako dobry. Ryzyko niespełnienia celów środowiskowych - niezagrożona

W zakresie JCWPd 10, obszar występowania zwykłych wód podziemnych w granicach zlewni hydrograficznej Wieprzy i przyległych zlewni bezpośrednich Bałtyku uznaje się za wielowarstwowy system wodonośny uformowany w utworach kenozoicznych i mezozoicznych. Granice systemu są granicami hydrodynamicznymi, stąd należy on do systemów o granicach przejściowo zamkniętych. Głównymi osiami drenażu wszystkich poziomów wodonośnych są rzeki Wieprza i Grabowa, a w obszarze Przymorza - Bałtyk. Rzeki te i ich dopływy są związane hierarchicznie z poszczególnymi drenażami poziomów wodonośnych; drobne cieki drenują zwykle pierwszy poziom wodonośny, większe - drugi i trzeci. W układzie pionowego krążenia wód granicę górną systemu stanowi powierzchnia terenu wraz ze strefą aeracji w poziomie gruntowym i międzyglinowym górnym lub gliny morenowe, iły i mułki o charakterze słabo przepuszczalnym, o zróżnicowanej miąższości. Granica dolna systemu jest słabo zarysowana i występuje na zmiennej głębokości od 100 - 150 m w rejonie przymorskim do 250 - 340 m na pozostałym obszarze wysoczyznowym. Stanowi ją słabo zarysowana granica odnawialności i mineralizacji wód w utworach kredy górnej wykształconej jako margle i wapienie. Zasilanie poziomów zachodzi na drodze infiltracji opadów,

przesączania wód z poziomów nad i podległych i wynosi 10,8 m3/h·km2 (3,0 l/s·km2) w przypadku poziomu gruntowego i międzyglinowego górnego i 2,84 m3/h·km2 (0,79 l/s·km2) w przypadku poziomów wgłębnych czwartorzędu. Poziomy wodonośne w utworach czwartorzędu, neogenu i kredy są drenowane przez główne rzeki obszaru i Bałtyk.

Podobnie jak w przypadku JCWPd 9, również dla JCWPd 10 stan ilościowy i chemiczny oraz ogólny stan określa się jako dobry, a ryzyko niespełnienia celów środowiskowych – niezagrożona.

Gmina Polanów zlokalizowana jest w granicach jednolitych części wód:

- ❖ RW60001046854 Białka,
- – dobry stan ekologiczny;
- – zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych;
- – zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Białka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)
- – dobry stan chemiczny
  - ❖ RW60001646895 Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo I a
- – dobry stan ekologiczny;
- – zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Grabowa od ujścia Dopływu z polderu Rusko-Darłowo I a do ujścia Bielawy (dla łososia);
- – zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych;
- – zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Grabowa w obrębie JCWP oraz na dopływie Rudnik w obrębie zlewni JCWP (dla troci wędrownej)
- – stan chemiczny, dla złagodzonych wskaźników przedstawionych kolumnie 51 - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
  - ❖ RW60001046849 Grabówka
- – umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą przedstawione w kolumnach nr 49-50, pozostałe wskaźniki – II klasa jakości);
- – zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
- – stan chemiczny, dla złagodzonych wskaźników przedstawionych kolumnie 51 - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
  - ❖ RW60001046819 Grabowa od źródeł do Wielinki z Wielinką
- – dobry stan ekologiczny;
- – zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych;
- – zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Grabowa w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)
- – stan chemiczny dla złagodzonych wskaźników przedstawionych kolumnie 51 - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
  - ❖ RW6000104646 Świerzynka
- – dobry stan ekologiczny
- – zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
- – zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
- – stan chemiczny dla złagodzonych wskaźników przedstawionych kolumnie 51 - poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry
  - ❖ RW60001046449 Pierska Struga
- – dobry stan ekologiczny
- – zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
- – dobry stan chemiczny
  - ❖ RW60000944819 Radew od źródeł do Chocieli
- – dobry stan ekologiczny
- – zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
- – zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Radew w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)
  - ❖ RW60000944829 Chociel
- – dobry stan ekologiczny

- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
- zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
- dobry stan chemiczny
  - RW60001144853 Radew od Chocieli do końca zb. Hajka
- umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą przedstawione w kolumnach nr 49-50, pozostałe wskaźniki – II klasa jakości);
- zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Radew w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)
- dobry stan chemiczny
  - RW600009448329 Mszanka
- dobry stan ekologiczny;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
- zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych
- dobry stan chemiczny
  - RW600010456185 Unieść
- umiarkowany stan ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą przedstawione w kolumnach nr 49-50, pozostałe wskaźniki – II klasa jakości);
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
- dobry stan chemiczny
  - RW6000104561869 Polnica
- dobry stan ekologiczny;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D
- dobry stan chemiczny
  - RW60001046869 Bielawa
- dobry stan ekologiczny;
- zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Białka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej).

W dokumentach planistycznych obligatoryjnie ujawniane są być obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodne z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipce 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, z późn.zm.), obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienie powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano
- wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska (o których mowa w art. 224 ww. ustawy), stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny brzegu morskiego stanowiący strefę wzajemnego bezpośredniego oddziaływania morza i lądu.

Na terenie objętym opracowaniem występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego.

W okresie roztopów oraz ulewnych opadów możliwe są też podtopienia łąk i terenów naturalnej sukcesji w dolinie Grabowej.

W celu obniżenia istniejącego ryzyka powodziowego przyjmuje się następujące kierunki działań:

- ochrona lub zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych,
- wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
- wypracowanie zaleceń dla istniejących obiektów, w zakresie możliwych sposobów ochrony przed stratami wskutek zalania obszarów chronionych obwałowaniami,
- wprowadzenie w miastach i terenach zurbanizowanych (tam, gdzie to będzie zasadne) obowiązku stosowania mobilnych systemów ochrony przed powodzią dla wody o Q1%,
- regulacje oraz prace utrzymaniowe rzek i potoków,
- usprawnienie reguł sterowania obiektami i urządzeniami technicznej ochrony przed powodzią,
- propagowanie stosowania rozwiązań konstrukcyjnych zapewniających zwiększoną odporność nieruchomości na zalanie,

- uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych,
- trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków,
- doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych,
- doskonalenie skuteczności reagowania ludzi, firm i instytucji publicznych na powódź,
- budowa programów edukacyjnych poprawiających świadomość i wiedzę na temat źródeł zagrożenia powodziowego i ryzyka powodziowego.

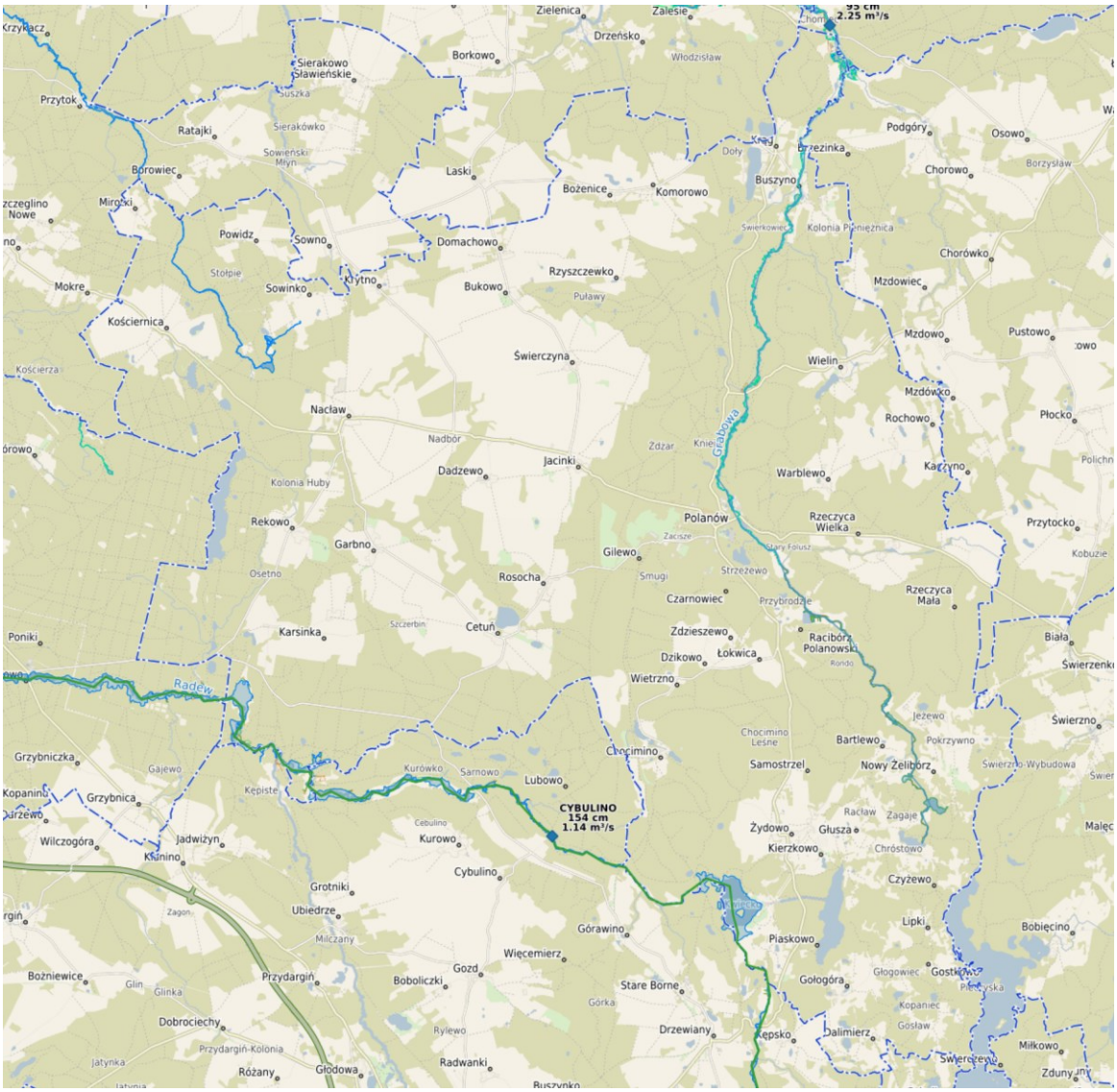

Rysunek 53. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego na terenie gminy Polanów

źródło: Informatyczny System Osłony Kraju ISOK, Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie"

JCW	OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp do 2022 r.)			OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022 r.) na podstawie danych monitoringowych i analizy eksperckiej			OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022 r.) na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej			ocena ryzyka ZAGROŻONA/ NIEZAGROŻONA
	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	
RW60001046854 Białka	brak danych	brak danych	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	stan chemiczny dobry	brak danych	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	stan chemiczny dobry	brak danych	zagrożona
RW60001646895 Grabowa od Wielinki do dopływu z polderu Rusko-Darłowo I a	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
RW60001046849 Grabówka	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	nie można dokonać oceny stanu/potencjału (brak badań biologicznych w JCWP)	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
RW60001046819 Grabowa od źródeł do Wielinki z Wielinką	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona

RW6000104646 Świerzynka	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Dobry stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Dobry stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
RW60001046449 Pierska Struga	brak danych	brak danych	brak danych	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	Niezagrożona
RW60000944819 Radew od źródeł do Chocieli	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Niezagrożona
RW60000944829 Chociel	brak danych	brak danych	brak danych	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Zagrożona
RW60001144853 Radew od Chocieli do końca zb. Hajka	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	Niezagrożona
RW600009448329 Mszanka	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak	Zagrożona
RW600010456185 Unieść	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	Zagrożona
RW6000104561869 Polnica	brak danych	brak danych	brak danych	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	brak danych	zły stan wód	Zagrożona
RW60001046869 Bielawa	Dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Bardzo dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Bardzo dobry stan ekologiczny	brak danych	brak danych	Zagrożona

Tabela 2. Charakterystyka jcw na terenie gminy Polanów
Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

3.5. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery

Opisywany obszar, zgodnie z regionalizacją klimatyczną wg Wosia znajduje się w obrębie zaliczanym do regionu o numerze VIII – Wschodniopomorski. Region VIII – Wschodniopomorski na tle innych regionów wyróżnia się największą liczbą dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem (średnio w roku dni takich jest ponad 19) oraz względnie częstym pojawianiem się dni przymrozkowych, bardzo chłodnych z jednocześnie notowanym opadem. Z kolei dni bardzo ciepłych z opadem obserwuje się na tym obszarze, w porównaniu z innymi, najmniej oraz szczególnie mało dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną, z opadem.

Warunki klimatyczne obszaru cechuje przejściowość wynikająca z położenia geograficznego i wzajemnego oddziaływania mas powietrza polarno - kontynentalnego oraz w mniejszym stopniu - powietrza zwrotnikowego i arktycznego. Zmienność pogody jest tutaj ściśle uzależniona od zmian układów barycznych w ciągu roku. Region wyróżnia się dużą liczbą dni z pogodą przymrozkową bardzo chłodną z dużym zachmurzeniem (19 dni średnio w roku) oraz względnie częstym pojawianiem się dni przymrozkowych, bardzo chłodnych z jednocześnie notowanym opadem. Z kolei dni bardzo ciepłych z opadem obserwuje się tu bardzo niewiele. Równie rzadkie są dni z pogodą bardzo ciepłą, pochmurną z opadem.

Tereny objęte opracowaniem należą do obszarów charakteryzujących się dużą zmiennością warunków pogodowych, co jest następstwem ścierania się wpływów klimatu morskiego i kontynentalnego. Pogodę kształtuje dominacja klimatu morskiego.

Najbliższą stacją meteorologiczną dla terenów objętych opracowaniem jest stacja w Koszalinie, która z pewnością nie oddaje w pełni warunków lokalnego klimatu występującego w południowej części powiatu koszalińskiego. Wskazania stacji wskazały następujące warunki klimatyczne dla wielolecia:

średnia temperatura roczna kształtuje się na poziomie + 8,0^{0}C;

najcieplejszym miesiącem jest lipiec i sierpień ze średnia temperatura +16,8^{0}c

najchłodniejszym miesiącem jest styczeń -0,4^{0}C

Dość znaczna odległość w kierunku południowym od Koszalina oraz większe wyniesienie nad poziom morza sprawia, że warunki klimatu miejscowego mogą wykazywać zróżnicowanie. Nieco niższe niż w Koszalinie mogą być średnie roczne temperatury powietrza, przy wyższych temperaturach lata i niższych zimowych. Okres zimowy z temperaturą poniżej 0^{0}C jest wydłużony i na przedmiotowych terenach może trwać około 100 dni.

Jest to rejon o wysokich rocznych sumach opadów atmosferycznych (717 mm w Koszalinie w wieloleciu 1971-2000 oraz 763 mm w Sławnie w wieloleciu 1950-94, przy średniej w kraju ok. 600 mm). Najobfitszym w opady atmosferyczne miesiącem jest lipiec - średnio w Koszalinie 87 mm. Przeciętnie najmniej opadów występuje w lutym – 34 mm i kwietniu – 38 mm.

W skali roku w rejonie Polanowa przeważają wiatry z sektora południowego oraz zachodniego. Najrzadsze są wiatry z kierunku wschodniego. Występujące tu wiatry należą do dość silnych.

Według obowiązujących przepisów, ocena jakości powietrza dokonywana jest w ramach państwowego monitoringu środowiska. Na potrzeby ustalenia odpowiedniego sposobu oceny jakości powietrza wojewoda dokonuje przynajmniej co pięć lat klasyfikacji stref, odrębnie pod kątem poziomu każdej substancji, wyodrębniając strefy w których przekroczone są wartości kryterialne (dopuszczalne, progowe) oraz co roku dokonuje oceny poziomu substancji w powietrzu w danej strefie, a następnie dokonuje klasyfikacji stref. Wykonawcą, w imieniu Wojewody Zachodniopomorskiego, obu ocen jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Uzyskane wyniki oceny jakości powietrza dla województwa zachodniopomorskiego przedstawiają się następująco:

- dwutlenek siarki - nie zanotowano przekroczeń norm jakości powietrza określonych dla SO_2. dwutlenek azotu
- tlenek węgla - w 2023 r. na terenie stref województwa zachodniopomorskiego nie zanotowano przekroczeń obowiązującego dla tlenku węgla poziomu dopuszczalnego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.
- benzen - w 2023 r. stężenia średnioroczne benzenu na żadnej stacji nie przekroczyły 30% normy

rocznej. W 2023 r. na terenie stref województwa zachodniopomorskiego nie zanotowano przekroczeń obowiązującego dla benzenu poziomu dopuszczalnego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

– ozon - dotrzymanie poziomu docelowego dla ozonu w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia sprawdza się w okresach 3-letnich, a w przypadku braku danych pomiarowych z 3 lat analizuje się dane z co najmniej 1 roku. Na podstawie 3-letnich serii pomiarowych (2019-2021) na żadnej stacji nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu (wszystkie stacje wykazały średnią liczbę dni z przekroczeniem poziomu docelowego mniejszą niż 25 dni). W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego, który nie dopuszcza żadnych dni ze stężeniami ozonu powyżej 120 $\mu g/m^3$, przekroczenia w 2023 r. stwierdzono we wszystkich stacjach pomiarowych w województwie. W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego określonego dla ozonu wszystkie strefy zostały zakwalifikowane do klasy D2.

– pył zawieszony PM10 - pomiary prowadzone w 2023 r. nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej i zostały zaliczone do klasy A.

– pył zawieszony PM2,5 - najniższe stężenia pyłu zawieszonego PM2,5 notowano w latach 2019-2020, natomiast w 2022 r. wszystkie stacje zarejestrowały wzrost stężeń średniorocznych.

– ołów w pyle PM10 - w 2023 r. na terenie stref województwa zachodniopomorskiego nie zanotowano przekroczeń obowiązującego dla ołowiu poziomu dopuszczalnego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

– arsen w pyle PM10 - pomiary prowadzone w 2023 r. nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej i zostały zaliczone do klasy A.

– kadm w pyle PM10 - w 2022 r. na terenie stref województwa zachodniopomorskiego nie zanotowano przekroczeń poziomu docelowego obowiązującego dla kadmu. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

– nikiel w pyle PM10 - w 2023 r. na terenie stref województwa zachodniopomorskiego nie zanotowano przekroczeń poziomu docelowego obowiązującego dla niklu w pyle zawieszonym PM10. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

– benzo(a)piren w pyle PM10 - w 2023 r. na terenie wszystkich stref województwa zachodniopomorskiego zanotowano przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Wszystkie strefy zostały zakwalifikowane do klasy C. W 2023 r. na wszystkich stanowiskach pomiarowych benzo(a)pirenu stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego. W wieloleciu 2012-2019 obserwowano poprawę jakości powietrza w odniesieniu do rejestrowanych stężeń benzo(a)pirenu. Jednak w latach 2020-2021 większość stacji zarejestrowała wzrost stężeń średniorocznych B(a)P.

	SO_2	NO_2	PM10	Pb	C_6H_6	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5	O3
strefa zachodniopomorska	A	A	**C**	A	A	A	**C**	A	A	**C**	**C**[2)] **C1**	**D2**[1)] A

Tabela 3. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5)

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa kujawsko - pomorska uzyskała klasę C

źródło: GIOŚ

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe. Stacje telefonii komórkowej są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radio-komunikacyjnych. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowych pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten i na wysokości ich zainstalowania.

3.6. Gleby

Powierzchnię obszaru gminy Polanów pokrywają gleby wykształcone z utworów czwartorzędowych, głównie z piasków gliniastych, piasków, glin i torfów. W skali województwa są to gleby piaszczyste o wartościach średnich i słabych dla produkcji rolnej.

Najlepsze gleby, o najwyższych wartościach bonitacyjnych występują „wyspowo" głównie w centrum w rejonie Polanowa i miejscowościach: Jacinki, Cetuń, Świerczyna i Rochowo. Z kolei najsłabsze gleby zajmują duże powierzchnie we wschodnich i południowych rejonach gminy. W obrębie użytków ornych wykształciły się głównie gleby brunatne, rzadziej pseudo bielicowe, czarne ziemie i piaski murszaste.

W większości gleby gminy Polanów są nieprzydatne dla intensywnej produkcji rolnej, natomiast predysponowane są dla rozwoju innych funkcji (hodowla np. koni, owiec, turystyka-rekreacja, zalesienia itp.)

Najlepsze gleby, o najwyższych wartościach bonitacyjnych występują „wyspowo" głównie w centrum w rejonie Polanowa i miejscowościach: Jacinki, Cetuń, Świerczyna i Rochowo.

Najsłabsze gleby zajmują duże powierzchnie we wschodnich i południowych rejonach gminy, czyli terenie objętym opracowaniem. W obrębie użytków ornych wykształciły się głównie gleby brunatne, rzadziej pseudo bielicowe, czarne ziemie i piaski murszaste. Wśród gleb brunatnych najczęściej występują gleby brunatne kwaśne, sporadycznie brunatne kwaśne i wyługowane. Na wysoczyźnie w obniżeniach terenowych wykształciły się czarne ziemie.

W obniżeniach dolin rzecznych występują głównie ziemie torfowe – torfów niskich – bardzo zróżnicowane pod względem miąższości i stopnia zamulenia. Często występują torfy pokryte warstwą piasku (15-20 cm). Niektóre torfy po obniżeniu wód gruntowych w efekcie tzw. zabiegów agrotechnicznych – melioracji, na skutek zakłócenia procesów torfotwórczych uległy procesom murszenia.

Na wysoczyźnie w obniżeniach terenowych wykształciły się czarne ziemie. W obniżeniach dolin rzecznych występują głównie ziemie torfowe - torfów niskich - bardzo zróżnicowane pod względem miąższości i stopnia zamulenia. Często występują torfy pokryte warstwą piasku (15-20 cm). Niektóre torfy po obniżeniu wód gruntowych w efekcie tzw. zabiegów agrotechnicznych - melioracji, na skutek zakłócenia procesów torfotwórczych uległy i ulegają procesom murszenia. Najsłabsze gleby, do których można zaliczyć piaski sandrowe i piaski żwirowe tarasów rzecznych w większości od dawna porastają lasy (duże kompleksy leśne siedlisk borów świeżych i mieszanych).

Na przedmiotowym terenie wśród gleb wykorzystywanych rolniczo dominuje żytni dobry kompleks przydatności gleb na glebach bielicowych i pseudobielicowych. Występuje w okolicach Żydowa i rozciąga się dalej na północ. Na pozostałych terenach występują lokalnie kompleksy: zbożowo-pastewny słaby, żytni słaby i żytni bardzo dobry.

Do najważniejszych zagrożeń prowadzących do degradacji gleby należą:

- monokultury, które prowadzą do zubożenia gleby,
- pożary roślinności wzmagające erozję gleby, co prowadzi do pustynnienia danego obszaru,
- osuszanie podmokłych terenów i regulacja rzek obniżająca poziom wód gruntowych,
- zbyt intensywne nawożenie mineralne,
- niewłaściwa irygacja pól nawozami naturalnymi – gnojówką, gnojowicą, itp.,
- ścieki i różnego rodzaju odpady niewłaściwie składowane,
- intensywne zabiegi agrotechniczne,

- stosowanie nadmiernych ilości chemicznych środków owadobójczych, chwastobójczych i grzybobójczych,
- eksploatacja powierzchniowa surowców mineralnych;
- zajmowanie obszarów rolniczych pod budownictwo przemysłowe i mieszkalne;
- emisje i imisje gazów i pyłów.

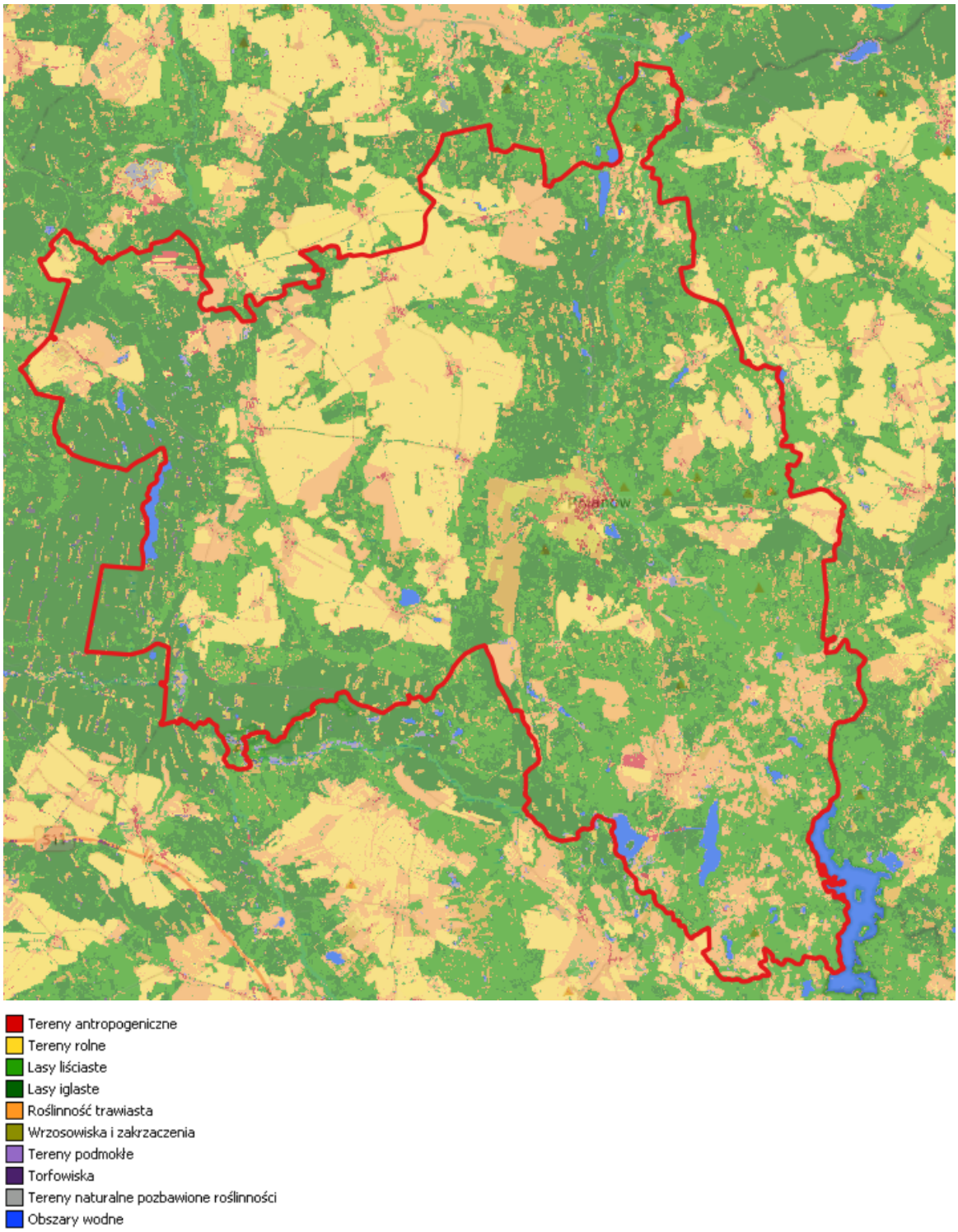

Rysunek 54. Klasyfikacja pokrycia terenu – grunty leśne, grunty rolne, tereny przekształcone antropogenicznie

źródło: Polska Agencja Kosmiczna - usługa pobierania, styczeń 2025 r.: https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/img/guest/POLSA2021_OrtofotomapaSatelitarna/MapServer/WMSServer

3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego

Gmina Polanów posiada gminną ewidencją zabytków. Wykazano 37 zabytków wpisanych do rejestru województwa zachodniopomorskiego, 37 zabytków wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków, 5 stanowisk archeologicznych.

Do ciekawych zabytków gminy należą:

Święta Góra

W odległości ok. 3 km na zachód od Polanowa znajduje się Święta Góra (156 m n.p.m.), będąca miejscem kultu dla pogańskiej ludności, zmieszkującej te rejony we wczesnym średniowieczu. Po chrystjanizacji Pomorza do Polanowa przybyli cystersi, którzy w XIV wieku zbudowali na Świętej Górze kaplicę z obrazem matki Boskiej. Wkrótce po tym miejsce to stało się celem katolickich pielgrzymek. Pod koniec XVI wieku, w następstwie postępującej reformacji, mnichów zmuszono do opuszczenia sanktuarium, a kaplica została zburzona. Pozostałości jej konstrukcji jeszcze wiele lat później krążyły wśród ludności, która traktowała je jako relikwie.

Zamek rycerski w Krągu

Zamek w Krągu należy wraz z kaplicą do najokazalszych zespołów rezydencjonalnych na Pomorzu. Prezentuje dobrze zachowaną renesansową formę z gotyckimi reliktami. Walory architektury podkreśla malownicze położenie w zabytkowym parku nad jeziorem.[4] Dawna posiadłość rycerska leżąca przy drodze do Sławna. Wybudowany przez rodzinę Podewilsów na początku XV wieku zespół zamkowo-parkowy, później był wielokrotnie przebudowywany, 1580 roku rozebrano go do fundamentów i odbudowano w stylu renesansowym, ostateczny wygląd obiekt uzyskał pod koniec XIX w.

Fotografia 1. Zamek rycerski w Krągu

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/

[44]Opis z kartoteki zabytku: https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_32_BK.111878&rejestr=rejestr zabytkow

Rysunek 55. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/

Fotografia 2 Kościół z XV wieku w Komorowie

źródło: Oficjalna strona Gminy Polanów https://polanow.pl/atrakcje

Rysunek 56. Zespół młyna wodnego w Polanowie
źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/

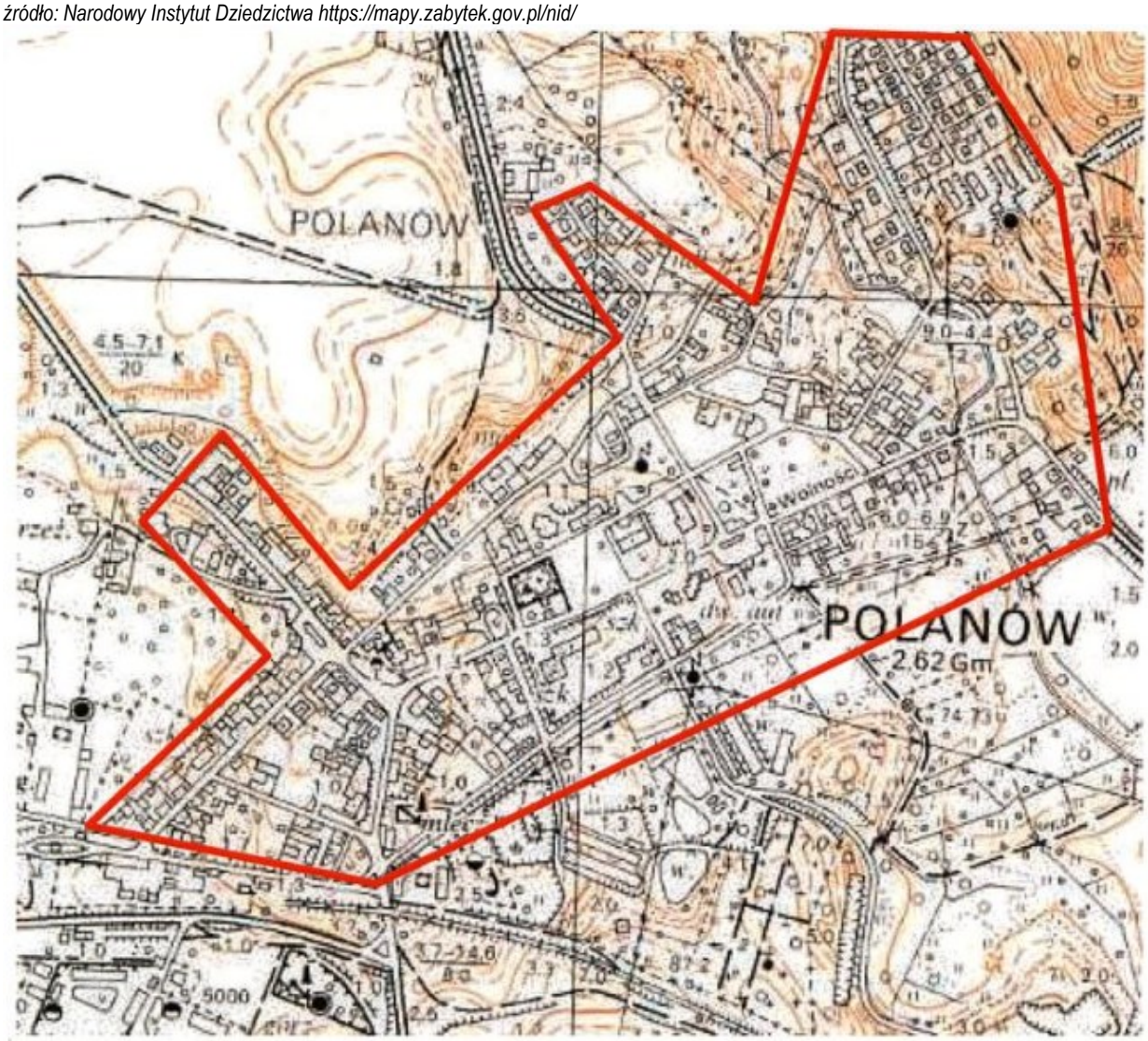

Rysunek 57. Układ urbanistyczny miasta Polanów (ewidencja zabytków)
źródło: Karta ewidencyjna zabytku nieruchomego: Narodowy Instytut Dziedzictwa https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/

Ruiny fabryki kamienia

W leśnej głuszy, nieopodal Góry Złocień w sołectwie Gołogóra, znajdują się monumentalne ruiny po starej, niemieckiej fabryce kamienia tłuczonego (szutru). Setki metrów kwadratowych żelbetonowej konstrukcji, potężne niemal dwudziestometrowe ściany porośnięte mchem. Fabryka została wybudowana przez Niemców tuż przed II wojną światową albo na samym jej początku. Do końca nie wiadomo jak długo funkcjonowała i do czego tak naprawdę służyła. Prawdopodobnie tłuczono tu kamień, który był zwożony z okolicy, tu go kruszono i wysyłano dalej do budowy dróg tzw. kocich łbów i umocnień militarnych. Obiekt mógł jednak mieć zupełnie inne przeznaczenie, o którym na razie nikt nie wie.

Czerwony Most

W odległości ok. 1,5 km na południowy wschód od centrum Polanowa znajduje się Czerwony Most. Są to pozostałości potężnego, stalowego wiaduktu, zbudowanego w 1916 r. nad doliną rzeki Grabowej. Most ma długość 120 m i stanowi element przedwojennej linii kolejowej z Grzmiącej do Korzybia. Funkcję swoja pełnił do 1945 roku, kiedy Rosjanie rozebrali go likwidując w ten sposób połączenie kolejowe. Na konstrukcji mostu do dziś widać ślady po nieudanej próbie wysadzenia go. Obecnie pod mostem znajduje się kładka, którą przebiega szlak rowerowy.

Kościół z XV wieku w Komorowie

Znajdujący się na niewielkim wzniesieniu, w samym centrum miejscowości Komorowo kościół powstał najprawdopodobniej w połowie XV wieku. Uwagę przykuwa charakterystyczna struktura budowli, ściany łączą w sobie polne nieociosane kamienie z gotycką cegłą.

Kościół gotycki z XV wieku w Kościernicy

Kościół Matki Boskiej Królowej Polski w Kościernicy wybudowany został w XV w. i podobnie jak kaplica na Świętej Górze Polanowskiej, służył katolikom. Choć kościół na przestrzeni wieków wielokrotnie przebudowywano po dzień dzisiejszy zachowały się w nim gotyckie mury z pięknymi witrażami, zabytkowa chrzcielnica oraz naziemna żeliwna dzwonnica.

Kościół wiejski z XVI wieku w Krągu

Barokowo-renesansowy murowany, jednonawowy kościół pw. Zwiastowania NMP został wzniesiony w 1580 r przez właścicieli pobliskiego zamku. Starą część kościoła charakteryzuje bogaty renesansowy wystrój, na który składają się m.in.: ołtarz, ambona, chrzcielnica i loża kolatorska.

Kościół szachulcowy z XVII wieku w Wielinie

Kościół szachulcowy z XVII w. w Wielinie pw. Chrystusa Króla z 1698 roku - prawdziwa perła architektury sakralnej - niewielki urokliwie położony kościółek z bardzo dobrze zachowanym od wielu wieków wnętrzem.

Kościół szachulcowy z XVIII wieku w Chociminie

10. Cmentarzysko Kurhanowe z X, XI w. w Żydowie

Przy okazji budowy elektrowni szczytowo-pompowej w latach 60-tych XX w., na terenie Żydowa zostały przeprowadzone gruntowne badania archeologiczne, dzięki którym odkryto wczesnośredniowieczną nekropolię, liczącą 22 kurhany czworoboczne i okrągłe o konstrukcji kamienno ziemnej o różnym stopniu zachowania. Archeolodzy datują powstanie cmentarzyska na XI-XII wiek, tj. na czasy początków państwa polskiego.

Ruiny kościoła w Karsinie

Malowniczo górujące nad wsią ruiny gotyckiego kościoła Karsinie, którego powstanie datuje się na XIII stulecie.

3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Analizując dane dotyczące stanu środowiska przyrodniczego, a także zaplanowane działania gminy na najbliższe lata można zauważyć duże potrzeby w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, w szczególności w zakresie kanalizacji sanitarnej. Uchwałą Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego została wyznaczona Aglomeracja Polanów - Nr III/43/15 z dnia 27 stycznia 2015r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Polanów oraz likwidacji aglomeracji Polanów wyznaczonej rozporządzeniem Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 8 marca 2006r. (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2015 poz. 468).

Aglomeracja Polanów obsługiwana jest przez jedną oczyszczalnie ścieków, zlokalizowaną na terenie miasta Polanów. Działki nie podłączone w chwili obecnej do systemu kanalizacji zlokalizowane w obrębie aglomeracji oraz obszary o niskiej koncentracji zaludnienia, poza wyznaczonymi granicami aglomeracji, są obsługiwane przez alternatywne rozwiązania

dla budowy zbiorczego systemu kanalizacyjnego – indywidualne systemy oczyszczania ścieków:

- przydomowe oczyszczalnie ścieków,

- szczelne zbiorniki bezodpływowe, z których nagromadzone ścieki dowożone są taborem asenizacyjnym.

Łączna ilość mieszkańców aglomeracji (stałych i przebywających czasowo) odsługiwana przez sieć kanalizacyjną na 2020 r. wynosiła: 3710 osób.

Na terenie aglomeracji Polanów położonych jest 28 zbiorników bezodpływowych oraz 11 przydomowych oczyszczalni, z których korzysta łącznie 109 osób. Ilość ścieków powstających na terenie aglomeracji nieobjętych systemem kanalizacji zbiorczej, gdzie zastosowano systemy indywidualne, wynosi 5 tyś. m^3/rok[5].

3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu

Ustalenia projektu *Planu* nie wskazują konkretnych działań inwestycyjnych czy pozainwestycyjnych, a wskazują możliwości projektowe na etapie formułowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w warunkach konsultacji społecznych.

Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi.

Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne działania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego.

[5] Uchwała Nr XXX/208/20 Rady Miejskiej w Polanowie z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie wyznaczenia obszaru i granic Aglomeracji Polanów

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

A. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji. Na terenie opracowania występują zwierzęta umieszczone w II załączniku do tej Konwencji jako ściśle chronione.

1. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.;

2. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo);

3. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.;

4. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.;

5. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.;

6. Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979r.,,zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków;

7. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do celów działań określonych w Planie Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego *8 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska do roku 2030* (8.EAP) przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2022/591 z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2030 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu. Wniosek wspiera cele **Europejskiego Zielonego Ładu** w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację **wizji na rok 2050** zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety.

Cele priorytetowe Ósmego Programu to:

- osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.,
- wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu,
- dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,

- osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitałunaturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Projekt dokumentu uwzględnia powyższe cele.

Na szczeblu krajowym:

1. *„Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym - Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*

Głównym celem SZRWRiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich".

SZRWRiR 2030 będzie realizowała założenia SOR wskazane w jej trzech celach szczegółowych przez działania zaprojektowane w poszczególnych kierunkach interwencji,:

Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej

Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa

2. *„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030"*

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Wśród kluczowych działań o charakterze horyzontalnym, które powinny być realizowane we wszystkich województwach wymieniono uwzględnienie trendów klimatycznych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej (climate proofing).

Wśród głównych celów określono Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu. Do działań priorytetowych tego celu zaliczono:

- Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego;
- Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej i kolejowej;
- Stworzenie warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych i rozwoju efektywnych systemów przewozowych.

Powyższe działania uwzględnia projekt *Planu.*

3. „Polityka energetyczna Polski do 2030 roku"

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- Ograniczenie emisji CO_2 do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.
- Ograniczenie emisji SO_2 i NO_x oraz pyłów (PM10 i PM 2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszersze wykorzystanie ich w gospodarce.
- Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

Projekt dokumentu *uwzględnia powyższe cele.*

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody

W granicach opracowania występują formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody:

- Rezerwat przyrody „Wieleń",
- Rezerwat przyrody „Wapienny Las"
- Rezerwat przyrody „Dolina Pustynki",
- Rezerwat przyrody Dolina Zgniłej Strugi",
- Rezerwat przyrody „Rekowski Wrzosiec",
- Rezerwat przyrody „Rezerwat na Rzece Grabowej",
- Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Żydowo – Biały Bór",
- Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Polanowa"
- Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Radwi (Mostowo – Zegrze)",
- Obszar Natura 2000 „Dolina Grabowej" PLH320003,
- Obszar Natura 2000 „Jezioro Bobięcińskie",
- Obszar Natura 2000 „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli" PLH320022,
- Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska",
- użytki ekologiczne:

PL.ZIPOP.1393.UE.3209063.190, 197, 198, 201, 205, 209, 210, 232, 233, 242, 243, 262, 273, 275-278, 280, 283-285, 287, 288, 291, 292, 295, 305, 308,

- pomniki przyrody:

PL.ZIPOP.1393.PP.3209063.1119, 1120, 1122-24, 1126, 1129-34, 1136-1148, 1151, 1153-55, 1159-62, 1166, 2465, 2467, 2468, 2926, 2931, 1466.

Rezerwat przyrody „Wieleń"

- strefa 27SO – brak dodatkowych profili funkcjonalnych

Profil podstawowy obejmuje tereny (bez możliwości usunięcia któregokolwiek), które umożliwiają zachowanie obecnego stanu, a co za tym idzie – realizowania celów ochrony określonych w §2 ust. 1 oraz przyrodniczych i społecznych uwarunkowań realizacji tych celów ustalonych w §2 ust. 2 Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 14 października 2019 r. w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody „Wieleń" (Dz. Urz. Woj. Zacho. z 2019 r. poz. 5140). W planie ochrony określono również zagrożenia istniejące i potencjalne (Załącznik nr 3 do Zarządzenia). Planowanie przestrzenne na podstawie ustaleń projektu planu ogólnego, formułowanie ustaleń do mpzp na podstawie ustaleń planu ogólnego umożliwia przeciwdziałanie zagrożeniom np.: „Dostosowanie rodzaju i zakresu prac melioracyjnych oraz cięć i prac pielęgnacyjnych w strefie buforowej rezerwatu, tj. w wydzieleniach 233a, 233d, 233f, 234a. W zakresie zdefiniowanego celu działań ochronnych w stosunku do siedliska 9110 kwaśne buczyny Luzulo-Fagetum określonego w Załączniku nr 5 – ustalenia planu umożliwiają utrzymanie właściwego stanu siedliska.

Stwierdza się brak oddziaływania ustaleń projektu planu na rezerwat przyrody „Wieleń".

Rezerwat przyrody „Wapienny Las"

- strefa 25SO – brak dodatkowych profili funkcjonalnych

Profil podstawowy obejmuje tereny (bez możliwości usunięcia któregokolwiek), które umożliwiają zachowanie obecnego stanu i realizację ochrony czynnej określonej w Załączniku Nr 2 Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 września 2024 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wapienny Las". Zakres działań ochronnych wykracz poza ustalenia planu ogólnego. Natomiast ustalenia planu nie będą wpływać na możliwość ich realizacji (m. in. wykonywanie badania wody, usuwanie śmieci itp.). Zidentyfikowane zagrożenia (powszechny spadek poziomu wód gruntowych, zaśmiecanie rezerwatu, gospodarka leśna i in.) to zagrożenia wykraczające poza ustalenia planów ogólnych. W zakresie zmiany przeznaczenia gruntów – odbywa się na etapie sporządzania mpzp.

Stwierdza się brak oddziaływania ustaleń projektu planu na rezerwat przyrody „Wapienny Las".

Rezerwat przyrody „Dolina Pustynki"

- strefa 27SO – brak dodatkowych profili funkcjonalnych

Profil podstawowy obejmuje tereny (bez możliwości usunięcia któregokolwiek), które umożliwiają zachowanie obecnego stanu, a co za tym idzie – realizowania celu ochrony określonych w §2 Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Dolina Pustynki".

Stwierdza się brak oddziaływania ustaleń projektu planu na rezerwat przyrody „Dolina Pustynki".

Rezerwat przyrody „Dolina Zgniłej Strugi"

- strefa 29SO – brak dodatkowych profili funkcjonalnych

Profil podstawowy obejmuje tereny (bez możliwości usunięcia któregokolwiek), które umożliwiają zachowanie obecnego stanu, a co za tym idzie – realizowania celu ochrony określonych w §2 Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Dolina Zgniłej Strugi".

Stwierdza się brak oddziaływania ustaleń projektu planu na rezerwat przyrody „Dolina Zgniłej Strugi".

Rezerwat przyrody „Rekowski Wrzosiec"

- strefa 29SO – brak dodatkowych profili funkcjonalnych

Profil podstawowy obejmuje tereny (bez możliwości usunięcia któregokolwiek), które umożliwiają zachowanie obecnego stanu, a co za tym idzie – realizowania celu ochrony określonych w §2 Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 grudnia 2024 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Rekowski Wrzosiec".

Stwierdza się brak oddziaływania ustaleń projektu planu na rezerwat przyrody „Rekowski Wrzosiec".

Rezerwat przyrody „Rezerwat na Rzece Grabowej"

- strefa 27SO – brak dodatkowych profili funkcjonalnych

Profil podstawowy obejmuje tereny (bez możliwości usunięcia któregokolwiek), które umożliwiają zachowanie obecnego stanu, a co za tym idzie – realizowania celu ochrony określonych w §2 Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 18 grudnia2016 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Rezerwat na Rzece Grabowej".

Obowiązuje Rozporządzenie Nr 24/2002 Wojewody Zachodniopomorskiego z dnia 30 sierpnia 2002 r. w sprawie określenia zakazów obowiązujących na terenie rezerwatów przyrody położonych na obszarze województwa zachodniopomorskiego. Zgodnie z §2 ust. 2 w stosunku do rezerwatu obowiązują zakazy (pkt 1-25), które w ocenie autora prognozy nie będą złamane na skutek realizacji ustaleń projektu planu. Prócz zakazów, które wykraczają poza ustalenia planu obowiązują też takie, które mogą nawiązywać do w następstwa realizacji planów ogólnych (m. in. zmiana stosunków wodnych, niszczenia gleby lub zmiany sposobu jej użytkowania). Ocenia się, że ustalenia planu pozwalają na kształtowanie ustaleń na etapie mpzp w uszanowaniu obowiązujących zakazów. W następstwie realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się złamania któregokolwiek zakazu.

Stwierdza się brak oddziaływania ustaleń projektu planu na rezerwat przyrody „Rezerwat na Rzece Grabowej".

Dla obszarów chronionego krajobrazu:

Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Żydowo – Biały Bór", Obszar chronionego krajobrazu „Okolice Polanowa", Obszar chronionego krajobrazu „Dolina Radwi (Mostowo – Zegrze)" obowiązuje Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2021 r., poz. 2091 ze zm.).

Zgodnie z §2 Na obszarach, o których mowa w załączniku nr 1 do uchwały, wprowadza się następujące zakazy:

1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

- na skutek realizacji planu nie dojdzie do umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, w pozostałych okolicznościach ustalenia projektu planu nie dotyczą (umyślne zabijanie);

2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko;

- stosuje się odstępstwo wymienione w §2 ust. 2

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one

z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- realizacja założeń Planu może być realizowana bez likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych i in. ze względu na możliwość realizacji profili dodatkowych;

Wynika to z faktu uwzględnienia w profilu dodatkowym terenu lasu i terenu zieleni naturalnej. Projekt POG nie pozwala na projektowanie z dokładnością właściwą dla MPZP, dlatego wyznacza profile funkcjonalne. Dotyczy to w szczególności stref:

- 23SN - teren zieleni naturalnej, teren lasu,
- 49SN - teren zieleni naturalnej,
- 71SU - teren zieleni naturalnej, teren lasu,
-72SU - teren zieleni naturalnej, teren lasu,
- 14SN - teren zieleni naturalnej i zwiększenie pow. biologicznie czynnej do 85%,
- 16SN - teren zieleni naturalnej i zwiększenie pow. biologicznie czynnej do 85%,
- 35SU - teren zieleni naturalnej, teren lasu,
- 36SU - teren zieleni naturalnej, teren lasu,
- 55SN - teren zieleni naturalnej,
- 56SN - teren zieleni naturalnej.

Tereny te należy wykorzystać w projektowaniu mpzp dla tego terenu.

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;

- projekt nie przewiduje stref górnictwa na terenie ochk;

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- projekt nie przewiduje przedsięwzięć na znacznych powierzchniach jak powierzchniowe wydobycie złóż czy powstania węzłów drogowych, które mogłyby trwale zniekształcić rzeźbę. Przewidywane w projekcie Planu strefy stanowią kontynuację istniejącej zabudowy wewnątrz istniejących jednostek osadniczych; skala tego zjawiska będzie niewielka;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

- j.w.; *na skutek realizacji ustaleń projektu Planu może dojść do tymczasowej zmiany stosunków wodnych w zakresie nowo powstałej zabudowy*

7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;

- ustalenie projektu Planu dają możliwość kształtowania przestrzeni zgodnie z istniejącym zagospodarowaniem na tych terenach;

8) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

- projekt respektuje zapisy Uchwały włączając ustalenia §4

Projekt POG wskazuje strefy 16SN, 23SN, 49SN, 55SN, 56SN, 36SU, 71SU, 72SU zlokalizowane bezpośrednio nad brzegami jezior lub rzek. W granicach tych stref należy zastosować tereny profilu funkcjonalnego, uwzględnione w profilu dodatkowym strefy, tak by zakaz nie został złamany.

Projekt POG nie pozwala na projektowanie z dokładnością właściwą dla MPZP, dlatego wyznacza profile funkcjonalne.

W przypadku strefy 23SN wskazuje się w profilu dodatkowym:

- teren zieleni naturalnej,

- teren lasu.

W przypadku strefy 49SN wskazuje się w profilu dodatkowym teren zieleni naturalnej.

Teren, gdzie projekt wyznacza strefę 16SN w obowiązującym SUiKZP gminy Polanów przewiduje teren usługowy. pod strefę projektowaną usługową – dla ochrony wartości przyrodniczych zwiększono tu powierzchnię biologicznie czynną do 85%. Strefa 16SN uwzględnia też teren zieleni naturalnej w profilu dodatkowym.

W strefie 71SU i 72SU uwzględniono teren zieleni naturalnej i teren lasu.

Strefa 36SU wynika bezpośrednio z ustaleń obowiązującego SUiKZP gminy Polanów. W profilu dodatkowym wpisano też teren zieleni naturalnej ,teren lasu, co zabezpiecza wartości przyrodnicze tej strefy.

Strefy 55SN i 56SN – występuje tu mały teren plaży, przez co GKUA rekomenduje je do wyznaczenia strefy zieleni i rekreacji – dla ochrony wartości przyrodniczych zwiększono tu powierzchnię biologicznie czynną do 85%. Obie te strefy uwzględniają też teren zieleni naturalnej w profilu dodatkowym.

Tereny te należy wykorzystać w projektowaniu mpzp dla tego terenu.

Powyższe stanowią wyjątki – w pozostałym zakresie projekt POG przewiduje strefy otwarte SO na terenach wód otwartych, jezior i rzek. Profil podstawowy strefy otwartej uwzględnia wiele form zagospodarowania terenu bez możliwości wykreślenia któregokolwiek: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej. Strefa otwarta umożliwia zatem wskazanie zagospodarowania zgodne uwarunkowaniami Obszaru.

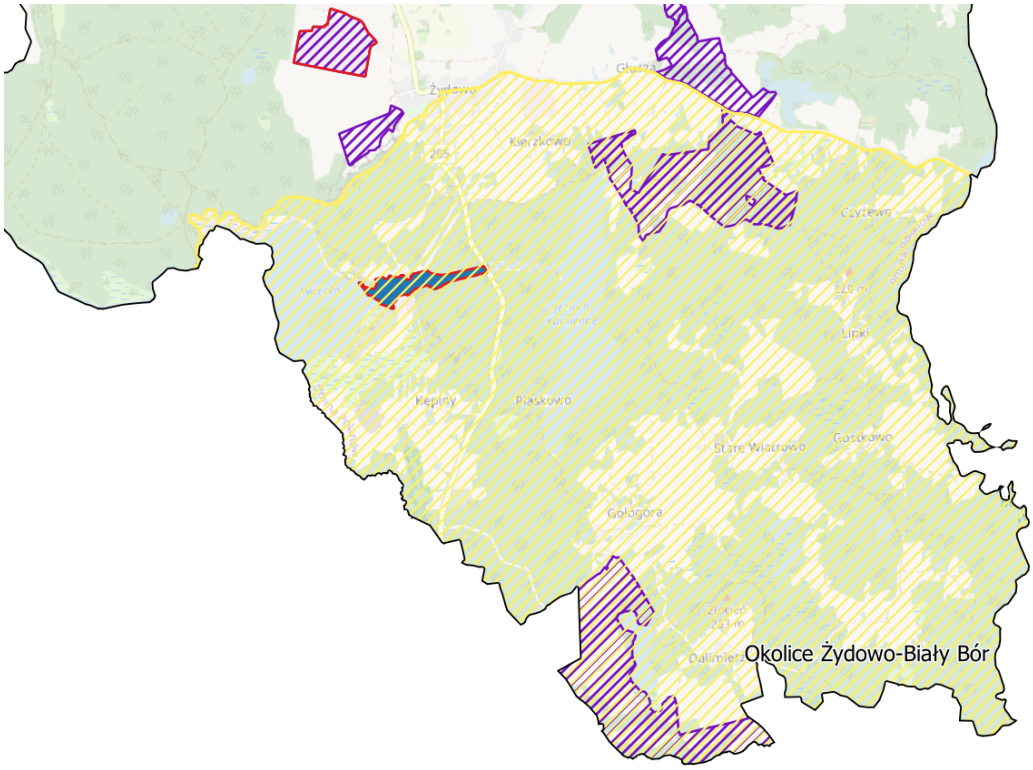

Rysunek 58. Tereny elektrowni słonecznej w strefach otwartych projektu planu

W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Okolice Żydowo – Biały Bór" projekt planu przewiduje tereny elektrowni słonecznej w strefie otwartej. Konieczność zachowania zadrzewień, terenów zadrzewionych, terenu lasu wymusza znaczne ograniczenie powierzchni pod tereny elektrowni słonecznej. Oznacza to, że rzeczywiste zagospodarowanie panelami fotowoltaicznymi będzie znaczne mniejsze (szacuje się nawet ok. 50% wyznaczonej powierzchni strefy). Stąd nie przewiduje się wpływu na krajobraz będący podstawowym przedmiotem ochrony Obszaru. Nie przewiduje się wpływu ustaleń planu na obszary chronionego krajobrazu na terenie gminy Polanów.

Użytki ekologiczne zlokalizowane są w strefach: 26-29SO. Wszystkie te strefy nie przewidują dodatkowych profili funkcjonalnych w myśl zasady, aby nie umożliwiać rozwoju na tych terenach innych funkcji niż dotychczasowe zagospodarowanie. Podobnie, ustanowione pomniki przyrody zostały wprowadzone w strefy, których profile podstawowe oraz dodatkowe pozwalają na ich zachowanie i ochronę. Ustalenia projektu planu nie przewidują zmian najbliższego otoczenia pomników przyrody, stąd projektowany

dokument nie złamie zakazów obowiązujących dla pomników przyrody.

Zgodnie z zasadami sporządzania planu ogólnego oprócz ogólnego zakwalifikowania terenu do danej strefy można wskazać tzw. profil dodatkowy uwzględniający specyfikę danego terenu. Należy podkreślić, że profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy) określa jedynie jakie funkcje będą w ogóle dopuszczalne do wyznaczenia w planie miejscowym czy decyzji o warunkach zabudowy (w przypadku wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy). Profil funkcjonalny nie odnosi się w żadnym stopniu do proporcji między funkcjami i nie ma wpływu na udział tych funkcji w docelowym ani planowanym zagospodarowaniu na poziomie planu miejscowego. Szczegółowe warunki zagospodarowania są do ustalenia na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Dodatkowo z uwagi na położenie gminy w zasięgu form ochrony przyrody wprowadzono w profilu dodatkowym teren zieleni naturalnej, tak aby na etapie sporządzania miejscowych planów umożliwić wprowadzenie zapisów pozwalających na realizację zadań ochronnych.

Wybierając profil dodatkowy w POG Polanów dla poszczególnych stref przeanalizowano indywidualny, lokalny charakter każdej wyodrębnionej jednostki przestrzennej oraz uwarunkowania, w tym wynikające z odrębnych przepisów. Przykładowo z uwagi na położenie gminy w części w przyrodniczych obszarach chronionych w strefach związanych z możliwym zainwestowaniem dodano profil „teren elektrowni słonecznej" tylko tam, gdzie możliwa jest ich realizacji przy jednoczesnym zabezpieczeniu wartości przyrodniczych gminy.

Projekt planu ogólnego gminy Polanów pozwala na kształtowanie polityki przestrzennej w zgodzie z istniejącymi i projektowanymi formami ochrony przyrody. Z analizy uzasadnienia wynika, że strefy wyznaczone w granicach gminy oparto w znacznym stopniu na obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub jako kontynuacja zabudowy występującej w sąsiedztwie.

Analiza wykazała, że Plan Ogólny, zgodnie z zapisami rozdziału 2. „Obszary chronione i szczególnego zagospodarowania" uwzględnia warunki ochrony określone w poszczególnych aktach prawa ustanowionych dla tych form ochrony.

W stosunku do proponowanych form ochrony przyrody wskazanych w „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" (Biuro Konserwacji Przyrody, Szczecin 2010 r.), analiza wykazała się brak kolizji. Nie mnie wskazuje się na konieczność zaktualizowania „Waloryzacji.." pod katem aktualnego zagospodarowania terenu (część terenów zmieniła zagospodarowanie w kierunku wykluczającym objęcie ochroną jak wydobycie złóż, zabudowa panelami fotowoltaicznymi, zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa i in.)

5.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

5.2.1. Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

Tereny doliny Wisły objęto ochroną jako obszary Natura 2000:

- Obszar Natura 2000 „Dolina Grabowej" PLH320003,
- Obszar Natura 2000 „Jezioro Bobięcińskie" (PLH320040),
- Obszar Natura 2000 „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli" PLH320022,
- Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska" PLB320019.

Zgodne z art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478) zabrania się podejmowania działań mogących, osobo lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura

2000 lub pogorszyć integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami Natura 2000.

„Ostoja Drawska"

Obowiązuje Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 „Ostoja Drawska" PLB320019 (Dz. Urz. Woj. Zacho. z 2014 r. poz. 2674 ze zm.).

Projekt planu nie przewiduje w granicach obszaru terenów elektrowni wiatrowych ani słonecznych. Wyznaczenie terenów produkcji w sąsiedztwie Obszaru wskazuje na konieczność przeprowadzenia standardowych procedur – screeningu przyrodniczego, a następnie jeśli na tym etapie lokalizacja farmy nie zostanie wykluczona – monitoringu w zakresie lokalnych korytarzy migracji (ze względu na przegradzania terenu produkcji energii). Zaznacza się, że wskazane tereny wypadają korzystnie w analizie typowania najbardziej preferowanych obszarów map „The Wildlife Sensitivity Mapping Manual".

Brak wskazań do zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Polanów.

W stosunku do Obszarów Natura 2000:

- **„Dolina Grabowej"** – obowiązuje Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Grabowej (PLH320003)
- **„Jezioro Bobięcińskie"** – obowiązuje Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Jezioro Bobięcińskie (PLH320040)
- **„Dolina Radwi, Chocieli i Chotli"** – obowiązuje Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Dolina Radwi, Chocieli i Chotli (PLH320022).

W stosunku do wszystkich Obszarów Natura 2000 na terenie gminy pozyskano dane przyrodnicze (stanowiska gatunków, siedliska przyrodnicze, monitoring i in.).

Ponieważ na części terenów będących w granicach ww. Obszarów projekt planu przewiduje tereny elektrowni słonecznej w strefie otwartej, przeanalizowano lokalizację stwierdzonych siedlisk gatunków i siedlisk przyrodniczych na terenie gminy. Na fragmencie strefy 27SO, która przewiduje w profilu dodatkowym teren elektrowni słonecznej, występują dwa płaty siedliska o kodzie 6510 (pow. ok. 0,56ha) i 91E0 (o pow. 0,46ha). Oznacza to, że na tych terenach, a także w bezpiecznej odległości określonej na etapie wyznaczania granic gospodarowania terenu, należy wykorzystać inne tereny określone w profilu podstawowym lub dodatkowym.

W projekcie Planu ustalono w granicach ww. Obszarów strefę otwartą – SO. Należy uznać, że projekt Planu uwzględnia istniejące zagospodarowanie, a granice powyższych terenów będą przedmiotem mpzp.

W stosunku do stref 18SR, w granicach której występują przedmioty ochrony Obszaru Natura 2000 Dolina Grabowej (PLH320003) wskazuje się, że teren ten objętą strefą produkcji rolniczej, ze względu na występowanie tu stawów hodowlanych. Ze względu na ochronę wartości przyrodniczych, w tym przedmiotów ochrony wpisano do profilu dodatkowego teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód.

W stosunku do strefy 16SN, na terenie której występują przedmioty ochrony Obszar Natura 2000 „Jezioro Bobięcińskie" (PLH320040) zaznacza się, że profil dodatkowy uwzględnia tereny zieleni naturalnej, co należy wykorzystać na etapie sporządzania MPZP. Dla tej strefy zwiększono też powierzchnię biologicznie czynną do 85%. Nadmienia się, że studium gminy przewiduje dla tego terenu usługi.

W stosunku do strefy 55SN na terenie której występują przedmioty ochrony Obszar Natura 2000 „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli" PLH320022 – wyznaczono w profilu dodatkowym teren zieleni naturalnej i zwiększono też powierzchnię biologicznie czynną do 85%.

W przypadku terenów gospodarczych i przemysłowych wyznaczonych w strefach oddalonych od Obszarów Natura 2000 kluczowe znaczenie ma skala przedsięwzięcia. Wszystkie te tereny znajdują się poza granicami obszarów Natura 2000. Nie przewiduje się żadnego wpływu działania tych stref na przedmioty ochrony Obszarów jak i na ich ochronę.

W opracowanych dokumentach dla Obszaru Natura 2000 „Dolina Grabowej" PLH320003, Obszar Natura 2000 „Jezioro Bobięcińskie", Obszar Natura 2000 „Dolina Radwi, Chocieli i Chotli" PLH320022, Obszar Natura 2000 „Ostoja Drawska" (SDF, PZO) nie wskazuje się wśród zagrożeń zewnętrznych takiego rodzaju działalności, który byłby uwzględniony w projekcie planu.

Działające tu od lat przedsiębiorstwa nie wykazywały dotąd negatywnego oddziaływania na Obszar stąd przyjęto, że brak jest tu podstaw do stwierdzenia możliwego oddziaływania stref na Obszary Natura 2000. Stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Planu na Obszary Natura 2000. Plan Ogólny nie przewiduje zmian w polityce przestrzennej gminy, które mogłyby zagrażać przedmiotom ochrony. Powyższe pozwala stwierdzić brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Planu Ogólnego na Obszary Natura 2000 oraz na przedmioty ich ochrony.

5.2.2. Integralność obszaru Natura 2000

Ocenę oddziaływania ustaleń projektu planu na integralność obszaru przeprowadzono biorąc pod uwagę:

- stopień oddziaływania ustaleń na przedmioty ochrony,
- skalę zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenów,
- skalę zmian w stosunku do optymalnego (pożądanego) użytkowania terenu.

Planowane strefy nie wprowadzają wielkopowierzchniowych jednostek czy obiektów liniowych mogących zagrażać przecięciu, przerwaniu czy zwężeniu korytarza ekologicznego (drogi szybkiego ruchu, autostrady itp.). Ustalenia projektu wykluczają niebezpieczeństwo negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000.

Na skutek wybranej polityki przestrzennej określonej w projekcie Planu, nie przewiduje się powstania negatywnych oddziaływań w zakresie integralności obszarów Natura 2000.

5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność

5.3.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni

Obszar Gminy Polanów położony jest w rejonie gdzie występują powierzchniowe formy ochrony przyrody jak: rezerwaty, obszary chronionego krajobrazu, Obszary Natura 2000, na terenie których występują cenne gatunki zwierząt i roślin. Można więc przypuszczać, że na obszarze gminy może występować część ze zinwentaryzowanych zwierząt lub roślin. Dotyczy to w szczególności obszarów zalesionych, łąkowych czy dolinnych. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę czy infrastrukturę techniczną, siedliska utracą gatunki roślin i zwierząt co będzie mieć niewielki, lokalny wpływ na bioróżnorodność.

Wraz z rozpoczęciem prac budowlanych będzie generowany hałas mogący stanowić uciążliwość dla gatunków zamieszkujących tereny leśne i rolne występujące w pobliżu terenów budowy. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe, „chwilowe". Następnie pojawi się hałas związany z obsługą komunikacyjną nowopowstałych budowli lub z eksploatacją przedsięwzięć (drogi, mosty, kolej, ścieżka rowerowa). Oddziaływanie będzie miało już charakter stały i spowoduje zatrzymanie na tym terenie wyłącznie gatunków przystosowanych do antropopresji i działalności człowieka. Na terenach gdzie dominuje szata roślinna o niewielkich wartościach przyrodniczych, częściowo zdegradowana przez człowieka, projektowane zainwestowanie będzie wiązać się z jego uporządkowaniem i wprowadzeniem ozdobnej roślinności przydomowej, w tym zieleni wysokiej. Tym samym przekształcenia szaty roślinnej będą tu korzystne.

Ze względu na oddziaływanie ustaleń *Planu* na bioróżnorodność należy zastosować działania minimalizujące (szeroko wskazane w rozdziale 6.2.):

- z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);
- pozostawianie starodrzewi oraz drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach i na terenach rolniczych;
- tereny zajmujące znaczne powierzchnie należałoby pozostawić bez ogrodzenia lub grodzić je w sposób umożliwiający przemieszczanie się drobnych zwierząt tj. z niewielki otworem – „światłem" pod siatką.

Dla zminimalizowania wpływu prac budowlanych i montażowych należy przeprowadzać je poza okresem zimowania, jesiennego poszukiwania kryjówek do zimowania oraz wiosennego poszukiwania miejsc żerowania i rozrodu.

Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy, a ograniczenie wycinki istniejącej zieleni do niezbędnego minimum w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń stref, gdzie przewiduje się zabudowę, będzie się wiązała z przygotowaniem terenu. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przede wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące tereny przyległe do istniejących cieków, a także okoliczne lasy i zarośla;
- wzmożonym ruchu pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z funkcjonowaniem zaplecza budowy, co spowodować może płoszenie zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami;
- fragmentacji siedlisk poprzez tworzenie efektu bariery na szlaku migracji zwierząt.

Przeważająca część obszaru gminy została ujęta w strefy otwarte. Profilem podstawowym tej strefy to: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej. Są to tereny otwarte, mało przeobrażone, których oddziaływanie na środowisko jest znikome. Funkcjonowanie tych stref wiąże się to z występowaniem na tych terenach gatunków ptaków i drobnych gryzoni, których często miejsce żeru i schronienia są zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne oraz miedze.

Pozytywnie na florę i faunę oddziałują tereny leśne i wód śródlądowych, które są miejscem schronienia liczny gatunków oraz pełnią rolę korytarzy ekologicznych. Staną się one potencjalnym siedliskiem licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz prawdopodobnie staną się miejscem odpoczynku dla migrujących ptaków.

5.3.2. Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów

Na terenie gminy należy spodziewać się występowania gatunków roślin objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) oraz gatunków zwierząt objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183). Ze względu na położenie w granicach form ochrony przyrody, należy założyć występowanie ww. gatunków roślin i zwierząt też na pozostałym obszarze gminy (nie tylko na terenie objętym ochroną). Zgodnie z przekazanymi danymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, na terenie gminy znajdują się stanowiska przedmiotów ochrony Obszarów Natura 2000 (dane wrażliwe).

Strefy na terenie gminy wyznaczono z uwzględnieniem przekazanych z RDOŚ w Szczecinie danych dla ww. form ochrony (w tym danych wektorowych z rozmieszczeniem chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony). Stąd nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń *Planu* na gatunki chronione, siedliska i ostoje roślin i zwierząt.

Roślinność obszaru opracowania, będzie narażona na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej na terenach nowo zainwestowanych, a także skażenia gleb i wód w wyniku awarii sprzętu budowlanego. Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy

budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń dokumentu będzie się wiązała z przygotowaniem terenu do budowy. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

Ryzyko degradacji środowiska życia zwierząt można zminimalizować odpowiednio chroniąc i zabezpieczając to środowisko podczas budowy, m.in. przez unikanie lokalizacji zaplecza budowy na terenach atrakcyjnych dla zwierzyny, a przede wszystkim stosowanie przepisów w zakresie ochrony przyrody oraz tzw. dobrych praktyk np. prowadzenie wycinki drzew i krzewów w okresie pozalęgowym - jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego) oraz nadzór przyrodniczy w procesie inwestycyjnym oraz na budowie.

Ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne

5.4.1. Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców

Wyznaczone strefy mają na celu polepszenie warunków życia i ogólnego dobrobytu mieszkańców Gminy Polanów. Jednak na etapie realizacji zabudowy, wydobycia kopalin, działalności gospodarczej, przemysłowej itp. mogą wystąpić uciążliwości. Chwilowe zagrożenia na zdrowie ludzi wiązać się będą z etapem realizacji poprzez pracę ciężkiego sprzętu i w związku z przemieszczaniem mas ziemnych. Wynikające z tych prac, emisje zanieczyszczeń do powietrza, pylenie, hałas oraz wibracje mają jednak charakter przejściowy, a jeżeli prace zostaną właściwie zorganizowane i dozorowane nie powinny powodować dużej uciążliwości.

Działalność gospodarcza prowadzona będzie na podstawie wydanych decyzji środowiskowych oraz koncesji. Strefy wyznaczono z uwzględnieniem odległości od zabudowy stąd na tym etapie wyklucza się możliwe uciążliwości na zdrowie ludzi.

Istotne jest również prowadzenie prac przy użyciu sprawnego sprzętu i w odpowiednich warunkach BHP i przeciwpożarowych, co zapobiegnie zaistnieniu sytuacji awaryjnych.

Możliwe konflikty mogą wystąpić w zakresie przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko lokalizowanych w pobliżu zabudowy.

Na terenie gminy funkcjonują obiekty, które oddziałują w zakresie promieniowania elektromagnetycznego - dwutorowa linia przesyłowej 400 kV relacji Dunowo - Żydowo Kierzkowo – Piła Krzewina. Zastosowano pas technologiczny o szerokości 70,0 m (po 35,0 m od osi linii) wolny od zabudowy budynków mieszkalnych, budynków zamieszkania zbiorowego i budynków użyteczności publicznej. Na terenie gminy występuje również sieć dystrybucyjna wysokiego napięcia 110 kV – Pas technologiczny wynosi 36,0 m (po 18,0 m od osi linii). Na jego terenie gminy znajdują się dwa stalowe maszty z odciągami linowymi Radiowo-Telewizyjnego Centrum Nadawczego w Gołogórze. Wyższy maszt, o wysokości 270 metrów, drugi ma wysokość 114,8 m.

Na terenie gminy występuje też kilka farm fotowoltaicznych między innymi w obrębach Chocimno, Żydowo czy Wietrzno. Największy obszar zajmuje farma fotowoltaiczna „Polanów Solar Park", która jest zlokalizowana w pobliżu miejscowości Żydowo. W obrębie Nacław znajduje się biogazownia, która produkuje biogaz, który jest wykorzystywany do wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej. Surowcem energetycznym są odchody zwierzęce (gnojowica), zmieszane z dodatkowymi składnikami, takimi jak kiszonka kukurydziana, gliceryna oraz odpady roślinne. Biogaz uzyskany w procesie fermentacji jest używany do produkcji energii elektrycznej i cieplnej. Część energii elektrycznej (5-10%) jest wykorzystywana do zasilania procesów technologicznych biogazowni oraz fermy trzody chlewnej (10-15%). Reszta (75-85%) trafia do sieci energetycznej. Energia cieplna produkowana przez biogazownię jest wykorzystywana w procesach technologicznych oraz może być dostarczana do zewnętrznych odbiorców.

W obrębie Żydowo występuje elektrownia wodna o mocy zainstalowanej 150 MW leżącą między jeziorami Kwiecko

(Dolne) i Kamiennym (Górne) położona w południowej części gminy. Lustra wody w zbiornikach Kamienne i Kwiecko dzieli różnica wysokości wynosząca około 80 m, co zostało wykorzystane w zlokalizowanej tam elektrowni szczytowo-pompowej, produkującej energię elektryczną dzięki dużym zasobom wodnym obu zbiorników. Głównym źródłem przetwarzania wytwarzanego prądu w elektrowni szczytowo-pompowej w Żydowie oraz zasilania gminy w energię elektryczną jest stacja elektroenergetyczna GPZ 110/15 kV, znajdująca się w Żydowie. Oprócz elektrowni wodnej w Żydowie funkcjonuje mała elektrownia wodna w Polanowie o łącznej mocy 40 kW.

5.4.2. Ochrona krajobrazu i zabytków

W celu ochrony obszaru objętego ochroną konserwatorską ustalono w strefach na których występują obiekty zabytkowe - strefę z profilem dodatkowym - teren zieleni urządzonej.

Dla terenu cmentarzy wyznaczono strefę cmentarza SC z profilami dodatkowymi uwzględniającymi handel czy zieleń, które zwykle towarzyszą tym obiektom. Przekształcenie obecnego krajobrazu związane w wyznaczeniem stref, gdzie przewiduje się wzrost udziału powierzchni zabudowanych – realizacja tych założeń ma cechę nieodwracalną. Nowe tereny zainwestowania będą zlokalizowane w sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej. Ponadto, nie przewiduje się powstanie nowych jednostek osadniczych ani wielkoskalowych zakładów, w związku z tym skala zmian nie spowoduje przekształceń krajobrazu naturalnego. Zawsze ostateczny wpływ na walory krajobrazowe uzależniony będzie od ostatecznego zagospodarowania terenu oraz przyjętych rozwiązań architektonicznych. Strefa jedynie wskazuje profil jaki będzie podstawą do określania rodzaju przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Nie mniej wskazane standardy urbanistyczne uniemożliwiają powstania dominant wysokościowych w krajobrazie, których powstanie i lokalizacja poprzedzona jest analizami szczegółowymi.

Podnoszenie w krajobrazie walorów estetycznych nowej zabudowy może być realizowane poprzez kształtowanie zieleni urządzonej oraz tworzenie szpalerów drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych.

Na terenie województwa zachodniopomorskiego nie obowiązuje audyt krajobrazowy. Zgodnie z projektem „Audytu krajobrazowego województwa zachodniopomorskiego" w granicach gminy Polanów wyznaczono następujące propozycje krajobrazów priorytetowych:

- „Krajobraz leśny położny na północ od miejscowości Krąg",
- „Krajobraz leśny położony na północny-zachód od Polanowa",
- „Krajobraz leśny na wschód od rzeki Grabowa – Krąg, Buszyno, Wieleń",
- „Krajobraz leśny leżący na południe od wsi Nacław i Jacinki",
- „Krajobraz leśny w dolinie Radwii, Drężnianki, wieś Chocimino",
- „Krajobraz leśny na południe od Polanowa ze Świętą Górą Polanowską",
- „Krajobraz leśny w pobliżu miejscowości Bartlewo",
- „Krajobraz wiejski Gołogóra, Cybulin",
- „Krajobraz wiejski wokół wsi Szczeglino, Mokre, Kościernica".

Projekt planu ogólnego gminy Polanów daje możliwości kształtowania krajobrazu w oparciu o wyznaczone strefy.

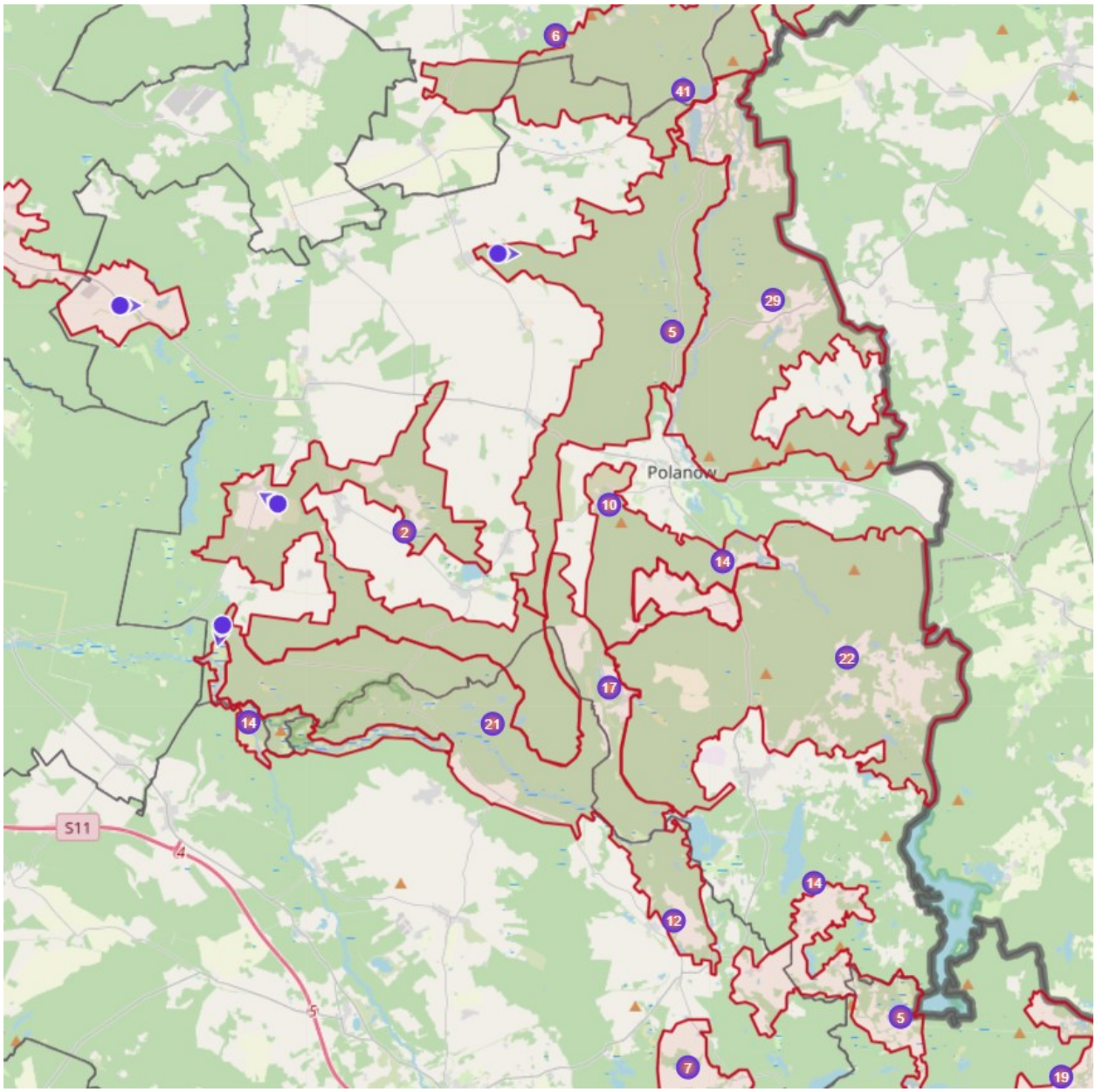

Rysunek 59. Audyt Krajobrazowy Województwa Zachodniopomorskiego na terenie gminy Polanów - projekt

Źródło: https://audytkrajobrazowy-projekt.rbgp.pl/mapa-krajobrazy.html

Ocenia się brak negatywnego oddziaływania postanowień projektu *Planu* na krajobraz.

5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska

W projekcie *Planu Ogólnego* wyznaczono strefy górnictwa na podstawie obowiązujących terenów górniczych, gdzie odbywa się eksploatacja.

Strefa górnictwa została wyznaczona wyłącznie na terenach udokumentowanych i eksploatowanych złóż. Strefy wyznaczono w granicach aktualnych terenów górniczych. Z tego względu brak jest podstaw do dalszych analiz w zakresie warunków geologicznych i hydrogeologicznych. Eksploatacja odbywać się może wyłącznie na podstawie koncesji w oparciu o konkretne analizy i badania, co nie jest przedmiotem prognozy oddziaływania na środowisko do planów ogólnych.

W wyniku realizacji inwestycji na terenach poszczególnych stref, na etapie realizacji należy

spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia budynków, infrastruktury sanitarnej, budowy dróg dojazdowych, parkingów i placów manewrowych. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

W przypadku budowy ogniw fotowoltaicznych prace budowlane ograniczone będą praktycznie do wykonania fundamentów, ułożenia infrastruktury kablowej oraz montażu konstrukcji. W trakcie prawidłowej eksploatacji ogniw fotowoltaicznych nie wystąpi oddziaływanie na powierzchnię ziemi i zasoby glebowe, które spowodować mogłoby negatywne skutki w środowisku.

Czas użytkowania paneli fotowoltaicznych wynosi przeciętnie 25 lat. Likwidacja przedsięwzięcia polegać będzie na demontażu paneli słonecznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą oraz rekultywacji terenu zajmowanego przez stalową konstrukcję pod farmę fotowoltaiczną. Rekultywacja będzie miała na celu przywrócenie środowiska glebowego do stanu przed realizacyjnego oraz uzupełnienie ewentualnych ubytków gleby powstałych w wyniku prowadzenia wykopów. Demontaż paneli fotowoltaicznych i transport ich pozostałości oraz infrastruktury towarzyszącej będzie niekorzystnie wpływać na środowisko poprzez emisję hałasu i substancji do powietrza, szczególnie w procesie spalania paliw przez samochody ciężarowe służące do wywozu odpadów, a także przez urządzenia i maszyny służące do demontażu elektrowni słonecznej wraz z infrastrukturą towarzyszącą. Powstałe materiały powinny zostać przekazane zewnętrznym, wyspecjalizowanym podmiotom, posiadającym odpowiednie zezwolenia, zgodnie z zasadą prewencji, w celu ich odzysku, a następnie recyklingu, natomiast gleba powinna zostać wykorzystana do uzupełnienia ewentualnych ubytków. Należy zwrócić szczególną uwagę, aby likwidacja przedsięwzięcia i przeprowadzenie kompleksowej rekultywacji terenu przywróciło pierwotny stan krajobrazu sprzed realizacji inwestycji.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń *Planu* na gleby i ukształtowanie powierzchni ziemi.

5.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne

5.6.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych

Rozwój osadnictwa (przekształcenia i uzupełnienia istniejących oraz przygotowanie nowych terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo - usługową czy usługową pociągają za sobą potrzeby w zakresie gospodarki wodno – ściekowej oraz realizacji dostępności komunikacyjnej. Systemowe rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej, szczególnie związanej z budową sieci kanalizacyjnej są niezbędne dla ochrony środowiska wodno – gruntowego.

Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225 ze zm.) działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej. Projekt *Planu Ogólnego* ustala rozwój istniejącej sieci wodociągowej i in.: „W przypadku wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę określono następujące zasady minimalizujące oddziaływanie na środowisko przyrodnicze:

- wprowadzanie systemów gospodarki ściekowej (kanalizacja zbiorcza, oczyszczalnie ścieków – grupowe i indywidualne);
- wprowadzanie centralnych (zbiorczych) systemów grzewczych;
- wprowadzanie podziemnej infrastruktury liniowej (linii energetycznych, rurociągów);
- lokalizacja elementów przeciwhałasowych oraz ograniczających dyspersję zanieczyszczeń atmosferycznych wzdłuż szlaków komunikacyjnych;

- prowadzenie proekologicznej gospodarki leśnej oraz zalesianie;
- wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pasmowych i kępowych w obrębie terenów rolnych i wsi;
- stosowanie zintegrowanej i ekologicznej gospodarki rolnej;
- dostosowywanie pokrywy roślinnej i użytków do warunków przyrodniczych, np. rzeźby terenu i głębokości poziomu wód gruntowych.

W znacznej mierze, zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych są tożsame z oddziaływaniem na gleby:

- etap realizacji - emisja zanieczyszczeń związanych z pracami maszyn - nieodpowiednie zabezpieczenie podłoża, wyciek substancji ropopochodnych z maszyn;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych odpadów komunalnych;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych ścieków komunalnych.

Zapisy ustaleń Planu Ogólnego nie przewidują działań mogących istotnie wpłynąć na stan jakościowy wód obszaru opracowania. Projekt Planu wprowadza teren elektrowni wodnej w strefie SO, co wynika z istniejącego zagospodarowania i konieczności uwzględnienia zadania o znaczeniu krajowym.

Na terenie gminy występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego. W miejscach zagrożenia powodziowego projekt Planu nie wyznacza stref z przewidzianą zabudową mieszkaniową.

5.6.2. Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~

Negatywne oddziaływanie na środowisko wodne może wystąpić przy niewłaściwie prowadzonych pracach – na etapie realizacji (zabudowy, infrastruktury drogowej i in.). Dlatego też nie należy lokalizować bazy materiałowo – surowcowej w pobliżu wód powierzchniowych. Należy też przewidzieć zabezpieczenia gruntu i wód podziemnych przed przedostaniem się produktów ropopochodnych.

5.6.3. Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny

Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), która jest dokumentem ustanawiającym ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. RDW jest wdrażana w Polsce, przede wszystkim, w postaci przeglądu i aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są jednym z podstawowych dokumentów planistycznych, przyjmowanych w drodze rozporządzeń. Stanowią one podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w perspektywie sześcioletniej.

RDW określa wymóg osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego dla jednolitych części wód. Dla Jednolitych Części Wód Podziemnych - JCWPd na których znajduje się gmina Polanów stan chemiczny i ilościowy został określony jako dobry a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrożone. Z kolei dla wszystkich Jednolitych Części Wód Powierzchniowych ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została wskazana jako zagrożona.

Dużym zagrożeniem dla jakości wód może być nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin używanych w rolnictwie. Zbyt wysokie dawki tych substancji tylko częściowo są wykorzystywane przez rośliny, podczas gdy pozostała ilość spływa z wodami opadowymi do wód powierzchniowych oraz przenika w wyniku infiltracji do wód podziemnych.

Skażenie pestycydami stanowi poważne zagrożenie dla życia biologicznego w wodach. W wyniku dopływu biogenów zawartych w nawozach (gł. związków azotu i fosforu) następuje stopniowy proces eutrofizacji wód. Zwiększa się ilość organizmów, gł. planktonowych (masowe zakwity glonów), zmniejsza się przezroczystość wód, następuje spadek stężenia tlenu w wodzie oraz nasycenie wody szkodliwymi metabolitami i produktami rozkładu materii organicznej. W krańcowych

przypadkach może dojść do saprotrofizacji, czyli „duszenia” się zbiornika z powodu braku tlenu i wysokich stężeń trujących produktów beztlenowego rozkładu materii.

W celu zapobiegania spływów powierzchniowych należy:

- stosować odpowiednie dawki nawozów i środków ochrony roślin,
- stale utrzymywać gleby pod okrywą roślinną,
- stosować ochronne pasy zadrzewień, zakrzewień, zbiorowisk szuwarowych oraz roślinności łąkowej i nadwodnej wzdłuż cieków wodnych i zbiorników wód, które stanowią skuteczną barierę biogeochemiczną, przechwytując i neutralizując spływające zanieczyszczenia.

5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu

5.7.1. Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian

Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Puławach prowadzi System Monitoringu Suszy Rolniczej – SMSR (https://susza.iung.pulawy.pl/), który ma za zadanie wskazać obszary, na których wystąpiły straty spowodowane suszą w uprawach uwzględnionych w ustawie o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w Polsce. Zgodnie z definicją określoną w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, susza oznacza szkody spowodowane wystąpieniem w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września danego roku - klimatycznego bilansu wodnego poniżej określonej wartości dla poszczególnych gatunków lub grup roślin uprawnych oraz kategorii glebowych.

Kategorie podatności gleb na suszę określono dla gleb użytków rolnych wytworzonych z utworów mineralnych na podstawie informacji zawartej na mapie glebowo-rolniczej. Na terenie gminy Polanów gleby najbardziej podatne na suszę występują północnej i wschodniej części.

Na terenach podatnych na suszę *Plan Ogólny* wskazuje głównie strefy otwarte.

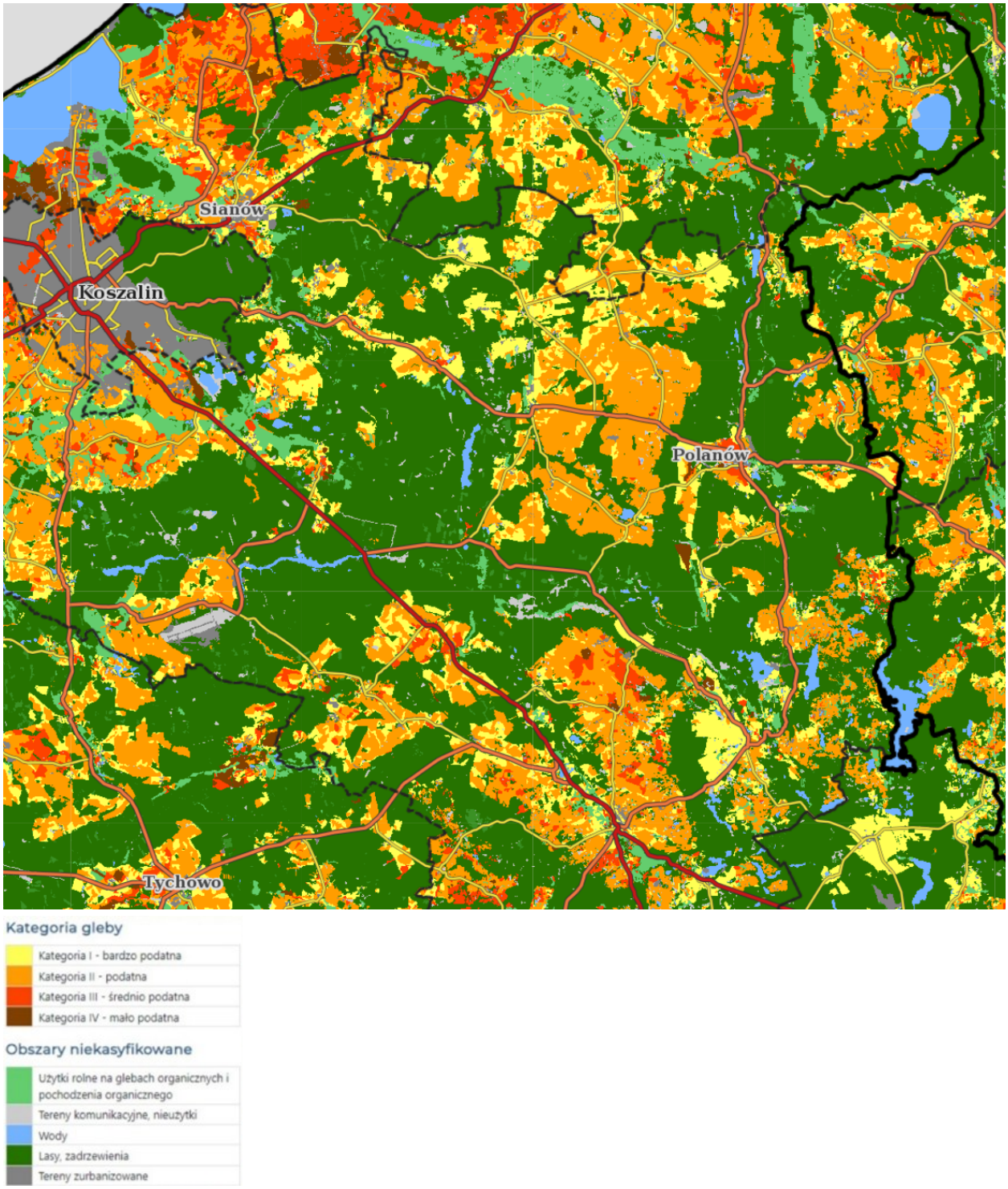

Rysunek 60. Zróżnicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w gminie Polanów i okolicach wg kategorii podatności na suszę

Źródło: https://susza.iung.pulawy.pl/mapa-kategorii/

5.7.2. Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi

Na skutek uzupełnienia zabudowy wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane

masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Plan Ogólny przewiduje elektrownie słoneczne jako profil dodatkowy w kilku strefach otwartych. W przeciwieństwie do produkcji energii elektrycznej na bazie paliw kopalnych: węgla kamiennego i brunatnego oraz ropy naftowej, które emitują zanieczyszczenia powietrza w postaci: dwutlenku siarki (SO_2), tlenków azotu (NOx), tlenku węgla (CO), metali ciężkich: generowanych w wyniku spalania paliw stałych: ołowiu (Pb), kadmu (Cd), cynku (Zn), panele fotowoltaiczne nie generują żadnych zanieczyszczeń, przyczyniając się pośrednio do poprawy stanu powietrza. Szacuje się, iż w porównaniu do produkcji energii elektrycznej w oparciu o paliwa kopalne, każdy kW instalacji fotowoltaicznej pozwala zaoszczędzić: do 16 kg NO_x, do 9 kg SO_x oraz od 600 do 2300 kg CO_2, w zależności od składu paliwa i natężenia promieniowania słonecznego. Powstanie elektrowni fotowoltaicznych będzie miało wpływ na klimat akustyczny obszaru opracowania jedynie na etapie montażu i będzie to oddziaływanie o nieistotnej intensywności. Na etapie użytkowania farmy fotowoltaiczne nie będą oddziaływać na klimat akustyczny. Nie przewiduje się powstania znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska. Oddziaływanie negatywne będzie miało charakter bezpośredni, ale krótkoterminowy i chwilowy.

Zmianie może ulec mikroklimat obszaru objętego projektem zmiany planu. Przewiduje się, że działanie urządzeń składających się na elektrownię fotowoltaiczną może spowodować wzrost temperatury, a bliskość wód powierzchniowych przyczyni się do wzrostu wilgotności. Nie przewiduje się powstania znaczących negatywnych oddziaływań na ten element środowiska.

Realizacja ustaleń projektu *Planu Ogólnego* w tym zakresie będzie mieć pozytywny wpływ na klimat w sposób pośredni i długoterminowy, co jest związane z produkcją energii ze źródła odnawialnego i w wyniku czego uniknięciem zanieczyszczeń związanych z wyprodukowaniem takiej samej ilości energii w elektrowni konwencjonalnej np. węglowej, co związane jest z emisją gazów cieplarnianych, jednak w związku z mocą produkowaną przez farmy fotowoltaiczne i powierzchnią zajmowaną przez nie na tym obszarze, oddziaływania te będą miały nieistotną intensywność. W przypadku klimatu lokalnego lokalizacja farm fotowoltaicznych nastąpi zmiana bilansu cieplnego powierzchni. Wyrażać się to będzie poprzez lokalny wzrost temperatur powietrza oraz wzrost dobowych amplitud temperatury powietrza, którego skutkiem będzie przesuszane się powietrza. W wyniku ustawienia obiektów infrastruktury dojdzie również do modyfikacji przepływu wiatru. Ze względu na charakter zmian, które zajdą w wyniku realizacji projektowanego dokumentu nie prognozuje się, aby powstałe oddziaływania na klimat były oddziaływaniami znaczącymi.

Instalacje fotowoltaiczne to instalacje wytwarzania energii elektrycznej w efekcie konwersji promieniowania słonecznego przy zastosowaniu półprzewodników, które nazywane są fotowoltaicznymi. Działanie urządzeń składających się na elektrownię fotowoltaiczną tj. ogniwa fotowoltaiczne, infrastruktura naziemna i podziemna, linie kablowe energetyczno – światłowodowe, przyłącza elektromagnetyczne, transformatory, konwertery i in., samo zajęcie terenu biologicznie czynnego przez panele fotowoltaiczne będzie miało wpływ na zwiększenie się temperatury powietrza. Do tego należy dodać zwiększenie zajętości terenu przez zmiany pokrycia powierzchni ziemi (zabudowa) oraz zwiększenie ruchu kołowego. Na podstawie tego można przypuszczać, że jakość powietrza na tym terenie ulegnie pogorszeniu.

Na stan aerosanitarny wpływać będzie rozwój funkcji osadniczej. Bezpośrednio - poprzez zanieczyszczenia powietrza, związane z zabudową i użytkowaniem. Na skutek zagospodarowania tych terenów wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Do pozytywnych kierunków rozwoju należy zaliczyć utrzymanie terenów zieleni nadwodnej oraz zwiększenie powierzchni terenów leśnych. Funkcjonowanie tych terenów przyczynia się do poprawy mikroklimatu. Skala zmian przewidzianych w projekcie dokumentu wskazuje

na brak znacząco negatywnego oddziaływania w zakresie ochrony klimatu[6].

5.8. Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego, innych planowanych inwestycji, poza ujętymi w projekcie *Planu* jak i ustaleń projektu *Planu* względem siebie.

Zadania z zakresu ochrony powietrza można rozpatrywać pod kątem poprawy jakości powietrza, ale też uciążliwości powstałych na skutek ich bezpośredniej realizacji. Rozwój sieci drogowej powinien być prowadzony w poszanowaniu zasad ochrony przyrody.

Zawsze, nie tylko w stosunku do inwestycji przewidzianych w projekcie *Planu*, może dojść do możliwych oddziaływań skumulowanych w przypadku przekroczenia norm dotyczących ochrony środowiska np. w zakresie ochrony przed hałasem, zapylania bądź innego zanieczyszczenia powietrza, w zakresie awarii sprzętu na terenach dróg, zajezdni, parkingów.

W uzgodnieniu zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie wskazuje: „W przypadku wyznaczania terenów pod farmy fotowoltaiczne na znacznych powierzchniach, z uwagi na łączne zajęcie dużych powierzchni oraz wyłączenie z użytkowania np. dla zwierząt w tym ptaków, wnoszę o określenie w prognozie oddziaływania na środowisko skumulowanego oddziaływania tych farm na otaczające środowisko przyrodnicze." Należy zaznaczyć, że strefy wyznaczane są na podstawie przebiegu granic działek ewidencyjnych, a nie planowanych granic inwestycji. Ponadto, profile dodatkowe wyznaczone w strefie nie są określane pod względem zajętości powierzchni strefy. Nie określa się zatem w planie ogólnym który profil dodatkowy zostanie ustalony na etapie mpzp i na jakiej powierzchni. Analizy przyrodnicze wskazują na brak możliwości realizacji profilu dodatkowego „teren elektrowni słonecznej" na całej powierzchni określonej strefy choćby ze względu na ochronę drzew i zadrzewień. Brak jest więc możliwości oszacowania powierzchni tych terenów. Do oddziaływań skumulowanych może dojść w zakresie stref bezpośrednio sąsiadujących o podobnych funkcjach jak gospodarcza ze strefą otwartą o profilu dodatkowym elektrownia słoneczna. Za odpowiedni dobór wskaźników i parametrów zagospodarowania będzie odpowiedzialny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, ponieważ samo sąsiedztwo tych stref nie przesądza o ich negatywnym oddziaływaniu na środowisko.

Tereny mieszkaniowe zakwalifikowane są do terenów, dla których określa się dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

W przypadku, gdy badania będą wskazywać na możliwe ponadnormatywne oddziaływania na tereny chronione akustycznie, proponuje się działania zapobiegawcze. Do najczęstszych działań w zakresie dróg należą: ograniczenie prędkości i odcinkowe pomiary prędkości pojazdów bądź ekrany akustyczne.

.

5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię" rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie" (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu *Planu* nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

[6] S. Pietruszko. Photovoltaics in the world OPTO-ELECTRONICS REVIEW 12(1), 7–12 (2004), s. 11

5.10. Podsumowanie

W związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie *Planu* przewiduje się różnorodny wpływ zachodzących zjawisk na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Podstawowym elementem rozróżniającym charakter zachodzących oddziaływań jest ich kierunek wpływu, który może być pozytywny lub negatywny. Przewidywane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (związany z daną inwestycją czy też będący wyraźnym następstwem podjętych działań) lub pośredni (związany z już istniejącymi okolicznościami lub dodatkowymi przedsięwzięciami, które są ze sobą powiązane). Biorąc pod uwagę okres występowania oddziaływań wyróżnia się chwilowe, stałe, krótkoterminowe i długoterminowe. Największe znaczenie przypisuje się oddziaływaniom o charakterze długoterminowym, gdyż występują one od zakończenia danego działania i trwają wraz z funkcjonowaniem zrealizowanych przedsięwzięć. Znaczna część oddziaływań ma charakter skumulowany i jest wynikiem nałożenia się na siebie różnorodnych czynników, które przyczyniają się do wygenerowania pozytywnego bądź negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

Poniżej zaprezentowano bardzo ogólne wnioski wpływu poszczególnych zapisów Planu w zakresie profilu podstawowego i profilu dodatkowego w danej strefie. Macierz nie uwzględnia konkretnej lokalizacji danej strefy i jej oddziaływania, co zostało omówione w poprzednich rozdziałach.

Tabela 4. Macierz oceny oddziaływania na środowisko

Profil podstawowy	Profil dodatkowy	Kierunek wpływu	Charakter wpływu	Czas trwania
SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej		N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SZ – STRFEA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ				
teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej		N	B, S	D, S

teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren akwakultury i obsługi rybactwa	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej, teren wód	P	B, S	D, S
SU – STREFA USŁUGOWA				
teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren składów i magazynów	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SP - STREFA GOSPODARCZA				
teren produkcji, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ				
teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych, teren akwakultury i obsługi rybactwa,	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA				
teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji		N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu	P	B, S	D, S
SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI				
teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług turystyki	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych, teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SC – STREFA CMENTARZY				
teren cmentarza, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług handlu detalicznego	N	B, S	D, S

teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SG – STREFA GÓRNICTWA				
teren górnictwa i wydobycia, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej		N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej	P	B, S	D, S
SO – STREFA OTWARTA				
teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren elektrowni słonecznej, teren elektrowni wodnej, teren biogazowni	N	B, S	D, S
teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej	P	B, S	D, S
SK – STREFA KOMUNIKACYJNA				
teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren drogi zbiorczej, usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii,	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S

Oznaczenia:
Kierunek wpływu: P – pozytywny; N – negatywny
Charakter wpływu: B – bezpośredni; P – pośredni; W – wtórny; S – skumulowany
Czas trwania: K – krótkoterminowe; Ś – średnioterminowe; D – długoterminowe; S – stałe; C – chwilowe

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

6.1. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie

Na etapie sporządzania, tj. na etapie projektowym *Planu,* wprowadzono zmiany mające na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Projekt *Planu* zostanie poddany konsultacjom społecznym, na skutek których będzie można złożyć uwagi.

Ustalenia prognozy oddziaływania na środowisko nie spowodowały potrzeby wprowadzenia dalszych zmian do projektu *Planu*, ze względu na brak wskazań do wyeliminowania negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

6.2. Rozwiązania wynikające z wydanych decyzji, dobrych praktyk i przepisów powszechnych, które należy uwzględnić na etapie realizacji założeń polityki przyjętej w projektowanym dokumencie

Niniejszy rozdział ma na celu przedstawienie działań, które zapobiegną negatywnym wpływom jakie mogą powstać w czasie realizacji zadań określonych w *Planie Ogólnym*. Zadania:

I. Działania w zakresie inwestycji odnawialnych źródeł energii[7] - montaż ogniw fotowoltaicznych

- w zw. z realizacją obiektów budowlanych bądź zagospodarowaniem terenów sąsiadujących;

II. Przebudowa, rozbiórka istniejących obiektów, i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę[8];

III. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę[9];

IV. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną[10];

V. Budowa obiektów budowlanych, czyli wszystkiego co zostanie zbudowane lub jest wynikiem robót budowlanych pod kątem nie pogorszania jakości życia mieszkańców (uciążliwości związane z pracami budowlanymi).

Ad. I. Montaż ogniw fotowoltaicznych

Zaleca się:

- zastosowanie paneli fotowoltaicznych o powłoce antyrefleksowej, jednocześnie zapobiegającej zjawisku olśnienia odbiciowego i zwiększającej sprawność pochłaniania światła słonecznego;

- zastosowanie białych granic paneli fotowoltaicznych oraz białych pasków podziału mających na celu eliminację zjawiska imitacji tafli wody;

---

[7] Opracowane na podstawie wydanych decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach w zakresie farm fotowoltaicznych

[8] „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody", A. Kepel, P. Wylegała, R. Jaros, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, Fundacja Ekofundusz, Warszawa 2007

[9] Opracowane na podstawie: Ochrona ptaków przed liniami energetycznymi: Praktyczny przewodnik na temat zagrożeń dla ptaków ze strony urządzeń do przesyłu energii elektrycznej oraz sposobów minimalizacji negatywnych konsekwencji takich zagrożeń. Raport sporządzony przez BirdLife International w imieniu państw-sygnatariuszy Konwencji Berneńskiej (D Haas, M Nipkow, G Fiedler, R Schneider, W Haas, B Schürenberg dla NABU – Niemieckiego Towarzystwa Ochrony Przyrody, BirdLife Niemcy); XXIII posiedzenie Strasburg, 1-4 grudnia 2003 r.

[10] Opracowano na podstawie wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Ochrona zadrzewień", „Wycinka drzew lub krzewów a ochrona gatunkowa"

- brak zastosowania systemu nadążnego dla paneli fotowoltaicznych;

- poddawanie systematycznym przeglądom wszystkich elementów inwestycji.

Działania w zakresie minimalizacji wpływu na środowisko w przypadku montażu na gruncie:

- zastosowanie ogrodzenia ażurowego umożliwiającego przemieszczanie się herpetofauny i małych zwierząt w obrębie przedsięwzięcia - jeśli panele montowane są na gruncie,

- stosowanie wody destylowanej do mycia paneli, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych;

- koszenie traw pomiędzy panelami, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych ograniczających porost traw.

II. Przebudowa, rozbiórka istniejących obiektów i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

Przed przystąpieniem do szczegółowego planowania prac związanych przebudową lub rozbiórką istniejących obiektów, w szczególności kolejowych, tramwajowych i autobusowych (np. zajezdni) konieczne jest przeprowadzenie rozpoznania budynków przez odpowiednio przeszkolonego ornitologa i chiropterologa (specjalisty od nietoperzy).

Obserwacje ornitologiczne (dotyczące ptaków) powinny zostać przeprowadzone 2-krotnie w drugiej połowie kwietnia i w drugiej połowie maja. Jeśli prace budowlane mają być realizowane między 1 września a 31 marca, badania te można przeprowadzić wiosną poprzedzającą prace. Jeżeli prace są planowane na okres 1 kwietnia - 31 sierpnia, badania należy przeprowadzić wiosną roku poprzedniego. W szczególnych przypadkach badania mogą być przeprowadzone w innym czasie.

Ponieważ jednak nie ma wówczas możliwości identyfikacji rzeczywistego zajęcia budynku przez ptaki, przy szacowaniu potencjalnej szkody i planowaniu działań zapobiegawczych oraz podstawowych, uzupełniających i kompensacyjnych środków zaradczych należy przyjmować maksymalne zasiedlenie przez ptaki, jakie jest możliwe w tego typu budynku przy stwierdzonej liczbie i rodzaju potencjalnych schronień.

Jeżeli prace nad budynkiem mają się odbywać w okresie, gdy potencjalnie mogą się w nim znajdować gniazda ptasie z lęgami lub nietoperze - konieczne jest wcześniejsze zabezpieczenie wszystkich zinwentaryzowanych uprzednio miejsc, w których zwierzęta te mogłyby się ukryć. Ze względu na ptaki, prace zabezpieczające przed zakładaniem gniazd muszą być prowadzone poza okresem lęgowym – w okresie od połowy sierpnia do końca lutego. Należy pamiętać, że do połowy października na usuwanie pustych gniazd z budynków trzeba mieć zezwolenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Najodpowiedniejszym terminem do przeprowadzenia takich prac przygotowawczych jest późne lato i wczesna jesień (sierpień-wrzesień) ponieważ wszelkie ślady świadczące o wykorzystywaniu schronienia przez nietoperze są świeże i dobrze widoczne.

Bezpośrednio przed przystąpieniem do prac powinna być przeprowadzona ponowna kontrola ornitologiczna (jeśli prace są prowadzone w okresie lęgowym) oraz wspomniane powyżej szczegółowe poszukiwanie schronień nietoperzy. W przypadku odnalezienia zajętych przez zwierzęta schronień, należy je oznakować. Dalsze postępowanie powinno być uzależnione od sytuacji i w razie potrzeby uzgodnione z organami ochrony przyrody. Czasami możliwe jest pozostawienie kilku szczelin i otworów wykorzystywanych do tej pory przez zwierzęta. Jest to szczególnie korzystne w przypadku nietoperzy, które są bardzo przywiązane do swoich schronień. Jest to też często rozwiązanie najprostsze z technicznego punktu widzenia.

Należy pamiętać, że liczba tych alternatywnych schronień powinna w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populacje tych gatunków w czasie remontu. Powinno się zapewnić zastępcze miejsca lęgowe i schronienia, np. odpowiednie budki dla ptaków i schrony dla nietoperzy. Proponowane rozmiary skrzynek, odległości między otworem wylotowym, a dnem skrzynki, wysokości zawieszania nad ziemią oraz inne dane dotyczące montażu skrzynek dla jerzyków, wróbli, pustułek i skrzynek podociepleniowych (dla nietoperzy) przedstawiono w poradniku „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody" (A. Kepel, P. Wylegała, R. Jaros, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, Fundacja Ekofundusz, Warszawa 2007).

III. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

W celu zminimalizowania strat wśród ptaków i nietoperzy wszystkie linie energetyczne winny spełniać następujące wymogi:

- Przeprowadzenie badań przygotowawczych w celu ustalenia alternatywnych lokalizacji linii: o przebiegu wędrówek ptaków przez dane miejscowości lub regiony często decyduje topografia, linie brzegowe, itp. Wykonanie tych badań przed przystąpieniem do planowania jakichkolwiek nowych linii energetycznych jest niezbędne. Badania te muszą też obejmować wędrówki ptaków zarówno w dzień, jak i w nocy, a także uwzględniać inne zjawiska sezonowe.
- Tam, gdzie to możliwe, kable należy położyć pod ziemią.
- „Ukrywanie" linii energetycznych: linie napowietrzne powinny zostać poprowadzone tak nisko, jak tylko pozwalają na to przepisy, za budynkami lub rzędami drzew, bądź też u stóp wzgórz i łańcuchów górskich.
- Wszędzie tam, gdzie to możliwe, infrastruktura powinna być skomasowana, tj. linie energetyczne należałoby poprowadzić wzdłuż dróg i linii kolejowych, aby uniknąć przecinania dużych, otwartych przestrzeni.
- Konstrukcje powinny zajmować jak najmniej przestrzeni w kierunku pionowym: przewody należałoby podwieszać na jednym poziomie, bez przewodu neutralnego nad przewodami fazowymi.
- Należy montować dobrze widoczne, czarno-białe oznakowania na przewodach stwarzających duże zagrożenie zderzeniem, w szczególności na przewodach neutralnych linii wysokiego napięcia.
- W fazie planowania nowych linii energetycznych należy posługiwać się szczegółowymi informacjami zebranymi przez ornitologów. Dobra współpraca i dialog pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a organizacjami ochrony przyrody są kluczowe do osiągnięcia optymalnych rozwiązań, co leży także w interesie publicznym.
- Przy budowie nowych linii energetycznych należy wybierać takie rozwiązania projektowe, które nie wymagają stosowania systemów ostrzegawczych ani osłon ochronnych. Trwałość tych elementów nie odpowiada przeciętnemu czasowi eksploatacji linii energetycznych, który wynosi 50 lat.

IV. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną

Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok, dlatego też właściciel terenu przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów – niezależnie od terminu ich wykonywania - powinien ustalić, czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. W przypadku wątpliwości można skorzystać z pomocy np. botanika czy zoologa lub innej osoby, która potrafi zweryfikować stan faktyczny.

W stosunku do zwierząt chronionych obowiązują zakazy m.in.:

- niszczenia siedlisk i ostoi, które są ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkadzania gniazd oraz innych schronień,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia (w przypadku większości ssaków, rzadkich gatunków ptaków i innych wybranych gatunków),
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących (w przypadku większości ptaków).

Wykaz gatunków chronionych jak również zakazy z zakresu ochrony gatunkowej, określają rozporządzenia Ministra Środowiska z:

- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Okres lęgowy ptaków

Termin między 1 marca a 15 października funkcjonuje w przestrzeni publicznej jako okres lęgowy ptaków i rzeczywiście dla większości gatunków okres lęgowy się w nim zawiera, jednak dla poszczególnych gatunków ptaków przypada on w różnych okresach, np.:

- bielików trwa od stycznia do lipca,
- wróbli – od lutego/marca do sierpnia,
- jerzyków – od maja do sierpnia.

Ponadto, w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym

przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych.

Ogólne odstępstwo od zakazu usuwania gniazd

Od zakazu usuwania gniazd ptasich rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo jedynie w przypadku usuwania gniazd z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Tereny zieleni to obszary urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne. Są to w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym.

Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych

Jeżeli usunięcie drzewa lub krzewu nie spowoduje naruszenia zakazów wobec gatunków chronionych, mogą one być usunięte także w okresie lęgowym większości gatunków ptaków, tj. od 1 marca do 15 października.

Natomiast jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszyć te zakazy, należy:

- jeśli to możliwe odstąpić od tych prac i zachować poszczególne zadrzewienia będące siedliskiem gatunku, lub
- zrezygnować z wycinki w okresie, którego dotyczy zakaz (np. w przypadku zakazu płoszenia ptaków w miejscach rozrodu lub wychowu młodych - w ich okresie lęgowym, w przypadku usuwania gniazd z terenów zieleni gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - w okresie od 16 października do końca lutego) – uwaga: zdecydowana większość zakazów, w tym zakaz niszczenia siedlisk i ostoi, które są obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, a także niszczenia gniazd (o ile nie ma zastosowania ww. wyjątek) są ważne cały rok, lub
- uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwo od zakazów.

Jednocześnie należy pamiętać, że usuwanie znacznej ilości drzew i krzewów w okresie wiosenno-letnim najprawdopodobniej będzie się wiązać z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków ptaków: zakazu niszczenia schronień oraz zakazu umyślnego płoszenia lub niepokojenia w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych. Wynika to z powszechnej obecności ptaków w koronach drzew i w krzewach. Należy mieć także na uwadze, że w przypadku drzewa w pełnym ulistnieniu, stwierdzenie na nim gniazd ptasich może być utrudnione. Z powyższych względów zaleca się przeprowadzanie wycinki drzew i krzewów w okresie jesienno-zimowym.

W celu uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się odpowiednio do regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zależności od reżimu ochronnego gatunku i rodzaju planowanych czynności). Podział kompetencji pomiędzy tymi instytucjami określa art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody. Kompetencje w obszarach parków narodowych należą do Ministra Środowiska.

Konsekwencje karne

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny. Dodatkowo, jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (art. 181).

W przypadku podejrzenia naruszenia przepisów z zakresu ochrony gatunkowej incydent taki należy zgłosić do organów ścigania – na Policję, gdyż orzekanie w takich sprawach następuje z reguły na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, gdzie do prowadzenia czynności wyjaśniających uprawniona jest przede wszystkim Policja.

V. Roboty budowlane

W zakresie minimalizacji emisji zanieczyszczeń na etapie budowy wymienia się szczególnie prawidłową organizację robót – drogi techniczne należy regularnie czyścić i zabezpieczyć przed pyleniem, zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przez pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów), zapewnić użycie właściwej technologii, polegającej

na stosowaniu w maksymalnym stopniu gotowych mieszanek, wytwarzanych poza placem budowy. W czasie realizacji wystąpią też uciążliwości w zakresie hałasu. Prace budowlane należy w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Na tych terenach unikać jednoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu. Ograniczyć jałową pracę silników pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji. W zakresie wibracji należy w pobliżu obiektów wrażliwych na drgania (budynków) ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary i in.). W celu zabezpieczenia terenów podlegających ochronie akustycznej należy zaprojektować posadowienie ekranów akustycznych, dzięki czemu zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego monitoring. W kwestii zwiększenia zapylenia i zanieczyszczenia powietrza należy ograniczać nadmierne pylenie poprzez zraszanie dróg w trakcie prowadzenia prac oraz w miarę możliwości ograniczanie robót ziemnych w czasie silnych wiatrów. Należy przestrzegać też zasad uszczelniania terenu, zabezpieczających przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

Na obszarze gminy obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Eksploatacja przedsięwzięć planowanych do realizacji musi być też prowadzona przy użyciu takich technologii, instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska, co gwarantuje prawo powszechne. Technologie te muszą funkcjonować na wysokim poziomie, by ograniczyć ewentualne zagrożenia.

Ponadto, wskazuje się na potrzebę dalszego kształtowania świadomości wśród mieszkańców i przedsiębiorców, konieczność dbania o walory i zasoby przyrody. W tym przedmiocie partycypacja społeczna powinna opierać się na wspólnym działaniu lokalnych liderów i władz, zarówno w kontekście gospodarczym, jak i przyrodniczym, aktywnym i skutecznym informowaniu i włączaniu mieszkańców w proces decyzyjny oraz prowadzić akcje edukacyjne promującej zachowania proekologiczne wśród mieszkańców, których celem jest podniesienie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych. Ustalenia projektowanego dokumentu wskazują na prośrodowiskowy rozwój gminy. Wydzielone strefy w projekcie *Planu* stawiają za cel rozwój Gminy Polanów w oparciu o poszanowanie zasad ochrony środowiska. Projekt *Planu* godzi zatem interesy wszystkich zaineresowanych stron, a planowane inwestycje stanowią optymalne rozwiązania zgodne z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień *Planu* pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- ❖ oddziaływania inwestycji,
- ❖ przestrzegania ustaleń obowiązujących decyzji administracyjnych, w szczególności o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, gdzie wskazuje się metodę i rodzaj monitoringu środowiska,
- ❖ w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego *Planem*; Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W zakresie działań, które realizować może samodzielnie Urząd Gminy wskazuje się wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany, co 10 – 15 lat oraz badania ankietowe mieszkańców z zadowolenia z życia w gminie wykonywane co 5 lat.

Wyniki z monitoringu stopnia realizacji działań PZMM powinny być przedstawiane w formie ogólnodostępnych raportów, publikowanych rokrocznie.

Dodatkowo systematyczny monitoring postępów umożliwi wprowadzenie ewentualnych zmian w przypadku obserwacji niekorzystnych zjawisk – w trakcie monitorowania dokumentu pojawić się mogą inne, niezidentyfikowane dotąd obszary problemowe, które mogą być podstawą do aktualizacji opracowania. Stały monitoring pomoże wskazać, które z działań powinny być realizowane na szerszą skalę, a z których można zrezygnować, gdyż cel został osiągnięty za pomocą wdrożenia innych rozwiązań.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic międzynarodowych. Projekt *Planu* nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Obrane cele i działania *Planu* nie będą oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. SPIS RYSUNKÓW, FOTOGRAFII I TABEL

Spis rysunków:

Rysunek 1. Gmina miejsko - wiejska Polanów i gminy sąsiadujące 8
Rysunek 2. Położenie gminy Polanów na tle województwa zachodniopomorskiego i powiatu koszalińskiego 8
Rysunek 3. Podział administracyjny gminy Polanów 9
Rysunek 4. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW 11
Rysunek 5. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ 12
Rysunek 6. Strefa usługowa – SU 13
Rysunek 7. Pokrycie terenu w strefie usługowej 71SU i 72SU 14
Rysunek 8. Użytkowanie terenu w strefie usługowej 71SU i 72SU 14
Rysunek 9. Fragment studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Polanów obejmującego strefy 35SU i 36SU projektu POG 15
Rysunek 10. Fragment studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Polanów obejmującego strefy 71SU i 72SU projektu POG 15
Rysunek 11. Użytkowanie terenu w strefie usługowej 35SU i 36SU 16
Rysunek 12. Pokrycie terenu w strefie usługowej 35SU i 36SU 16
Rysunek 13. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ 17
Rysunek 14. Strefa gospodarcza – SP 18
Rysunek 15. Strefa produkcji rolniczej – SR 19
Rysunek 16. Pokrycie terenu w strefie produkcji rolniczej 18SR 20
Rysunek 17. Użytkowanie terenu w strefie produkcji rolniczej 19SR i 18SR 21
Rysunek 18. Strefa infrastrukturalna SI 22
Rysunek 19. Strefa zieleni i rekreacji – SN 23
Rysunek 20. Pokrycie terenu w strefie 23SN 24
Rysunek 21. Użytkowanie terenu w strefie 23SN 25
Rysunek 22. Użytkowanie terenu w strefie 14SN 25
Rysunek 23. Pokrycie terenu w strefie 14SN 26
Rysunek 24. Użytkowanie terenu w strefie 16SN 27
Rysunek 25. Użytkowanie terenu w strefie 49SN 27
Rysunek 26. Pokrycie terenu w strefie 49SN 28
Rysunek 27. Pokrycie terenu w strefie 49SN 28
Rysunek 28. Użytkowanie terenu w strefie 55SN 29
Rysunek 29. Pokrycie terenu w strefie 55SN 30
Rysunek 30. Użytkowanie terenu w strefie 56SN 31
Rysunek 31. Pokrycie terenu w strefie 56SN 32
Rysunek 32. Strefa cmentarzy – SC 33
Rysunek 33. Strefa górnictwa – SG 34
Rysunek 34. Strefa otwarta – SO 35

Rysunek 35. Tereny elektrowni słonecznej, teren elektrowni wodnej oraz teren biogazowni przewidziany w strefie otwartej ... 36
Rysunek 36. Strefa komunikacyjna – SK ... 37
Rysunek 37. Proponowane fop na terenie gminy wg. „Waloryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego" ... 42
Rysunek 38. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Polanów ... 46
Rysunek 39. Lokalizacja gminy na tle granic obszarów chronionego krajobrazu ... 47
Rysunek 40. Lokalizacja gminy na tle granic Obszarów Natura 2000 ... 47
Rysunek 41. Użytki ekologiczne w granicach gminy Polanów ... 48
Rysunek 42. Lokalizacja pomników przyrody na terenie opracowania ... 48
Rysunek 43. Lokalizacja rezerwatów przyrody na terenie opracowania ... 49
Rysunek 44. Przebieg korytarzy migracji zwierząt Puszcza Koszalińska ... 50
Rysunek 45. Przebieg korytarzy migracji na terenie gminy Polanów: „Puszcza Koszalińska" i „Bory Tucholskie Północy" ... 51
Rysunek 46. Podział fizyczno - geograficzny na tle mapy hipsometrycznej ... 52
Rysunek 47. Ukształtowanie powierzchni terenu objętego opracowaniem ... 54
Rysunek 48. Udokumentowane złoża na terenie gminy Polanów ... 56
Rysunek 49. Podział geobotaniczny w obszarze opracowania ... 57
Rysunek 50. Lokalizacja gm. Polanw na tle granic jednolitych części wód podziemnych ... 60
Rysunek 51. Gmina Polanów położona jest poza zasięgiem GZWP ... 60
Rysunek 52. Jednolite części wód powierzchniowych ... 61
Rysunek 53. Obszary szczególnego zagrożenia powodziowego na terenie gminy Polanów ... 64
Rysunek 54. Klasyfikacja pokrycia terenu – grunty leśne, grunty rolne, tereny przekształcone antropogenicznie ... 70
Rysunek 55. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa ... 72
Rysunek 56. Zespół młyna wodnego w Polanowie ... 73
Rysunek 57. Układ urbanistyczny miasta Polanów (ewidencja zabytków) ... 73
Rysunek 58. Tereny elektrowni słonecznej w strefach otwartych projektu planu ... 81
Rysunek 59. Audyt Krajobrazowy Województwa Zachodniopomorskiego na terenie gminy Polanów - projekt ... 88
Rysunek 60. Zróżnicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w gminie Polanów i okolicach wg kategorii podatności na suszę ... 92

Spis tabel:

Tabela 1. Wykaz obowiązujących planów miejscowych na terenie Gminy Polanów ... 40
Tabela 2. Charakterystyka jcw na terenie gminy Polanów ... 66
Tabela 3. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5) ... 68
Tabela 4. Macierz oceny oddziaływania na środowisko ... 95

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2023 poz. 1094 ze zm.).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest *Plan Ogólny gminy Polanów.* W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć *Plan* ma na celu poprawę warunków życia mieszkańców, redukcję CO_2, stworzenie lepszych warunków do życia, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko - np. podczas budowy, realizacji czy eksploatacji przedsięwzięcia. Prognoza ma

też na celu sprawdzenie czy *Plan* prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi wypracowanymi od 2008 r., od kiedy wszedł taki obowiązek. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Projekt *Planu Ogólnego Gminy Polanów* obejmuje teren położony w granicach administracyjnych gminy wiejskiej *Polanów* zlokalizowanej w powiecie koszalińskim, w północno wschodniej części województwa zachodniopomorskiego.

Rozdział 2.2.

Na terenie gminy *Polanów* wyznaczono 12 stref planistycznych z katalogu wymienionego w art. 13c ust. 2 ww. ustawy:

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SU – strefa usługowa,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

SP – strefa gospodarcza,

SR – strefa produkcji rolniczej,

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SG – strefa górnictwa,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacji.

Rozdział 2.3.

W projekcie *Planu* wykazano powiązanie z szeregiem dokumentów rangi europejskiej, krajowej, wojewódzkiej i lokalnej. W prognozie wykazano powiązanie tych dokumentów z *Planem*.

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

W graniach gminy znajdują się formy ochrony przyrody w rozumieniu art. 6 ust. 1 pkt 1-9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336, z późn.zm.).

Rozdział 3.2.

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwosuwiskowej SOPO) Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy *Polanów* nie znajdują się osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Rozdział 3.3.

Cenna krajobrazowo część gminy objęta została ochroną w ramach obszaru chronionego krajobrazu.

Naturalna roślinność zachowała się raczej fragmentarycznie na terenie gminy. Większość terenów zajmują uprawy rolne i łąki. Niewielki procent stanowią lasy, skupione głównie wzdłuż cieków wodnych. Mają one charakter parków lub zadrzewień śródpolnych, będące pozostałością po lasach liściastych: łęgów i grądów bądź jako skutek sukcesji wtórnej na terenach porolniczych.

Rozdział 3.4.

Obszar gminy położony na przedpolu głównego wododziału pomorskiego podzielony jest pomiędzy trzy zlewnie. Gmina położona jest w znaczącej części w zlewni rzeki Grabowej oraz w południowo-zachodniej części w zlewni rzeki Radew.

Główne rzeki gminy Polanów to: rzeka Grabowa i rzeka Radew. Mniejsze to: Polnica, Mszanka, Drężnianka, Zgniła Struga, Wielinka, Pustynka, Mielna.

Rozdział 3.5.

Tereny objęte opracowaniem należą do obszarów charakteryzujących się dużą zmiennością warunków pogodowych, co jest następstwem ścierania się wpływów klimatu morskiego i kontynentalnego. Pogodę kształtuje dominacja klimatu morskiego.

Rozdział 3.6.

Gleby najbardziej przydatne rolniczo występują w środkowej i południowej części gminy.

Rozdział 3.7.

Gmina Polanów posiada gminną ewidencją zabytków. Wykazano 37 zabytków wpisanych do rejestru województwa zachodniopomorskiego, 37 zabytków wpisanych do wojewódzkiej ewidencji zabytków, 5 stanowisk archeologicznych.

Rozdział 3.8.

Zdiagnozowane zagrożenia na terenie opracowania dotyczą głównie:

- użytkowania rolniczego terenu (nawożenie) ,
- barier fizjograficznych (drogi, linie elektroenergetyczne, zwarta zabudowa),
- emisja zanieczyszczeń (głównie z domowych palenisk).

Rozdział 3.9.

Ustalenia projektu *Planu* nie wskazują konkretnych działań inwestycyjnych czy pozainwestycyjnych, a wskazują możliwości projektowe na etapie formułowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w warunkach konsultacji społecznych. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne rozwiązania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych.

W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu na geokomponenty, w szczególności: na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, na integralność obszarów Natura 2000, na rośliny i zwierzęta, na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.

Rozdział 5.1.

W rozdziale przywołuje się wszelkie normy prawne dotyczące form ochrony przyrody. Analizie podlega zagadnienie czy projekt respektuje zapisy prawne.

Rozdział 5.2.

Biorąc pod uwagę obrane strefy nie przewiduje się wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których

wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Nie przewiduje się też negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 stref przewidzianych w *Planie*.

Rozdział 5.3.

Nie stwierdzono kolizji proponowanych stref z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.4

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania realizacji niektórych działań. Zmiany w krajobrazie będą więc mieć charakter przejściowy, po którym nastąpi rekultywacja terenu. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu na krajobraz i wartości kulturowe.

Rozdział 5.5

Realizacja *Planu* będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi ze względu na wydobycie złóż.

Rozdział 5.6.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno – gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

Rozdział 5.7.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu na higienę powietrza. Strefy przewidziane w projekcie *Planu* wykazują też wpływ pozytywny.

Rozdział 5.8.

Badając oddziaływanie poszczególnych ustaleń *Planu*, nie stwierdza się oddziaływania skumulowanego.

Rozdział 5.9.

Ustalenia projektu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

Rozdział 5.10.

Rozdział zawiera analizę oddziaływania poszczególnych zadań określonych w dokumencie w formie tabeli - macierzy.

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu *Planu* przedstawiono rozwiązania mające na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Wszystkie ustalenia projektu mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców również poprzez poprawę środowiska przyrodniczego.

7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji działań, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu na środowisko

Projekt nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

10. Spis rysunków, fotografii i tabel
11. Streszczenie w języku niespecjalistyczny

Streszczenie jest obowiązkiem ustawowym, a sporządza się go, by zapewnić szersze udostępnienie prognozy.

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU OGÓLNEGO GMINY POLANÓW

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1f ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że posiadam ponad trzyletnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko i jestem autorem ponad pięciu prognoz oddziaływania na środowisko. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Kama Kotowicz

……

mgr inż. Kama Kotowicz